

Paulina Gularska-Misiak
Wanda Jaroszevska

Teczka 3-latka
Zgaduję, rysuję, maluję

Przewodnik metodyczny **część 1**

Jesień

Spis treści

Wstęp	3
Tygodniowy rozkład dnia 3-latka	4
Ramowy rozkład dnia	5
Plan działań wspomagająco-wspierających	
Wrzesień (cztery tygodnie)	6
Propozycje zajęć i zabaw	30
Październik (cztery tygodnie)	76
Propozycje zajęć i zabaw	98
Listopad (dwa tygodnie)	137
Propozycje zajęć i zabaw	148
Notatnik aktywnego nauczyciela	169

WSTĘP

Podczas tworzenia tego przewodnika towarzyszyła nam myśl przewodnia Alberta Einsteina: „Przedszkolak powinien opuszczać przedszkole jako harmonijna osobowość, a nie jako specjalista”. Dlatego też zabawy, które proponujemy, koncentrują się przede wszystkim na rozwijaniu dziecięcej spontaniczności i odczuwaniu radości z tworzenia własnych prac – nie chodzi o mistrzowskie rękodzieła, lecz o rozwój małych rąk, rozbudzenie wyobraźni i dobry nastrój.

Nacisk kładziemy też na zdobycie umiejętności społecznych, rozwój uczuć i „przyglądanie się” własnym emocjom, aby od najmłodszych lat mały człowiek potrafił odnaleźć się w otaczającej go rzeczywistości.

Ruch jest bardzo ważnym elementem właściwego rozwoju dziecka, dlatego umieściliśmy w naszym przewodniku wiele propozycji zabaw na świeżym powietrzu – często inspirowanych pięknem otaczającej nas przyrody.

Wielość i różnorodność ćwiczeń językowych stanowi pomoc w aktywności małego dziecka, które uczy się wyrażać słowami to, czego doświadcza, co myśli, czuje i postrzega.

Mamy nadzieję, że ten przewodnik metodyczny posłuży jako zbiór sprawdzonych „przepisów”, aby zachęcić małego człowieka do poznawania świata wszystkimi zmysłami, pomagając w jego wszechstronnym rozwoju.

Czego życzymy wszystkim dzieciakom!

Autorki

TYGODNIOWY ROZKŁAD DNIA 3-LATKA

✓ **Poniedziałek**

Rozwijanie aktywności społecznej – (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 2, 14, 15)

✓ **Wtorek**

Rozwijanie aktywności poznawczej – pojęcia matematyczne (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 4, 10, 13)

✓ **Środa**

Rozwijanie aktywności językowej (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 3, 4, 11, 12, 14, 15)

✓ **Czwartek**

Rozwijanie aktywności poznawczej – poznajemy przyrodę (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 6, 10, 11, 12)

✓ **Piątek**

Rozwijanie aktywności językowej – (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 3, 4, 11, 12, 14, 15)

Wymienione wyżej rodzaje aktywności powinny być rozwijane podczas zajęć głównych.

Rodzaje aktywności artystycznej i zdrowotnej powinny być rozwijane podczas zabaw oraz zajęć prowadzonych w części porannej i popołudniowej.

RAMOWY ROZKŁAD DNIA

6:00–8:30	Schodzenie się dzieci do przedszkola. Zabawy dowolne wykorzystujące pomysły dzieci.
8:30–8:45	Zabawy integrujące grupę. Ćwiczenia ogólnorozwojowe. Rozmowy kierowane na tematy zgodne z zainteresowaniami dzieci. Zabawa ruchowa.
8:45–9:00	Przygotowanie do śniadania.
9:00–9:30	Śniadanie.
9:30–9:50	Realizacja zadań edukacyjnych poprzez zajęcia z całą grupą.
9:50–11:30	Spacery, zabawy dowolne na placu przedszkolnym lub w sali. Zabawy ruchowe.
11:30–12:15	Przygotowanie do obiadu. Obiad.
12:15–12:30	Przygotowanie do leżakowania.
12:30–14:00	Leżakowanie.
14:00–14:20	Przygotowanie do podwieczorku. Podwieczerek.
14:20–17:00	Ćwiczenia indywidualne z dziećmi, dostosowane do ich możliwości. Słuchanie opowiadań. Zabawy dowolne zgodne z zainteresowaniami dzieci. Rozchodzenie się dzieci do domów.

WRZESIEŃ

*Do przedszkola przyszła jesień
z rozwianymi warkoczami.
Za nią dreptał rudy wrzesień,
niosąc koszyk z kasztanami.*

Urszula Kozłowska

PRZYSŁOWIA:

- Burze we wrześniu nieraz wróżą, że rok następny da zboża dużo.
- Chodzi wrzesień po rosie, zbiera grzyby we wrzosie.
- Czym dłużej jaskółki we wrześniu zostają, tym dłużej piękne i jasne dni bywają.
- Gdy we wrześniu grzybów brak, niezawodny zimny znak.
- Skoro wrzesień to już jesień, ale jabłek pełna kieszeń.
- Wrzesień jeszcze w słońcu chodzi, babie lato już się rodzi.

WAŻNIEJSZE DATY:

- 1 września: pierwszy dzień szkoły
- 8 września: Międzynarodowy Dzień Piśmiennictwa, Dzień Dobrej Wiadomości
- 9 września: Międzynarodowy Dzień Urody
- 16 września: Dzień Polskiego Bluesa
- 21 września: Międzynarodowy Dzień Pokoju, Światowy Dzień Dziecięcego Orderu Uśmiechu
- trzeci weekend września: akcja Sprzątanie Świata
- 22 września: Europejski Dzień bez Samochodu
- 23 września: początek astronomicznej jesieni
- 26 września: Światowy Dzień Serca
- 27 września: Światowy Dzień Turystyki
- 28 września: Światowy Dzień Morza
- 30 września: Dzień Chłopaka

PLAN DZIAŁAŃ WSPOMAGAJĄCO-WSPIERAJĄCYCH

WRZESIEŃ

TYDZIEŃ PIERWSZY: MÓJ PRZEDSZKOLNY ŚWIAT – ZAJĘCIA ADAPTACYJNE

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Ja i moje przedszkole	„Jestem sobie przedszkolaczek” – rozmowa kierowana na podstawie piosenki	– potrafi się przedstawić (imieniem), – rozumie określenie „przedszkolak”, – zna nazwę swojej grupy, – wie, jakie cechy charakteryzują przedszkolaka	– płyta CD z nagraniem piosenki „Jestem sobie przedszkolaczek”
	„Przedszkolne tańce” – zabawa ruchowa z elementami tańca	– rozumie polecenia nauczyciela i prawidłowo je wykonuje, – wzmacnia siłę mięśni rąk i nóg, – uczy się ustawiać jeden za drugim oraz tworzyć z innymi dziećmi półkole lub koło	– płyta CD z nagraniem piosenki „Jestem sobie przedszkolaczek”
	„Przedszkolni turyści” – zwiedzanie budynku przedszkolnego	– poznaje pomieszczenia przedszkolne, zna ich przeznaczenie	
	„Mam na imię...” – zabawa integrująca grupę	– poznaje imiona dzieci z grupy, – uczy się funkcjonować w grupie	– przyniesiona przez ciebie z domu wyjątkowa zabawka lub maskotka
	„Nasze znaczki” – zabawa dydaktyczna rozwijająca spostrzegawczość	– zna i pamięta swój znaczek, potrafi go rozpoznać na różnych sprzętach w pomieszczeniach przedszkolnych, – wie, do czego służą znaczki, – rozwija spostrzegawczość	
	„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań	– poznaje kąciaki zainteresowań, – zna ich przeznaczenie	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Moja grupa	„Dzień dobry!” – zabawa integrująca grupę „Do pary!” – zabawa orientacyjno-porządkowa (wg K. Właznik) „Wieża do nieba” – zabawa kształtująca inteligencję matematyczno-logiczną, utrwalająca znajomość kolorów „Zwiedzamy okolice” – spacer po ogrodzie przedszkolnym „Mój zabawkowy przyjaciel” – zabawa plastyczna	– umie prawidłowo się przywitać, – poznaje podstawowe zwroty grzecznościowe – ćwiczy sprawność fizyczną, – uczy się dobierania elementów w pary wg kolorów – potrafi odnaleźć przedmiot w wybranym kolorze spośród przedmiotów w czterech kolorach, – potrafi wznosić budowlę z klocków, – ustawia klocki jeden na drugim, – zna zasady bezpiecznego korzystania z zabawek – poznaje zasady bezpiecznego przebywania i zabawy w ogródku przedszkolnym, – poznaje teren ogródka przedszkolnego – doskonalą umiejętność rysowania i posługiwania się kredkami i mazakami, – uczy się przełamywać nieśmiałość związaną z wypowiedaniem się na forum, – doskonalą umiejętność wypowiadania się i słuchania innych uczestników	– szarfy w kolorze niebieskim i czerwonym – klocki w czterech kolorach, nieprzezroczysty worek – maskotki przyniesione przez dzieci, kartki, mazaki, kredki

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Magiczne słowa	„Magiczne słowa” – nauka fragmentu wiersza „Magiczne słowa” J. Wybieralskiej	– doskonali umiejętność słuchania czytanego tekstu literackiego, – zna podstawowe zwroty grzecznościowe i wie, kiedy należy ich użyć	– wiersz „Magiczne słowa” J. Wybieralskiej
	„Jestem sobie przedszkolaczek” – zabawa ruchowa	– ćwiczy motorykę dużą, – doskonali umiejętność słuchania, – utrwała i zapamiętuje podstawowe zwroty grzecznościowe, – klaszcze i tupie rytmicznie, – rozumie polecenia nauczyciela i stosuje się do nich	
	„Przedszkolaki rozrabiaki” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza „Przedszkolaki rozrabiaki” U. Kozłowskiej	– doskonali umiejętność uważnego słuchania tekstu literackiego, – poznaje zasadę zawierania kontraktu, – uczy się zachowywać porządek w sali przedszkolnej, – uczy się odkładać zabawki na swoje miejsce	– wiersz „Przedszkolaki rozrabiaki” U. Kozłowskiej („Wierszyki 3-latka”, str. 2)
	„Podarunek dla mojego kolegi” – zabawa dydaktyczna	– uczy się zasad bezpiecznej zabawy w ogrodzie przedszkolnym, – poznaje zabawki za pomocą zmysłu dotyku, – uczy się reagować na polecenie dźwiękowe wydawane przez nauczyciela, – utrwała podstawowe zwroty grzecznościowe	– woreczki z grochem i miękkie piłeczki

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
cd. Dzień trzeci: Magiczne słowa	„Pomocna rączka” – zabawa plastyczna	– poznaje zasady bezpiecznej pracy z plasteliną, – nabywa umiejętność rozprowadzania plasteliny palcami, – nabywa umiejętność wypełniania plasteliną określonego kształtu, – ćwiczy współdziałanie w grupie, – porozumiewa się z innymi uczestnikami zabawy	– kartki formatu A5, plastelina
	„Dobre zachowanie” – „Wierszyki 3- latka”, str. 27	– ćwiczy umiejętność swobodnego wypowiedzania się, – utrwała zasady zachowania porządku, – na przedstawionym obrazku potrafi dopasować symbol do określonej sytuacji	– książeczki „Wierszyki 3-latka” dla każdego dziecka, tekst rymowanki „Pan Bałagan”, odznaka dla każdego dziecka „Porządek na medal”

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Zabawy w ogrodzie przedszkolnym	„Budujemy wieżę” – zabawa konstrukcyjna	– utrwała znajomość kolorów, – spośród przedmiotów w czterech kolorach potrafi odnaleźć element w wybranym kolorze, – potrafi wznosić budowlę z klocków, – ustawia klocki jeden na drugim, – ćwiczy spostrzegawczość, – uważnie słucha poleceń nauczyciela i prawidłowo na nie reaguje, – ćwiczy myślenie wyobrazeniowe	– dużo klocków w różnych kolorach
	„Spacer po lesie” – zabawa ruchowa z elementami pokazywania	– ćwiczy duże partie mięśniowe, – ćwiczy element czworakowania i skoku obunóż	– woreczki z grochem (w tym czerwone)
	„Patykowe obrazy” – zabawa plastyczna na świeżym powietrzu	– poznaje zasady bezpiecznej zabawy z patykami, – ćwiczy umiejętność zamykania koła, – usprawnia motorykę małą i dużą, – utrwała pojęcia: mały i duży	– patyk dla każdego uczestnika zabawy
	„Ogródkowe zabawy” – zabawa dydaktyczna na świeżym powietrzu	– poznaje elementy jesiennego krajobrazu, – utrwała pojęcia: mały – duży, wysoki – niski, – potrafi wykonać polecenie nauczyciela	– dary jesieni przyniesione ze spaceru
	„Jesienne zgadywanki” – zabawa dydaktyczna	– potrafi rozróżnić kasztany i żołędzie, – poznaje kształty i kolory jesiennych liści, – utrwała umiejętność dobierania w pary takich samych elementów	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
cd. Dzień czwarty: Zabawy w ogrodzie przedszkolnym	„Drzewa” – karty pracy cz. 1, str. 1	– uczy się wykorzystywać farby plakatowe, – słucha ze zrozumieniem poleceń nauczyciela, – potrafi odcisnąć dłoń zanurzoną w farbie we wskazanym przez nauczyciela miejscu, – rozwija mięśnie palców, – praca z dzieckiem zdolnym: liczy w zakresie dwóch	– karty pracy cz. 1, str. 1, brązowa, żółta i czerwona farbka plakatowa

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Ustalamy zasady	„Pokaż, jak...” – zabawa z elementami dramy „Mój poranek” – karty pracy cz. 1, str. 12 „Ustalamy zasady” – słuchanie przyrody; ustalenie zasad funkcjonowania w społeczności przedszkolnej „Nasze rączki każdemu pomogą” – praca plastyczna	– kształtuje umiejętność skupienia uwagi, – uczy się nazywać swoje uczucia, – nabywa umiejętność wypowiadania się i uważnego słuchania innych uczestników zabawy, – bez użycia słów umie pokazać czynności wymienione przez nauczyciela, – utrwała zasady higieny osobistej – potrafi uporządkować czynności poranne wg prawidłowej kolejności, – rozumie znaczenie symboli przedstawiających uczucia i potrafi dopasować je do własnego nastroju, – utrwała umiejętność uważnego słuchania, – nabywa umiejętność nauki wiersza ze słuchu – ćwiczy zmysł słuchu, – utrwała umiejętność kontrolowanego milczenia, – potrafi rozpoznać dźwięki dochodzące z najbliższego otoczenia, – utrwała umiejętność koncentrowania uwagi, – poznaje nowe i zachowuje znane już zasady określone przez nauczyciela – wykorzystuje farby do malowania palcami, – zna zasady współpracy w grupie	– płyta CD z nagraniem piosenki „Nie ma po co się smuć” – karty pracy cz. 1, str. 12, kartoniki z uśmiechniętymi i smutnymi minami, karteczki samoprzylepne z narysowaną wesołą minką, wiersz „Mam trzy latka” – duży brystol, farby do malowania palcami

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
cd. Dzień piąty: Ustalamy zasady	„Proszę o głos” – zabawa kształcąca umiejętność płynnego wypowiedzania się	– ćwiczy umiejętność prawidłowego wypowiedzania się, – odpowiada na proste pytania nauczyciela, – ćwiczy umiejętność czekania na swoją kolej, aby zabrać głos	– skarpetka pacynka z doklejonymi lub narysowanymi oczami

TYDZIEŃ DRUGI: WSPÓLNE ZABAWY

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Dbamy o nasze zabawki	„Nasze zabawki” – zabawa orientacyjno-porządkowa	– ćwiczy pamięć i koncentrację uwagi, – rozróżnia pojęcia: duży – mały, – posługuje się nazwami zabawek, – orientuje się w rozmieszczeniu zabawek w sali przedszkolnej	
	„Zabawki” – karty pracy cz. 1, str. 3	– rozwija koordynację wzrokowo-ruchową, – dobiera w pary, – doskonali umiejętności językowe oraz percepcję wzrokową	– karty pracy cz. 1, str. 3
	„Pluszowe misie” – zabawa z elementami dramy do piosenki	– uważnie słucha piosenki i potrafi naśladować ruchy nauczyciela	– płyta CD z nagraniem piosenki „Pluszowe niedźwiadki”
	„Plastelinowe misie” – zabawa plastyczna	– wie, jak rozprowadzić plastelinę po określonej powierzchni, – ćwiczy motorykę małą	– wydruki przedstawiające głowę misia, plastelina, guziki lub ziarna grochu (ew. fasoli)
	„Kto posprząta?” – słuchanie opowiadania I. Salach	– rozwija umiejętność słuchania tekstów literackich, – buduje proste wypowiedzi	– opowiadanie „Kto posprząta?” I. Salach

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: W co się bawić	„Zabawa w lustro” – zabawa utrwalająca znajomość imion członków grupy	– zna imiona kolegów i koleżanek, – potrafi zapamiętać i naśladować ruchy wykonane przez innych uczestników zabawy	
	„Stonoga” – zabawa ruchowa	– ilustruje ruchem treść piosenki, – ćwiczy sprawność ruchową	– rymowanka „Stonoga”
	„Duże i małe, długie i krótkie” – zabawa dydaktyczna utrwalająca pojęcia: duże – małe, długie – krótkie	– potrafi segregować przedmioty ze względu na ich wielkość	– dowolne (małe i duże, długie i krótkie) przedmioty znajdujące się w sali przedszkolnej
	„Najdłuższy wąż świata” – zabawa plastyczna	– maluje farbami plakatowymi, – dba o porządek podczas pracy plastycznej, – ćwiczy sprawność rąk	– skarpeta, długi sznurek, wycinaki, kawałki wstążek, rolki po papierze toaletowym, farby plakatowe
	„Psotna piłeczka” – zabawa integrująca grupę na świeżym powietrzu	– zna i zapamiętuje imiona kolegów, – ćwiczy rzut i łapanie piłki	– piłka

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Podwórkowe zabawy	„Chusteczkowe tańce” – zabawa z elementami naśladowania	– nazywa kolory, – ćwiczy motorykę dużą i górne partie mięśniowe, – naśladuje ruchy nauczyciela, – potrafi dopasować ruch do muzyki	– kolorowe chusteczki (np. szyfonowe) dla każdego uczestnika zabawy, płyta z dowolną muzyką relaksacyjną
	„Baba-Jaga patrzy!” – zabawa ruchowa	– ćwiczy zmysł równowagi i spostrzegawczość, – rozwija sprawność ruchową	
	„Co się kryje w torbie?” – zabawa dydaktyczna doskonaląca sprawność językową	– wykorzystuje zmysł dotyku, – doskonali sprawność językową	– nieprzeźroczyste torebki (np. papierowe), małe zabawki
	„Chmurka” – zabawa z chustą animacyjną na świeżym powietrzu lub w sali przedszkolnej	– doskonali sprawność ruchową, – rozumie polecenia nauczyciela	– chusta animacyjna
	„Wiewiórki do domku!” – zabawa z chustą animacyjną na świeżym powietrzu	– naśladuje określone zwierzęta, – stosuje się do sygnałów dźwiękowych podawanych przez nauczyciela	– chusta animacyjna
	„Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań	– potrafi bawić się samodzielnie lub w grupie bez ingerencji nauczyciela	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Zabawy z różnych stron świata	„Tomcio Paluch” – słuchanie fragmentu opowiadania	– rozwija umiejętność słuchania tekstów literackich	– fragment opowiadania „Tomcio Paluch”
	„Maklot” – zabawa ruchowa z Izraela	– ćwiczy ogólną sprawność ruchową, – doskonali skok obunóż	– trzy sznurki lub skakanki
	„Leśne skrzaty” – zabawa ruchowa na świeżym powietrzu	– doskonali zmysł równowagi, – naśladuje ruchy wykonywane przez innego uczestnika zabawy	
	„Detektywi” – zabawa przyrodnicza na świeżym powietrzu	– doskonali spostrzegawczość, – umie poruszać się samodzielnie po ogródku przedszkolnym	– zdjęcia lub ilustracje przedstawiające owady, szklą powiększające lub lupy dla każdego uczestnika zabawy
	„Fukawarai” – zabawa plastyczna z Japonii	– zgodnie współpracuje z pozostałymi uczestnikami zabawy, – doskonali umiejętność prawidłowego trzymania kredki, – rozwija wyobraźnię i twórcze myślenie	– brystol lub papier pakowy, kredki
	„Tamburyno” – tradycyjna zabawa niemiecka	– ćwiczy ogólną sprawność ruchową, – zna i rozumie zasady gry	– tamburyno

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Zabawkowy świat	„Znikające zabawki” – zabawa rozwijająca spostrzegawczość „Pająk i muszki” – zabawa ruchowa „Zwiedzanie zoo” – zabawa doskonaląca sprawność językową „Zwierzaki” – karty pracy cz. 1, str. 13 „Porządki” – słuchanie wiersza I. Salach	– rozwija spostrzegawczość – usprawnia narządy artykulacyjne – doskonali sprawność językową, – potrafi zapamiętać krótki utwór rymowany – rozpoznaje i nazywa leśne zwierzęta, – doskonali percepcję wzrokowo-ruchową – wie, że należy szanować zabawki, układać je w odpowiednich miejscach oraz nie należy ich niszczyć	– kilka zabawek, prześcieradło – wiersz „Zoo” J. Brzechwy – karty pracy cz. 1, str. 13, zielone kredki – wiersz „Porządki” I. Salach

TYDZIEŃ TRZECI: MINĘŁY WAKACJE – NADESZŁA JESIEŃ

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Wakacyjnych wspomnień czar	„Moje wakacje” – rozmowa kierowana na temat wakacji	– rozwija umiejętność wypowiedzi pełnymi zdaniami	
	„Wakacje misia” – karty pracy cz. 1, str. 16	– ćwiczy percepcję słuchową i wzrokową, – doskonali umiejętności językowe	– karty pracy cz. 1, str. 16
	„Tańce lamańce” – zabawa ruchowa	– doskonali ogólną sprawność ruchową, – potrafi naśladować charakterystyczne ruchy zwierząt oraz wydawane przez nie odgłosy	– płyta CD z dowolną skoczną piosenką
	„Pocztówkowe puzzle” – zabawa dydaktyczna	– umie układać puzzle składające się z trzech niewielkich elementów	– pocztówki przyniesione przez dzieci pocięte na maksymalnie trzy elementy
	„Słone doświadczenie” – zabawa dydaktyczna	– wykonuje proste eksperymenty, – zapoznaje się ze zjawiskiem otrzymywania soli ze słonej wody	– talerzyk, sól, mały pojemnik z wodą
	„Jesień Vivaldiego” – zabawa rozluźniająca z elementami wizualizacji	– poznaje muzykę klasyczną, – potrafi skoncentrować uwagę na słuchanym utworze, – rozwija twórcze myślenie, – rozwija umiejętność odczytywania nastroju słuchanego utworu	– płyta CD z utworem „Jesień” A. Vivaldiego
	„Malowanie jesieni Vivaldiego” – zabawa plastyczna	– potrafi sprawnie posługiwać się farbami plakatowymi, – rozwija wyobraźnię	– płyta CD z utworem „Jesień” A. Vivaldiego, brystol, farby plakatowe

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Anomalia pogodowe – żywioły	„Minki” – zabawa integrująca grupę „Co się stało?” – karty pracy cz. 1, str. 8 „Jesienne liście” – zabawa ruchowa „Pada deszcz” – zabawa rytmiczna do wiersza W. Szumanówny „Poszukiwania” – zabawa orientacyjno-porządkowa kształtująca orientację przestrzenną; pojęcia: za, przed, obok, pod, na „Deszczowa piosenka” – zabawa plastyczna „Jesienny wiatr” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza H. Ożogowskiej	– w trakcie zabawy potrafi nazwać pokazywane emocje – ćwiczy percepcję wzrokową i słuchową, – prawidłowo określa i nazywa emocje, – doskonali umiejętności językowe – doskonali ogólną sprawność ruchową, – rozumie polecenia nauczyciela, – potrafi naśladować ruchy, które pokazuje nauczyciel – kształtuje wrażliwość słuchową – potrafi uformować kulkę z gazety, – ćwiczy orientację przestrzenną – rozwija wyobraźnię i twórcze myślenie, – przeprowadza proste eksperymenty plastyczne – doskonali sprawność językową, – ćwiczy umiejętność uważnego słuchania	– karty pracy cz. 1, str. 8 – dowolny instrument muzyczny do podawania rytmu – wiersz „Pada deszcz”, W. Szumanówny, duży fragment starej gazety dla każdego uczestnika zabawy – strona z gazety dla każdego uczestnika – kartki z bloku technicznego, farby plakatowe w niebieskich odcieniach, spryskiwacz do kwiatów, papierowy ręcznik – wiersz „Jesienny wiatr” H. Ożogowskiej

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu	„Balonowe zabawy” – zabawa ruchowa	– rozwija ogólną sprawność fizyczną, – zna i potrafi powtórzyć krótką rymowaną, – usprawnia narządy artykulacyjne	– baloniki, rymowanki pt. „Baloniku mój malutki”
	„Piłki, piłeczki” – zabawa na świeżym powietrzu z elementami podskoku	– rozwija ogólną sprawność fizyczną	– piłka plażowa lub gimnastyczna, mała przedszkolna piłka
	„Kalambury na świeżym powietrzu” – zabawa z elementami dramy	– rozwija umiejętności aktorskie, – reaguje na polecenia nauczyciela, – wie, jakie odgłosy wydają zwierzęta	– chusta animacyjna
	„Jesienne malowanie” – zabawa plastyczna	– rozwija zmysł dotyku, – stara się zachować porządek podczas zajęć plastycznych	– liście przyniesione ze spaceru, kartki z bloku technicznego, farbki plakatowe
	„Jesienny ptaszek” – karty pracy cz. 1, str. 4	– rozwija koordynację wzrokowo-ruchową, – doskonali umiejętność określania cech przedmiotu: duży – mały, – doskonali analizę słuchową	– karty pracy cz. 1, str. 4

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Babie lato	„Babie lato” – rozmowa kierowana	– wie, co to jest babie lato	
	„Pajak i muszki” – zabawa ruchowa	– odpowiednio reaguje na ustalony sygnał, – ćwiczy ogólną sprawność ruchową, – usprawnia narządy artykulacyjne	
	„Nadchodzi jesień” – spacer połączony z obserwacją przyrody	– obserwuje środowisko przyrodnicze, – zwraca uwagę na dominującą kolorystykę, – zauważa zmiany, jakie zachodzą w przyrodzie	
	„Jesienne krajobrazy” – praca plastyczna	– dzieli się z kolegami i koleżankami swoimi znaleziskami, – sprawnie posługuje się pędzlem podczas malowania farbami plakatowymi, – umie coś przykleić, – rozwija motorykę małą	– liście przyniesione ze spaceru, kartki z bloku technicznego, klej magic, farby plakatowe
	„Muzyczne reakcje” – zabawa ćwicząca spostrzegawczość	– prawidłowo reaguje na określony sygnał dźwiękowy, – umie dobierać się w pary	– bębenek, trójkąt i tamburyno
	„Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań	– potrafi bawić się samodzielnie lub w grupie bez ingerencji nauczyciela	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Najciekawsza opowieść wakacyjna	„Przemeblowanie” – zabawa ćwicząca spostrzegawczość „Rytmiczne wyścigi” – zabawa z elementami biegu „Najciekawsza opowieść wakacyjna” – zabawa rozwijająca twórcze myślenie i inteligencję językową na podstawie fragmentu książki „Wakacje Mikołajka” „Wesołe dziecięty” – zabawa ruchowa	– ćwiczy koncentrację i spostrzegawczość – rozwija ogólną sprawność ruchową, – potrafi dopasować swoje tempo do tempa podawanego przez nauczyciela na instrumencie muzycznym – rozwija twórcze myślenie, – kształtuje inteligencję językową – ćwiczy ogólną sprawność ruchową, – prawidłowo wykonuje polecenia nauczyciela	– dowolny instrument perkusyjny – książka „Wakacje Mikołajka” R. Gosciny, J. J. Sempé – płyta CD z dowolną wesołą piosenką, hula-hoopy lub szarfy (tyle, ile jest uczestników zabawy)

TYDZIEŃ CZWARTY: NASZE BEZPIECZEŃSTWO

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Spotkanie z policjantem	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe „Policjanci dbają o nasze bezpieczeństwo” – pogadanka i spotkanie z policjantem „Spacer po mieście” – spacer po mieście z elementami pogadanki na temat prawidłowego zachowania się podczas przechodzenia przez ulicę „O przechodzeniu przez ulicę” – wspólne słuchanie piosenki	– poprawnie wykonuje ćwiczenia oddechowe, – wydłuża fazę oddechu – komunikuje się z policjantem, – zna numery alarmowe 997 i 112 oraz wie, jak rozwaźnie należy z nich korzystać – uczy się prawidłowo poruszać z grupą przedszkolną po najbliższej okolicy – ćwiczy koncentrację uwagi, – uczy się zasad bezpieczeństwa podczas przechodzenia przez jezdnię	– waciki, chusteczki higieniczne – płyta CD z piosenką „O przechodzeniu przez ulicę”

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Bezpieczne przejście przez jezdnię	„Na drodze” – zabawa dydaktyczna z elementem pokazywania	– potrafi rozróżnić i nazwać pojazdy znajdujące się na ilustracji, – usprawnia narządy artykulacyjne	– obrazki lub zdjęcia przedstawiające pojazdy: samochód osobowy, samochód ciężarowy, karetkę, straż pożarną, busa, traktor
	„Światelko” – słuchanie i nauka wiersza I. Salach	– rozwija umiejętność uważnego słuchania, – zna i umie powtórzyć krótki utwór wierszowany	– wiersz „Światelko” I. Salach, sylweta sygnalizatora świetlnego
	„Przejście dla pieszych” – zabawa ruchowa	– potrafi nazwać i rozróżnić kolory: czerwony i zielony – potrafi określić, na jakim świetle przechodzimy przez przejście, a na jakim musimy się zatrzymać	– dwa koła wycięte z czerwonego i zielonego brystolu, skakanki, ręcznik papierowy
	„Pojazdy” – zabawa dydaktyczna utrwalająca pojęcia matematyczne	– umie układać puzzle składające się z czterech dużych elementów	– zdjęcia lub obrazki przedstawiające pojazdy pocięte na cztery elementy
	„Kształty” – zabawa dydaktyczna utrwalająca pojęcia matematyczne	– wraz z nauczycielem nazywa figury geometryczne, – stara się samodzielnie nazywać podstawowe figury geometryczne, – potrafi odnaleźć koło wśród innych figur geometrycznych	– przedmioty o charakterystycznych kształtach (np. piłka, instrument trójkąt, klocek, kulka z plasteliny, zdjęcia przedstawiające telewizor, znaki drogowe itp.), wizerunki koła, kwadratu i trójkąta
	„Moja ciężarówka” – karty pracy cz. 1, str. 30	– doskonali percepcję wzrokową, – rozwija koordynację wzrokowo-ruchową i sprawność manualną	– karty pracy cz. 1, str. 30

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Różne znaki wokół nas	„Coś żółtego” – zabawa ćwicząca kreatywne myślenie i inteligencję językową „Pieski” – zabawa ruchowa z elementami naśladowania „Uwaga, zły pies” – rozmowa kierowana na temat zasad bezpieczeństwa na podstawie wysłuchanego opowiadania „Spacer w poszukiwaniu znaków” – ćwiczenie spostrzegawczości „Drogowe znaki” – słuchanie piosenki o znakach drogowych	– rozwija kreatywne myślenie, – ćwiczy umiejętność koncentracji uwagi – rozumie i prawidłowo wykonuje polecenia nauczyciela, – rozwija ogólną sprawność ruchową, – rozwija umiejętność naśladowania – ćwiczy umiejętność skupienia uwagi, – rozwija inteligencję językową, – rozumie potrzebę zwracania uwagi na znaki – ćwiczy spostrzegawczość, – uczy się prawidłowo poruszać z grupą przedszkolną po najbliższej okolicy – ćwiczy koncentrację uwagi, – rozwija inteligencję językową	– opowiadanie „O Klusce, miłym Tomku i cioci Hani domku” – płyta CD z piosenką „Drogowe znaki”

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Żyję w bezpiecznym miejscu	„Żelazko” – rozmowa kierowana na temat zasad bezpieczeństwa w domu na podstawie wiersza D. Gellner	– rozwija inteligencję językową, – umie wymienić znane urządzenia elektryczne, – wie, że nie wolno dotykać gniazdek elektrycznych i urządzeń podłączonych do prądu	– wiersz „Żelazko” D. Gellner
	„Domowi pomocnicy” – karty pracy cz. 1, str. 10	– umie rozpoznawać i nazywać urządzenia elektryczne, – doskonali umiejętności językowe	– karty pracy cz. 1, str. 10
	„Auta” – zabawa ruchowa	– ćwiczy sprawność fizyczną, – usprawnia narządy artykulacyjne, – potrafi określić, na jakim świetle przechodzimy przez ulicę, a na jakim musimy się zatrzymać	
	„Kto widział muchomora?” – zabawa dydaktyczna	– wie, gdzie rosną grzyby, – wie, że w lesie nie może się oddalać od osoby dorosłej, – wie, że nie wolno samodzielnie zbierać oraz jeść grzybów ani innych znalezionych w lesie owoców	– zdjęcia przedstawiające grzyby
	„Spacer młodych grzybiarzy” – zabawa na świeżym powietrzu	– rozwija sprawność fizyczną, – rozumie polecenia nauczyciela i stosuje się do nich	– woreczki z grochem (w tym koniecznie czerwone)
	„Muchomor czy prawdziwek” – karty pracy cz. 1, str. 20	– doskonali spostrzeganie, – ćwiczy koordynację wzrokowo-ruchową, – rozwija sprawność manualną	– karty pracy cz. 1, str. 20

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Tutaj mieszkam	„Robimy kolorową masę plastyczną” – przygotowania do działań popołudniowych	– uważnie obserwuje proces przygotowania masy plastycznej i na polecenie nauczyciela bierze w nim czynny udział	– 2 szklanki mąki, 1 szklanka soli, 2 szklanki wody, 2 łyżki oleju, 1 łyżeczka soku z cytryny, barwniki spożywcze lub naturalne, ew. farbki plakatowe
	„Tutaj mieszkam” – karty pracy cz. 1, str. 6	– doskonalą percepcję wzrokową, rozumie i używa przyimka „za”, – doskonalą sprawność językową	– karty pracy cz. 1, str. 6
	„Gąski, gąski, do domu!” – zabawa ruchowa z elementami naśladowania	– rozwija sprawność ruchową, – reaguje na polecenia nauczyciela, – przestrzega zasad obowiązujących podczas zabawy	
	„Kolorowe miasteczko” – zabawa plastyczna	– rozwija wyobraźnię, – umie ulepić coś z masy plastycznej	– masa plastyczna, gazeta do rozłożenia na stolikach lub cerata

TYDZIEŃ PIERWSZY: MÓJ PRZEDSZKOLNY ŚWIAT – ZAJĘCIA ADAPTACYJNE

DZIEŃ PIERWSZY: JA I MOJE PRZEDSZKOLE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Jestem sobie przedszkolaczek” – rozmowa kierowana na podstawie piosenki.
- „Przedszkolne tańce” – zabawa ruchowa z elementami tańca.
- „Przedszkolni turyści” – zwiedzanie budynku przedszkolnego.
- „Mam na imię...” – zabawa integrująca grupę.
- „Nasze znaczki” – zabawa dydaktyczna rozwijająca spostrzegawczość.
- „Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Poranek przedszkolaka” – rozmowa kierowana na podstawie piosenki

Przebieg:

Posłuchajcie wspólnie piosenki „Jestem sobie przedszkolaczek”. Następnie przeczytaj dzieciom słowa tej piosenki. Porozmawiajcie o tym, jak powinien zachowywać się przedszkolak. Zwróć uwagę na fakt, że dzieci tworzą grupę i powinny się wszystkim dzielić, być grzeczne i wspólnie bawić. Dlaczego maluchy muszą być grzeczne w przedszkolu?

„Przedszkolne tańce” – zabawa ruchowa z elementami tańca

Przebieg:

Po przeprowadzeniu krótkiej rozmowy na temat bycia przedszkolakiem pora na zabawę ruchową. Jeszcze raz puść piosenkę o wesołym przedszkolaku. Podczas pierwszej zwrotki dzieci, tworząc półkoło, maszerują w miejscu. W trakcie drugiej zwrotki „wężyk” rusza: wszyscy idą jeden za drugim, aż utworzą koło. Podczas trzeciej zwrotki wszyscy chwytają się za ręce i idą w koło, a w czasie czwartej puszczają swoje dłonie i maszerują po kole, klaszcząc.

Jestem sobie przedszkolaczek

*1. Jestem sobie przedszkolaczek,
nie grymaszę i nie płaczę,
na bębenku marsza gram:
ram tam tam, ram tam tam.*

*2. Mamy tu zabawek wiele,
razem bawić się weselej,
bo kolegów dobrych mam,
ram tam tam, ram tam tam.*

*3. Kto jest beksą i mazgajem,
ten się do nas nie nadaje.
Niechaj w domu siedzi sam,
ram tam tam, ram tam tam.*

4. *Mamy klocki, kredki, farby*
– to są nasze wspólne skarby.
Bardzo dobrze tutaj nam,
ram tam tam, ram tam tam.

Muzyka Lech Miklaszewski, słowa Maria Terlikowska

Zajęcia główne

„Przedszkolni turyści” – zwiedzanie budynku przedszkola

Przebieg:

Wybierzcie się na fascynującą wycieczkę po przedszkolu. Chociaż będziecie zwiedzać „zwykłe” pomieszczenia, wycieczka ta może być dla dzieci prawdziwą atrakcją. Kiedy będziecie oglądać kolejną salę, nie poprzestawaj na wyjaśnieniu dzieciom jej funkcji. Napomknij, że ta sala może być doskonałą kryjówką dla piratów, natomiast ta obok na pewno sprawdzi się jako zamek księżniczek. Czy łazienka mogłaby być miejscem, gdzie kąpeli zażywają elfy? A może dzieci przedstawią swoje pomysły?

„Mam na imię...” – zabawa integrująca grupę

Przebieg:

Dzieci siadają w kole, ty również do nich dołącz, na pewno poczują się pewniej. Gdy już wszyscy będą gotowi i gdy zapanuje cisza, wyjmij ukryty za plecami skarb (możesz przynieść z domu „wyjątkową” zabawkę lub maskotkę). Opowiedz dzieciom o tym przedmiocie, a następnie wykorzystaj go podczas zabawy, która utrwali imiona przedszkolaków z twojej grupy. Zasady zabawy: twój skarb podajecie sobie z rąk do rąk. Każdy, kto ma go w dłoni, wypowiada swoje imię, a następnie wszyscy głośno je powtarzają. Ta zabawa może być również wprowadzeniem do kolejnej, którą przeprowadzisz jutro. Poproś, by następnego dnia maluchy przyniosły do przedszkola swoją ulubioną zabawkę (zaznacz koniecznie, że ma to być ta jedna jedyna).

Zajęcia popołudniowe

„Nasze znaczki” – zabawa dydaktyczna rozwijająca spostrzegawczość

Przebieg:

Wy tłumacz dzieciom, do czego potrzebne są znaczki w przedszkolu – stanowią one symbol, który będzie przyporządkowany konkretnemu dzieckiem przez cały rok. Odpowiedz na pytania: Do czego mogą się przydać znaczki? Dlaczego dwoje dzieci nie może mieć takiego samego znaczka?

Zachęć dzieci do nazwania symboli znajdujących się na etykietach, jeśli dziecko potrafi już wymówić daną nazwę.

Po tej krótkiej rozmowie wybierzcie się na kolejną wycieczkę po przedszkolu. Podczas tej wyprawy każdy maluch wybierze sobie swój znaczek, a następnie odnajdzie go w różnych pomieszczeniach (w sali zabaw, w szatani, w toalecie). Następnie wskaż każdemu dziecku jego miejsce przy stoliku i przyporządkuj krzesło z odpowiednim znaczkiem. Gdy każdy będzie miał już swoje miejsce, ustaw dzieci w szeregu i obejdź z nimi wszystkie stoliki, wymieniając nazwy znaczków na krzesłkach. Na twój znak (np. klaśnięcie) każdy powinien usiąść na swoim krześle.

„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań

Przebieg:

Dzieci obejrzały już swoją salę przedszkolną, nastął więc odpowiedni moment, by... poznać ją „od podszewki”. Pozwól maluchom na swobodne zabawy w kąciakach zainteresowań. Muszą przecież przywitać się ze wszystkimi zabawkami i poznać ciekawe zakamarki.

DZIEŃ DRUGI: MOJA GRUPA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Dzień dobry!” – zabawa integrująca grupę.
- „Do pary!” – zabawa orientacyjno-porządkowa (wg K. Wlaźnik).
- „Wieża do nieba” – zabawa kształtująca inteligencję matematyczno-logiczną, utrwalająca znajomość kolorów.
- „Zwiedzamy okolice” – spacer po ogrodzie przedszkolnym.
- „Mój zabawkowy przyjaciel” – zabawa plastyczna.

Zajęcia poranne

„Dzień dobry!” – zabawa integrująca grupę

Przebieg:

Usiądźcie w kole, wyjaśnij, że każdy przedszkolak powinien kolejno: wstać, przywitać się ze wszystkimi uściskiem dłoni i usiąść. Gdy dana osoba usiądzie, następna siedząca obok powinna powstać. Jako pierwsza weź udział w zabawie, pokażesz nieśmiałym dzieciom, że to nic trudnego.

„Do pary!” – zabawa orientacyjno-porządkowa (wg K. Wlaźnik)

Przebieg:

Rozdaj dzieciom niebieskie i zielone szarfy. Zwróć uwagę, by było tyle samo szarf niebieskich, co zielonych (jeśli w grupie jest nieparzysta liczba osób, również ty weź udział w zabawie). Dzieci rozbiegają się po sali, na twój sygnał wszyscy dobierają się w pary.

- „Niebieskie do niebieskiego” – osoba z niebieską szarfą szuka osoby z szarfą takiego samego koloru.
- „Zielone do zielonego” – osoba z zieloną szarfą szuka osoby z szarfą takiego samego koloru.
- „Niebieski do zielonego” – osoba z zieloną szarfą szuka osoby z niebieską szarfą.

Zajęcia główne

„Wieża do nieba” – zabawa kształtująca inteligencję matematyczno-logiczną, utrwalająca znajomość kolorów

Przebieg:

Do przeprowadzenia tej zabawy potrzebne będą klocki w czterech kolorach (czerwonym, zielonym, żółtym i niebieskim) oraz nieprzezroczysty woreczek. Podziel dzieci na cztery grupy. Do woreczka wrzuc czterech klocki – każdy w innym kolorze. Wytupuj po jednej osobie z każdej grupy –

wylosuje ona klocek i wróci z nim do swojej drużyny. Teraz rozsyp pozostałe klocki na podłodze. Zadaniem każdej z grup będzie wybudowanie jak najszybciej wieży z klocków w danym kolorze.

„Zwiedzamy okolice” – spacer po ogrodzie przedszkolnym

Przebieg:

Zwiedziliście już budynek przedszkola, teraz pora poznać ogródek przedszkolny. Krok po kroku obejrzyjcie charakterystyczne elementy wydzielonej przestrzeni. Zwróćcie uwagę na roślinność i ukształtowanie terenu – czy są tu jakieś górki? Spytaj dzieci, czy znalazły jakieś fajne miejsce do zabawy.

Zajęcia popołudniowe

„Mój zabawkowy przyjaciel” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Przed rozpoczęciem zabawy przygotuj kartki z bloku, mazaki i kredki. Usiądźcie wszyscy w kole, zabierając ze sobą zabawki, które dzieci przyniosły z domu na twoją prośbę. Przypomnij im zabawę z poprzedniego dnia, poproś, by każdy opowiedział w kilku słowach o swoim towarzyszu – maskotki to wspaniali przyjaciele. Następnie przejdźcie do przedszkolnych stolików. Rozdaj kartki, mazaki i kredki. Do dzieła! Sportretujcie swoich zabawkowych przyjaciół!

DZIEŃ TRZECI: MAGICZNE SŁOWA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Magiczne słowa” – nauka fragmentu wiersza „Magiczne słowa” Jolanty Wybieralskiej.
- „Jestem sobie przedszkolaczek” – zabawa ruchowa.
- „Przedszkolaki rozrabiaki” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza „Przedszkolaki rozrabiaki” Urszuli Kozłowskiej.
- „Podarunek dla mojego kolegi” – zabawa dydaktyczna.
- „Pomocna rączka” – zabawa plastyczna.
- „Dobre zachowanie” – „Wierszyki 3-latka”, str. 27.

Zajęcia poranne

„Magiczne słowa” – nauka fragmentu wiersza „Magiczne słowa” Jolanty Wybieralskiej

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie i posłuchajcie wiersza Jolanty Wybieralskiej „Magiczne słowa”.

Magiczne słowa

*Zawsze jestem dobry
i mówię dzień dobry,
bo każdy dzień chciałbym dobry mieć.
A gdy żegnam Henia,
mówię do widzenia,
bo przy pożegnaniu tak wymawia się.
Mamusia gotuje,*

*ja mówię dziękuję,
bo obiad mamusi wciąż smakuje mi.
A gdy buty noszę,
zawsze ładnie proszę,
bo trudno samemu zawiązać buty me.
Te magiczne słowa sobie zapamiętaj
i używaj je każdego dnia,
będziesz kulturalny, szlachetny i miły
tak, jak od małego robię zawsze ja.*

Jolanta Wybieralska

Przeprowadź z dziećmi rozmowę na temat trzech magicznych słów: proszę, dziękuję, przepraszam. Zapytaj, kiedy i w jakich sytuacjach używamy tych słów. Które najłatwiej wypowiedzieć, a które najtrudniej? Zaproponuj ponowne wysłuchanie wiersza. Poproś, aby dzieci wymówiły magiczne słowa, powtarzając po tobie, gdy tylko je wyrecytujesz. Spróbujcie nauczyć się na pamięć fragmentów wiersza:

*Zawsze jestem dobry
i mówię dzień dobry.
A gdy żegnam Henia,
mówię do widzenia.
Mamusia gotuje,
ja mówię dziękuję.
A gdy buty noszę,
zawsze ładnie proszę.*

„Jestem sobie przedszkolaczek” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Przypomnij dzieciom o trzech magicznych słowach, poproś, aby je wypowiedziały. Zaśpiewaj piosenkę pt. „Jestem sobie przedszkolaczek”. W tym czasie dzieci będą maszerowały po kole. Podczas refrenu (ram, tam, tam, ram tam tam) klaszczą w dłonie lub tupią w miejscu nóżkami.

Zajęcia główne

„Przedszkolaki rozrabiaki” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza „Przedszkolaki rozrabiaki” Urszuli Kozłowskiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wiersz pt. „Przedszkolaki rozrabiaki” ze zbioru „Wierszyki 3-latka”.

Przedszkolaki rozrabiaki

*Dziś w przedszkolu była draka:
Michał biegał na bosaka,
Tomek robił miny głupie
i widelcem grzebał w zupie.
Olek schował się do szafki,
Wojtek nie chciał zejść z huśtawki,
Kasia się kłóciła z Alą,*

*Grzesiek przebił szpilką balon.
A gdy była krótka drzemka,
Jaś wyrócił leżak Przemka,
Krzyś wydłubał puch z poduszki
i udawał, że je kluski!
A ja, Ewa i Gabrysia
Karmiłyśmy razem misia,
Ale on (nie wiedzieć czemu?!)
Nie chciał jeść pysznego dżemu.*

*Ale, mamo, fajnie było...
Wcale nam się nie nudziło!
Tylko żal mi pani Joli,
bo... ją przez nas głowa boli.*

Urszula Kozłowska

Zapytaj dzieci, czego dowiedziały się z wiersza. Zadaj im pytanie: Czy one chciałyby bawić się w takim bałaganie? Poproś dzieci, aby rozejrzały się po sali przedszkolnej. Zadaniem każdego dziecka będzie sprawdzenie, czy nie leży gdzieś miś, samochodzik lub lalka, która powinna wrócić na swoje miejsce. Ustal z dziećmi zasadę mówiącą o tym, że zawsze odkładamy zabawki na miejsce.

„Podarunek dla mojego kolegi” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Zabierz dzieci do ogrodu przedszkolnego, weź ze sobą woreczki z grochem i miękkie piłeczki tyle, ile jest dzieci w grupie. Porozkładaj te przedmioty na wydzielonej przestrzeni, w odpowiedniej odległości. Zaproponuj zabawę pt. „Podarunek dla kolegi” – dzięki niej utrwalisz znajomość magicznych słów poznanych dzisiaj przez twoich trzylatków. Dzieci swobodnie poruszają się po ogrodzie przedszkolnym, na twój znak, np. klaśnięcie, podnoszą jeden z przedmiotów pozostawionych przez ciebie i, mówiąc głośno: „Proszę”, podają go koledze. On głośno odpowiada: „Dziękuję”. Teraz klaśnij dwa razy – na ten znak maluchy rzucają przedmioty na ziemię. Powtórzcie zabawę jeszcze kilkakrotnie.

Zajęcia popołudniowe

„Pomocna rączka” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Rozdaj dzieciom kolorowe kartki papieru formatu A5. Obrysuj dłoń każdego dziecka i poproś, aby każdy maluch wykleił plasteliną „pomocną rączkę”, która sprząta i pamięta o porzuconych zabawkach.

„Dobre zachowanie” – „Wierszyki 3-latka”, str. 27

Przebieg:

Rozdaj każdemu dziecku książeczkę „Wierszyki 3-latka”. Poproś o wykonanie zadania znajdującego się na str. 27. Zadaniem dzieci będzie opowiedzenie krótko o tym, co widzą na obu ilustracjach. Dzieci powinny także dopasować naklejki do odpowiednich obrazków.

Zaproś dzieci do kręgu i przeczytaj wierszyk „Pan Bałagan”.

Pan Bałagan

*Pan Bałagan dziś od rana szukał dzieci do sprzątanía.
Myśli: „Dłużej nie wytrzymam – nic porządku się nie trzyma!”.
Widać znalazł grzeczne dzieci, bo się wszystko pięknie świeci.*

Paulina Gularska-Misiak

Po przeczytaniu wierszyka naklej każdemu dziecku odznakę „Porządek na medal”.

DZIEŃ CZWARTY: ZABAWY W OGRODZIE PRZEDSZKOLNYM

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Budujemy wieżę” – zabawa konstrukcyjna.
- „Spacer po lesie” – zabawa ruchowa z elementami pokazywania.
- „Patykowe obrazy” – zabawa plastyczna na świeżym powietrzu.
- „Ogródkowe zabawy” – zabawa dydaktyczna na świeżym powietrzu.
- „Jesienne zgadywanki” – zabawa dydaktyczna.
- „Drzewa” – karty pracy cz. 1, str. 1.

Zajęcia poranne

„Budujemy wieżę” – zabawa konstrukcyjna

Przebieg:

Przygotuj dużo kolorowych klocków. Usiądźcie wszyscy na podłodze, będziecie budować wieże. Wyjaśnij dzieciom, że będziecie wznosić „zieloną wieżę”. Poproś, aby maluchy podawały ci tylko zielone klocki, z których ty zbudujesz wspaniałą budowlę. W przypadku gdy ktoś się pomyli, powiedz: „Moja wieża ma być zielona, ten klocek jest innego koloru, podaj mi, proszę, zielony klocek. Po zbudowaniu wieży zamieńcie się rolami, dzieci budują, a ty podajesz klocki. Czy zauważą, jeśli „pomylisz” się w kolorze klocków?

„Spacer po lesie” – zabawa ruchowa z elementami pokazywania

Przebieg:

Czy lubicie spacerować po lesie? Na pewno tak! Niestety, nie zawsze można się wybrać na leśną przechadzkę. Przejdźcie się zatem po sali z takim uśmiechem, jakbyście wędrowali między drzewami. Najpierw wesoło, w podskokach, następnie na czworakach, chowając się za krzaczkami. Teraz natrafiliście na dużą kałużę – trzeba ją przeskoczyć (obunóż). Potem każdy rozgląda się uważnie wkoło i szuka grzybków (woreczków z kaszą). Dzieci mogą zbierać wszystkie grzybki poza czerwonymi (to muchomory).

Zajęcia główne

„Patykowe obrazy” – zabawa plastyczna na świeżym powietrzu

Bardzo ważnym momentem w życiu każdego trzylatka jest opanowanie umiejętności zamykania koła podczas rysowania. Ważną rolę w tym procesie odgrywa ćwiczenie mięśni dłoni. Udaj się z dziećmi na spacer do parku lub na podwórko przedszkolne, by wykonać kilka ćwiczeń.

Przebieg:

Każdy znajduje patyczek (wygodny do trzymania, ale nie za długi) oraz zajmuje trochę wolnej przestrzeni. Narysuj patyczkiem wielkie koło i powiedz: „Oto największe koło, jakie udało mi się narysować. A jak duże koła uda się wam narysować?”. Dzieci rysują jak największe kółka. Następnie narysuj małe kółko – maluchy również próbują narysować podobne. Teraz daj dzieciom kilka minut, aby mogły rysować na dowolny temat. Należy zadbać o bezpieczeństwo przedszkolaków podczas zabawy z patykami.

„Ogródkowe zabawy” – zabawa dydaktyczna na świeżym powietrzu

Spacer do parku, do lasu czy nawet do ogródka przedszkolnego może być doskonałą okazją do utrwalenia pewnych wiadomości.

Przebieg:

Poproś dzieci:

- o przyniesienie największego liścia, jaki znajdą,
- o przyniesienie najmniejszego listka, jaki znajdą,
- o przyniesienie najmniejszego kasztanka, jaki znajdą,
- o wskazanie najwyższego drzewa,
- o wskazanie najniższego drzewa.

Za każdym razem zwycięzcy wręcz nagrodę (kamyczek). Ten, kto uezbiera najwięcej kamyczków, będzie mógł po powrocie do przedszkola wybrać zabawę, w którą wszyscy będą się bawić. Przed powrotem do przedszkola zbierzcie jesienne skarby: kasztany, żołędzie, liście – przydadzą się podczas wielu kolejnych zabaw.

Zajęcia popołudniowe

„Jesienne zgadywanki” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Na stoliku rozłóż wszystkie skarby, które przynieśliście ze spaceru. Nazwijcie je oraz porozmawiajcie o ich kształtach i kolorach.

Zebrane elementy podziel tak, by na stoliku znalazły się wszystkie skarby po jednym egzemplarzu, a na podłodze ich odpowiedniki – też po jednym egzemplarzu. Poproś dzieci, by połączyły w pary elementy leżące na stoliku i na podłodze (kasztań z kasztanem itd.)

„Drzewa” – karty pracy cz. 1, str. 1

Przebieg:

Przykryj gazetą stoliki, następnie umieść na nich papierowe talerzyki z czerwoną, żółtą i brązową farbą. Rozdaj dzieciom karty pracy. Maluchy zanurzają dłonie w farbie i odciskają je w odpowiednich miejscach na karcie pracy. Następnie paluszkami tworzą mnóstwo kolorowych liści – fruujących między drzewami i leżących na trawie.

Praca z dzieckiem zdolnym: policzcie drzewa na obrazku.

DZIEŃ PIĄTY: USTALAMY ZASADY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Pokaż, jak...” – zabawa z elementami dramy.
- „Mój poranek” – karty pracy cz. 1, str. 12.
- „Ustalamy zasady” – słuchanie przyrody; ustalenie zasad funkcjonowania w społeczności przedszkolnej.
- „Nasze rączki każdemu pomogą” – praca plastyczna.
- „Proszę o głos” – zabawa kształcąca umiejętność płynnego wypowiadania się.

Zajęcia poranne

„Pokaż, jak...” – zabawa z elementami dramy

Przebieg:

Zaproś dzieci do wspólnej zabawy. Usiądźcie wszyscy wygodnie i na chwilę zamknijcie oczy. Poproś, aby każdy przypomniał sobie, co robił dziś rano – przed przyjściem do przedszkola. Po chwili zapytaj: „Kto z was dziś rano mył buzię i ząbki? Kto zjadł śniadanie? Kto był radosny i zadowolony? A może ktoś był smutny i rozczulony?”.

Dzieci odpowiadają na twoje pytania, mówiąc pojedynczo. Po tej krótkiej rozmowie zaproponuj dzieciom zabawę w teatrzyk. Za pomocą ruchów i mimiki dzieci przedstawiają czynności, które wymienisz (np. myjemy ząbki, jemy śniadanie, jesteśmy zadowoleni, jesteśmy smutni.) Na zakończenie zabawy możecie wysłuchać piosenki pt. „Nie ma po co się smuć” z płyty „Smerfne hity. Część 8”.

„Mój poranek” – karty pracy cz. 1, str. 12

Przebieg:

Rozdaj dzieciom karty pracy i otwórz je na str. 12. Poproś, aby powiedziały, co robią dzieci przedstawione na ilustracjach. Zapytaj, w jakiej kolejności wykonujemy przedstawione czynności.

Przygotuj wcześniej kartoniki z uśmiechniętymi i smutnymi minkami. Poproś swoich podopiecznych, aby wybrali kartonik, który pokazuje ich poranny nastrój. Zapytaj, dlaczego rano byli w złym humorze. Wysłuchaj odpowiedzi dzieci. Na zakończenie wręcz każdemu dziecku karteczkę samoprzylepną z wesołą miną i zaproś wszystkich do wysłuchania wierszyka „Mam trzy latka” autorstwa Ireny Suchorzewskiej:

Mam trzy latka

*Mam trzy latka, trzy i pół,
sięgam brodą ponad stół.*

*Do przedszkola chodzę z workiem
i mam znaczek z muchomorkiem.
Pantofelki ładnie zmieniam,
myję ręce do jedzenia.
Zjadam wszystko z talerzyka,
tańczę, kiedy gra muzyka.*

Irena Suchorzewska

Zajęcia główne

„Ustalamy zasady” – słuchanie przyrody; ustalenie zasad funkcjonowania w społeczności przedszkolnej

Przebieg:

Wyjdźcie razem do ogródka przedszkolnego. Postarajcie się iść powoli oraz wyciszyć się. Stańcie w kole i chwycie się za ręce. Waszym zadaniem będzie... milczenie. Postarajcie się przez chwilę nic nie mówić, tylko słuchać otaczającej przyrody. Spytaj dzieci, co słyszały.

Po części wyciszającej i pomagającej się skoncentrować pora na część właściwą. Oznajmij dzieciom, że dzisiaj ustalicie bardzo ważne zasady po to, aby każdy był szczęśliwy w grupie. Wszyscy muszą pamiętać, że: POMAGAMY SOBIE, SŁUCHAMY NASZEJ PANI, SPRZĄTAMY ZABAWKI. Zachęć dzieci do wypowiedzi, dlaczego tak ważne jest przestrzeganie ustalonych zasad.

„Nasze rączki każdemu pomogą” – praca plastyczna

Przebieg:

Dzieci z twoją pomocą wykonują pracę plastyczną, czyli plakat pt. „Nasze rączki każdemu pomogą”. Do zrobienia plakatu potrzebujecie dużego brystolu i farb do malowania palcami. Każda osoba zanurza dłoń w farbie wybranego koloru i odciska ją na brystolu. Ty również dodaj swój „odcisk” – w końcu jesteś członkiem tej grupy! Tak powstały plakat powieś w Przedszkolnej Galerii Sztuki. W wolnej chwili możesz napisać na plakacie „Nasze rączki każdemu pomogą”.

Zajęcia popołudniowe

„Proszę o głos” – zabawa kształcąca umiejętność płynnego wypowiadania się

Przebieg:

Zadaj dzieciom pytania dotyczące dzisiejszych zabaw. Sprawdź, co zapamiętały. Porozmawiajcie o przygotowanym wspólnie plakacie i koniecznie przypomnij trzy zasady, które ustaliliście. Aby uniknąć jednoczesnych odpowiedzi, możesz użyć skarpetki pacynki (wcześniej doklej papierowe lub guzikowe oczka), która zamieni się w przyjaciela Głoska. Dziecko, które chce coś powiedzieć, otrzymuje od ciebie pacynkę, inne dzieci w tym czasie słuchają, czekając na swoją kolej, aż Głosek trafi do ich rączek.

TYDZIEŃ DRUGI: WSPÓLNE ZABAWY

DZIEŃ PIERWSZY: DBAMY O NASZE ZABAWKI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Nasze zabawki” – zabawa orientacyjno-porządkowa.
- „Zabawki” – karty pracy cz. 1, str. 3.
- „Pluszowe misie” – zabawa przy piosence z elementami dramy.
- „Plastelinowe misie” – zabawa plastyczna.
- „Kto posprząta?” – słuchanie opowiadania Iwony Salach.

Zajęcia poranne

„Nasze zabawki” – zabawa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

Zadaniem dzieci będzie ustalenie, jakie zabawki mieszkają w waszej sali przedszkolnej. Przez kilka minut maluchy mogą spacerować, rozglądać się, szukać – najważniejsze, by zapamiętały jak najwięcej zabawek. Po chwili zawołaj wszystkich, usiądźcie wygodnie w kole i rozpocznijcie wyliczanie. Jakie zabawki zamieszkały w waszej sali? Czy jest ich dużo, czy mało? Czy są duże, czy raczej malutkie?

„Zabawki” – karty pracy cz. 1, str. 3

Przebieg:

Rozdaj dzieciom karty pracy. Dzieci łączą w pary podobne zabawki. Jeśli się okaże, że jakaś zabawka nie ma pary, dorysowują ją. Spytaj dzieci, czym najbardziej lubią się bawić.

Zajęcia główne

„Pluszowe misie” – zabawa przy piosence z elementami dramy

Przebieg:

Spytaj dzieci, czy lubią pluszowe misie. Na pewno usłyszysz gromkie: „Tak!”. Proponujemy zabawę przy piosence „Pluszowe niedźwiadki” Czerwonych Gitar. Na początek posłuchajcie jej wspólnie, następnie zaproponuj dzieciom krótką zabawę dramową. Spróbujcie pokazywać to, o czym śpiewają artyści.

Pluszowe niedźwiadki

*Raz uciekły z poślaczanej klatki
Cztery małe pluszowe niedźwiadki.
Jeden łkał, wracać chciał,
Do ciemnego lasu wejść się bał.*

*Mały miś
Do lasu bał się iść,
Ze strachu drżał jak liść*

(przysiad i pozostanie w tej pozycji)
(dzieci łapią się za policzki i robią przestraszoną minę)
(dzieci łapią się za policzki, robią przestraszoną minę i udają, że drżą)

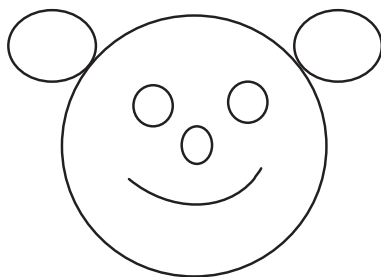
<i>Pluszowy miś.</i>	(dzieci wstają)
<i>Ciemny las</i>	
<i>Tam wilki zjedzą nas!</i>	(zakrywają rękami oczy i udają strach)
<i>Wracajmy bracia, wraz,</i>	(łapią się za ręce i tańczą w kółko)
<i>Dopóki czas!</i>	
<i>Nie bój się,</i>	(dzieci kręcą głową na boki)
<i>Wilki nie zjedzą cię!</i>	(kiwają palcem w geście grożenia wilkowi)
<i>Będziemy bronić się,</i>	
<i>Nie damy się!</i>	(dzieci kręcą głową na boki)
<i>Śmiało w przód!</i>	(maszerują w miejscu)
<i>Po słodki, wonny miód!</i>	(wąchają)
<i>Jagody – istny cud!</i>	(klepią się po brzuszku)
<i>Użyjem w bród!</i>	
<i>Trzy niedźwiadki – rety, co za heca!</i>	
<i>Babę-Jagę wsadziły do pieca!</i>	
<i>Teraz wieść muszę nieść.</i>	
<i>Już nie będzie Baba-Jaga dzieci jeść.</i>	
<i>Mały miś, Mały miś</i>	
<i>Do lasu bał się iść,</i>	
<i>Ze strachu drżał jak liść</i>	
<i>Pluszowy miś.</i>	
<i>Ciemny las</i>	
<i>Tam wilki zjedzą nas!</i>	
<i>Wracajmy bracia, wraz,</i>	
<i>Dopóki czas!</i>	
<i>Nie bój się,</i>	
<i>Wilki nie zjedzą cię!</i>	
<i>Będziemy bronić się,</i>	
<i>Nie damy się!</i>	
<i>Śmiało w przód!</i>	
<i>Po słodki, wonny miód!</i>	
<i>Jagody – istny cud!</i>	
<i>Użyjem w bród!</i>	

Słowa Jadwiga Pawdzic-Szczawińska, muzyka Piotr Kalina

„Plastelinowe misie” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Zademonstruj na tablicy, jak łatwo można narysować misia – to tylko kilka kółek, owali i kresek. Koniecznie zaproś wszystkich chętnych, by spróbowali!

Rozdaj wydrukowane wcześniej wizerunki misia. Dzieci wypełniają go plasteliną (w miarę swoich możliwości), a oczka i nos tworzą, przyklejając guziki lub ziarenka grochu.

Zajęcia popołudniowe

„Kto posprząta?” – słuchanie opowiadania Iwony Salach

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom opowiadanie Iwony Salach pt. „Kto posprząta?”.

Kto posprząta?

Kasia bawi się lalką, usypia ją śpiewając piosenkę. Podeszła do niej Ola:

- Co robisz?
- Bawię się lalką, jestem jej mamą. Musisz być cichutko, bo one chcą spać.
- Zostaw lalkę, zbudujemy wielki dom z klocków.
- Z tych nowych?
- Z tych nowych – potwierdziła Ola.
- Świetnie, bierzmy się do pracy. Może zbudujemy zamek?

Rozochociła się Kasia. Rzuciła laleczkę w kąt i z wielką radością buduje domek. Podeszedł do nich Maciek:

- Co robicie?
- Budujemy wielki dom – odrzekły razem.
- Ee... Zobaczcie, jakie mam samochody, zbudujcie dla nich garaże, to pobawimy się razem – zaproponował.

– Doskonale! – odparła Kasia – ale te klocki się nie nadają, weźmy drewniane.

Dzieci porzuciły miejsce zabawy; wyjęły z pudełka drewniane klocki i z zapętem budują ogromne garaże dla samochodów Marcina.

Pani Hania obserwowała dzieci z boku. Nic nie powiedziała, gdy Kasia rzuciła lalkę. Nic nie powiedziała, gdy dziewczynki zostawiły rozsypane klocki. W pewnej chwili stanęła smutna na środku sali i rzekła:

- Kto posprząta rozrzucone zabawki?

Dzieci zawstydzily się, pierwszy raz zobaczyły smutną panią. Bez słowa zabrały się za porządkowanie. Kasia posadziła lalkę na tapczanie, Ola i Marcin pozbierali klocki.

Gromadka dzieci podeszła do pani:

– Obiecujemy, że będziemy dbać o nasze zabawki – zapewniał Marcin – i zawsze po sobie posprzątam – dodały zgodnie dziewczynki.

Na twarzy pani Hani pojawił się ciepły uśmiech, który dzieci tak bardzo lubią.

Iwona Salach

Poproś dzieci, by w paru słowach opowiedziały, o czym było opowiadanie. Dlaczego pani Hania była smutna? Podkreśl, że trzeba dbać o zabawki, inaczej szybko się zniszczą lub zgubią. No i najważniejsze – będzie im smutno!

Zadanie na następny dzień: na tablicy informacyjnej wywieś prośbę do rodziców, by dzieci przyniosły następnego dnia co najmniej jedną rolkę po papierze toaletowym.

DZIEŃ DRUGI: W CO SIĘ BAWIĆ

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Zabawa w lustro” – zabawa utrwalająca znajomość imion członków grupy.
- „Stonoga” – zabawa ruchowa.
- „Duże i małe, długie i krótkie” – zabawa dydaktyczna utrwalająca pojęcia matematyczne.
- „Najdłuższy wąż świata” – zabawa plastyczna.
- „Psotna piłeczka” – zabawa na świeżym powietrzu integrująca grupę.

Zajęcia poranne

„Zabawa w lustro” – zabawa utrwalająca imiona członków grupy

Przebieg:

Stańcie wszyscy w kole, tak by każdy miał dla siebie trochę miejsca. Zaczynajcie od zbiorowego uśmiechu – nic tak nie poprawia humoru jak śmiech i pozytywne nastawienie! Teraz kolejno podajcie sobie ręce i powiedzcie wesoło: „Cześć!”. Rozpocznij zabawę, wskazując dziecko, które wypowiada swoje imię i pokazuje jakiś znak. Reszta dzieci powtarza głośno jego imię oraz wykonany gest. W ten sposób wszyscy się przedstawiają i wspólnie naśladują.

„Stonoga” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Dzieci ustawiają się jedno za drugim i trzymają ręce na biodrach sąsiada stojącego przed nimi. Stoją w lekkim rozkroku. Następnie zaczynają maszerować. Zaczynaj recytować krótką rymowaną o stonodze, a po chwili dzieci się przyłączają.

Stonoga

*Idzie sobie stonoga, stonoga, stonoga,
Każda inna jej noga, jej noga, bęc!*

Przy słowie „bęc” utworzona „stonoga” się zatrzymuje, ostatnia osoba na czworakach przechodzi na początek „stonogi” i zabawa trwa dalej.

Zajęcia główne

„Duże i małe, długie i krótkie” – zabawa dydaktyczna utrwalająca pojęcia matematyczne

Przebieg:

Dzieci siedzą po turecku. Na podłodze przed nimi rozłóż losowo wybrane przez siebie przedmioty duże i małe. Zadaniem dzieci będzie posegregowanie ich ze względu na wielkość. Następnie zrób to samo z przedmiotami długimi i krótkimi. Zapytaj, jakie małe i duże zwierzęta znają przedszkolaki.

„Najdłuższy wąż świata” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Pora na pracę plastyczną, czyli wykonanie najdłuższego węża świata.

Potrzebne materiały:

- skarpetka,
- długi sznurek,
- kolorowy papier,
- kawałek wstążeczki,
- rolki po papierze toaletowym,
- farby plakatowe.

Twoim zadaniem będzie zrobienie głowy węża, proponujemy wykorzystać skarpetę: wypełnij ją gazetami, język zrobiony ze wstążeczki oraz oczy z czarnego papieru przyklej klejem magic. Skarpetkę zwiąż bardzo długim sznurkiem – ok. 2 m. Zadaniem dzieci będzie pomalowanie kolorowymi farbami rolek po papierze toaletowym. Kiedy rolki wyschną, każdy maluch po kolei nawlecze swoje dzieło na sznurek. Przymocuj sznurek tak, by rolki nie spadły. Oto najdłuższy wąż świata!

Zajęcia popołudniowe

„Psotna piłeczka” – zabawa na świeżym powietrzu integrująca grupę

Przebieg:

Proponujemy zabawę, która pomoże twoim przedszkolakom utrwalić imiona ich kolegów. Do zabawy potrzebna będzie piłka, przyda się też dobra pamięć. Zabierz dzieciaki do ogródka przedszkolnego albo na spacer do parku. Tam staćcie w zwartym kole i zacznijcie zabawę. Wytypuj jedną osobę, która wejdzie do środka koła z piłką. Zadaniem tego gracza będzie rzucenie piłki do jednej z osób w kole. Może to zrobić dopiero wtedy, gdy wypowie imię osoby, do której rzuca. Jeśli uda mu się wypowiedzieć właściwe imię i trafić do wymienionej osoby, odzyskuje piłkę i zaczyna od początku. Jeśli mu się nie powiedzie, osoba, której imię zostało wymienione, wchodzi do środka koła.

DZIEŃ TRZECI: PODWÓRKOWE ZABAWY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Chusteczkowe tańce” – zabawa z elementami naśladowania.
- „Baba-Jaga patrzy!” – klasyczna zabawa ruchowa.
- „Co się kryje w torbie?” – zabawa dydaktyczna doskonaląca sprawność językową.
- „Chmurka” – zabawa z chustą animacyjną na świeżym powietrzu lub w sali przedszkolnej.
- „Wiewiórki do domku!” – zabawa z chustą animacyjną.
- „Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Chusteczkowe tańce” – zabawa z elementami naśladowania

Przebieg:

Przygotuj taką liczbę kolorowych chusteczek (np. szyfonowych), ile jest dzieci w twojej grupie, następnie połóż je na podłodze. Stańcie swobodnie w lekkim rozkroku. Weź jedną chusteczkę i określ jej kolor: „Mam piękną zieloną chusteczkę, niech każdy z was weźmie jedną chusteczkę”. Następnie zacznij poruszać ręką i „pląsać” chusteczką w różne strony. Zadaniem dzieci będzie naśladowanie twoich ruchów. Włącz płytę z muzyką relaksacyjną. Poruszajcie się zwinnie jak wiatr, ciągle machając chusteczkami. Starajcie się wczuć w muzykę, w jej rytm i brzmienie.

„Baba-Jaga patrzy!” – klasyczna zabawa ruchowa

Przebieg:

Baba-Jaga patrzy! to klasyczna zabawa, która doskonale ćwiczy zmysł równowagi i spostrzegawczość. Na pewno ją pamiętasz, ale na wszelki wypadek podajemy zasady: wytypuj Babę-Jagę, która stanie w jednym końcu sali i zamknie oczy. Na twój sygnał dzieci biegną w kierunku Baby-Jagi, jednak na słowa: „Raz, dwa, trzy, Baba-Jaga patrzy!”, wszyscy muszą stanąć. Kto się nie zatrzyma, zaczyna bieg od początku. Wygrywa ten, kto pierwszy dotknie Baby-Jagi.

Zajęcia główne

„Co się kryje w torbie?” – zabawa dydaktyczna doskonaląca sprawność językową

Przebieg:

Potrzebne wam będą papierowe nieprzezroczyste torebki i różne małe zabawki. Dla każdego dziecka przygotuj po jednej torbie, włóż do środka kilka przedmiotów. Usiądźcie wygodnie w kole. Pierwszemu uczestnikowi zabawy wręcz torbę. Poproś, by maluch, nie zaglądając do środka, odgadł, co w niej jest. Może tylko dotykać! Dopiero gdy pierwszy gracz zgadnie, przekaz kolejną torbę – w ten sposób unikniesz zaglądania do środka. Jeśli chcesz urozmaicić zabawę, poproś dzieci, by na chwilę zamknęły oczy, zabawki rozłóż na podłodze, a następnie przykryj je prześcieradłem. Teraz pozwól dzieciom „zbadać” przedmioty przez materiał. Czy zgadną, co mają w ręku?

Na koniec odkryj wszystkie przedmioty i wspólnie wymieńcie ich nazwy. Każde dziecko poproś o wymienienie nazwy jednego z przedmiotów – wykorzystaj to zadanie do wprowadzenia elementów ćwiczeń logopedycznych.

„Chmurka” – zabawa z chustą animacyjną na świeżym powietrzu lub w sali przedszkolnej

Przebieg:

Potrzebujesz chusty animacyjnej i... sporo miejsca. Dlatego proponujemy przeprowadzenie tej zabawy na świeżym powietrzu. Przez chwilę porozmawiajcie o jesiennej pogodzie, potem zaproponuj dzieciom zabawę w deszczową chmurkę. Wytypuj tylu uczestników, ile jest „trzymadeł” w waszej chuście. Te osoby utworzą deszczową chmurkę. Pozostali rozbiegają się i poruszają swobodnie po wyznaczonym przez ciebie terenie. Na twój znak (np. na hasło: „Pada deszczyk!”) chmurka zaczyna się poruszać i „łapać” umykające przed nią osoby. Kogo chmurka „nakryje”, ten dołącza do niej. Zabawa trwa aż do złapania wszystkich uczestników.

Zajęcia popołudniowe

„Wiewiórki do domku!” – zabawa z chustą animacyjną

Przebieg:

Podziel dzieci na 4 grupy odpowiadające kolorom na chuście animacyjnej – kanarki, wiewiórki, rybki i żabki. Pokaż dzieciom ich „domki”: rybki siadają na niebieskim kolorze, wiewiórki – na czerwonym, kanarki – na żółtym, a żabki – na zielonym. Upewnij się, że dzieciaki wiedzą, który kolor jest ich domkiem i jakim są zwierzątkiem. Gdy już wszystko uzgodnicie, pora na rozpoczęcie zabawy! Każde dziecko naśladuje zwierzątko, które zostało mu przydzielone. Na twój znak (kłaśnięcie i hasło: „Wiewiórki do domku!”) wiewiórki muszą szybko usiąść na kolorze czerwonym, reszta dzieci nadal spaceruje. W ten sposób przywołuj do domku wszystkie zwierzątka. Aby urozmaicić zabawę, możesz na jedno kłaśnięcie zwoływać zwierzątka do domku, a na dwa zapraszać je na spacer.

„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań

DZIEŃ CZWARTY: ZABAWY Z RÓŻNYCH STRON ŚWIATA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Tomcio Paluch” – słuchanie fragmentu opowiadania.
- „Maklot” – zabawa ruchowa z Izraela.
- „Leśne skrzaty” – zabawa ruchowa na świeżym powietrzu.
- „Detektywi” – zabawa przyrodnicza na świeżym powietrzu.
- „Fukawarai” – zabawa plastyczna z Japonii.
- „Tamburyno” – tradycyjna zabawa niemiecka.

Zajęcia poranne

„Tomcio Paluch” – słuchanie fragmentu opowiadania

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom fragment opowiadania o Tomciu Paluchu ze zbioru bajek „Opowiadamy ośmiominutowe bajki”.

Tomcio Paluch

Dawno, dawno temu pewne bezdzietne małżeństwo codziennie modliło się o synka, choćby takiego maleńkiego jak paluszek. Tak bardzo tego pragnęli, że wreszcie urodził im się synek. Był rzeczywiście tak mały jak paluszek, więc nazwali go Tomcio Paluch.

Wkrótce po przyjściu na świat, chłopczyk oznajmił:

– Jestem głody, chcę chleba!

W oka mgnieniu Tomcio zjadł pół bochenka chleba. Kiedy wreszcie się najadł, powiedział:

– Mamo, wyprowadź, proszę, osła z zagrody i przygotuj jedzenie, a zawiozę je tacie.

– Synku, jak chcesz to zrobić? Jesteś taki maleńki.

– Mamo, posłuchaj mnie, ja wiem, co robię.

– Mama przewiązała na grzbiecie osła worek i włożyła do niego koszyk z jedzeniem.

Tomcia postawiła na czubku głowy zwierzęcia i chłopczyk usadowił się tuż przy uchu kłapoucha.

– Wio, osiołku! – zakrzyknął Tomcio Paluch.

Osiołek posłuchał i ruszyli naprzód. W połowie drogi spotkali grupę pastuszków, którzy na ich widok zawołali:

– Patrzcie! Osioł sam idzie. Zabierzmy go!

Ale Tomcio głośno krzyknął:

– Zostawcie osła w spokoju, on ma właściciela!

Przerażeni pastuszkowie rzucili się do ucieczki, bo myśleli, że to zaczarowany osioł, który mówi ludzkim głosem.

Niedługo potem Tomcio dotarł na pole, gdzie pracował jego tata.

– Tato, postaw mnie na ziemi. Siedzę w uchu osła.

Widząc zdziwienie ojca dodał:

– To ja, twój synek, Tomcio Paluch. Przywiozłem ci jedzenie.

Tata zdjął synka i postawił na ziemi. Tomcio rzekł:

– Teraz ty spokojnie zjedz, a ja zaorzę ziemię.

– Nie, synku, jesteś przecież za mały.

– Tylko mnie postaw na łbie wołu, a zaraz ci udowodnię, jak potrafię pracować.

Po chwili ojciec usłyszał, jak Tomcio przemawia do zwierząt:

– Wio, Pracusiu!

– Ruszaj się, Mozołku!

Bardzo szybko Tomcio zaorał pole. Potem zaprowadził woły do obory, ułożył się na pachnącym sianie i uciął sobie drzemkę. [...]

Porozmawiaj z dziećmi o dzielnym Tomciu Paluchu. Mimo że był taki malutki, doskonale radził sobie i pomagał rodzicom. Zaznacz, że dzieciaki, pomimo że są jeszcze małe, też powinny pomagać w domu – choćby sprzątając swoje zabawki.

„Makłot” – zabawa ruchowa z Izraela

Przebieg:

Na podłodze rozłóż 3 sznurki lub skakanki – odległość między nimi powinna wynosić ok. 40 cm. Ustaw uczestników gry – jeden za drugim. Zadaniem każdego z nich będzie przeskokowanie kolejno trzech sznurków ze złączonymi stopami. Dany zawodnik powinien pokonać przeszkodę w trzech skokach, starając się nie dotknąć żadnego sznurka. Jeśli dzieciaki z twojej grupy lubią współzawodnictwo, zorganizuj zawody! Kto dotknie sznurka lub wykona więcej niż trzy skoki, odpada. Wygrywa ten, kto pozostanie w grze najdłużej.

Zajęcia główne

„Leśne skrzaty” – zabawa ruchowa na świeżym powietrzu

Przebieg:

Wybierzcie się do parku lub do ogródka przedszkolnego, by tam pobawić się w tę bardzo lubianą przez dzieci grę. Wytypuj jedno dziecko, które jako pierwsze zostanie „leśnym skrzatem”. Wspólnie ozdóbcie jego ubranie kolorowymi listkami i znajdźcie dla niego magiczną gałązkę. Skrzat chodzi po trawie, wykonując różne ruchy: przeskakuje przez kamyk, kuca, maszeruje, przechodzi pod krzaczkiem, wdrapuje się na niski pień drzewa i zeskakuje z niego itp. Zadaniem pozostałych uczestników zabawy będzie naśladowanie skrzata. Okazuje się bowiem, że zaczarował on wszystkie dzieciaki, by robiły to samo co on. Nie dziwcie się skrzatowi, przecież wszyscy wiedzą, że są to małe łobuziaki! Po pewnym czasie przydziel rolę skrzata innemu dziecku. Miłej zabawy!

„Detektywi” – zabawa przyrodnicza na świeżym powietrzu

Przebieg:

Pokaż dzieciom obrazki lub zdjęcia przedstawiające różne owady (proponujemy: biedronkę, muchę, żuką, komara), następnie wymknij się do ogrodu przedszkolnego (w tym czasie dzieci powinny być pod opieką drugiej przedszkolanki) i tam schowaj zdjęcia tak, aby łatwo można je było znaleźć. Kiedy wrócisz do przedszkola, pomóż maluchom się ubrać i razem ruszcie na poszukiwania. Zadaniem młodych detektywów będzie odnalezienie owadów w ogródku przedszkolnym. Niech wytężą wzrok i szukają na ziemi, w trawie, na krzaczkach, pod listkami... Każdy, komu uda się znaleźć zdjęcie, przynosi je tobie. Gdy już wszystkie ukryte obrazki będziesz trzymała w ręce, porozmawiajcie o owadach – gdzie je można spotkać, co jedzą i jakie mają cechy charakterystyczne?

Zajęcia popołudniowe

„Fukawarai” – zabawa plastyczna z Japonii

Przebieg:

Potrzebne będą trzy lub cztery kartki brystolu (lub arkusze białego papieru do pakowania) i kredki świecowe. Podziel dzieci na dwie grupy (lub więcej, w zależności, jak liczna jest twoja gromadka trzylatków). Każdej grupie rozdaj papier i kredki. Zadaniem uczestników zabawy będzie rysowanie... ale uwaga: z zamkniętymi oczami! Jeśli uważasz, że dzieciaki będą podglądać, możesz zawiązać im apaszki na oczy. Poproś, by puściły wodze fantazji i rysowały, co tylko chcą. Jednocześnie pilnuj młodych artystów – niektórzy mogą się poczuć nieswojo z zamkniętymi oczami. Po zakończeniu rysowania obejrzyjcie prace, porozmawiajcie o tym, co mogą przedstawiać te dzieła.

„Tamburyno” – tradycyjna zabawa niemiecka

Przebieg:

Podczas zabawy potrzebne będzie tamburyno. Usiądźcie wszyscy w kole, wytypuj pierwszego uczestnika gry, który będzie „króliczkiem”. Kiedy on wstanie, powinno po nim zostać wolne miejsce. Daj króliczkowi tamburyno, jego zadaniem będzie „kicanie” z tamburynem dookoła dzieci i powrót na swoje miejsce. Kiedy już usiądzie, przekaże

tamburyno osobie siedzącej obok, która powinna wykonać to samo zadanie. W czasie, kiedy króliczek kica, wszyscy śpiewają piosenkę:

*Jestem mały królik.
Wybieram się jutro na bal.
Am-Am-Am-Am-Am-Am
Ja na tamburynie gram!*

Mechthild Wessel, Brigitte von Wege, „W 200 zabaw dookoła świata”

Zabawa trwa do momentu, aż każde dziecko, kicając, okręży koło.

DZIEŃ PIĄTY: ZABAWKOWY ŚWIAT

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Znikające zabawki” – zabawa rozwijająca spostrzegawczość.
- „Pajak i muszki” – zabawa ruchowa.
- „Zwiedzanie zoo” – zabawa doskonaląca sprawność językową.
- „Zwierzaki” – karty pracy cz. 1, str. 13.
- „Porządki” – słuchanie wiersza Iwony Salach.

Zajęcia poranne

„Znikające zabawki” – zabawa rozwijająca spostrzegawczość

Przebieg:

Dzieci uwielbiają zgadywanki! Dzięki tym zabawom można rozwijać ich spostrzegawczość. Poproś dzieci, by usiadły w grupie na dywanie, przed nimi, na stoliku, ustaw kilka zabawek. Wspólnie powtarzajcie nazwy wszystkich „eksponatów z wystawy”. Daj dzieciom chwilę, by dobrze przyjrzały się wszystkim przedmiotom. Następnie przykryj zabawki prześcieradłem i dyskretnie usuń jedną zabawkę. Czy uczestnicy zabawy odgadli, czego brakuje? Powtórz to parokrotnie, po czym spróbuj urozmaicić zadanie: pod prześcieradłem zmień kolejność zabawek i dopiero wtedy zabierz jedną.

„Pajak i muszki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Wytypuj jedną osobę, która będzie „pajakiem”. Pozostałe dzieci jako „muszki” wesoło „fruwają” i „bzyczą”. Na hasło: „Pajak idzie” pajak wkracza na teren muszek. Wszyscy muszka stanąć w miejscu, nie wolno im się ruszać. Ten kto się poruszy, kończy jako obiadek dla pajaka, i odpada z gry.

Zajęcia główne

„Zwiedzanie zoo” – zabawa doskonaląca sprawność językową

Przebieg:

Zapytaj dzieciaki, czy były kiedyś w zoo. Jeśli tak, to jakie zwierzątka tam poznały. Proponujemy zabawę, która pomoże utrwalić nazwy zwierząt mieszkających w zoo. Dzięki niej maluchy poznają też uroczę wierszyki Jana Brzechwy ze zbioru „Zoo”.

Przydziel dzieciom role – wybór jest duży: słoń, wielbłąd, pantera, niedźwiedź, lew, żyrafa, krokodyl, małpa, renifer, dzik, żubr, kangur, zebra, żółw, wilk, lis, papuga, struś, tygrys. Każde dziecko może wybrać zwierzątko, które widziało w zoo i którego nazwę potrafi wymienić. Możesz pomóc maluchom w wyborze, pokazując zdjęcia lub ilustracje mieszkańców zoo. Rozejdźcie się po sali, każde dziecko powinno mieć trochę wolnego miejsca, by naśladować „swoje” zwierzątko. Każdy uczestnik gry powinien wsiąść do pociągu, który objeżdża zoo. Ty będziesz maszynistą. Prowadź swój „pociąg”, śpiewając piosenkę: „Jedzie pociąg z daleka...”. „Objeżdżaj” kolejne stacje i pytaj, czy tu mieszka: ... (wymieniaj nazwy zwierząt). Jeśli okaże się, że tak, zwierzątko dołącza do ciebie, jeśli nie, jedziesz dalej. Gdy uczestnik zabawy się pomyli, zostawiasz go na stacji i ruszasz w dalszą podróż, obiecując, że zabierzesz go następnym razem. Zatrzymując się na poszczególnych stacjach, możesz zacytować wierszyki Jana Brzechwy, zamiast podawać nazwę danego zwierzęcia.

TYGRYS

- *Co słysząc, panie tygrysie?*
- *A nic. Nudzi mi się.*
- *Czy chciałby pan wyjść z za tych krat?*
- *Pewnie. Przynajmniej bym pana zjadł.*

STRUŚ

*Struś ze strachu
Ciągłe głowę chowa w piachu,
Więc ma opinię mazgaja.
A nadto znosi jaja wielkości strusiego jaja.*

PAPUGA

- *Papuzko, papuzko,
Powiedz mi coś na uszko.*
- *Nic – nie powiem, boś ty plotkarz,
Powtórzysz każdemu, kogo spotkasz.*

LIS

*Rudy ojciec, rudy dziadek,
Rudy ogon – to mój spadek,
A ja jestem rudy lis.
Ruszał się, bo będę gryzł.*

WILK

*Powiem ci w słowach kilku,
Co myślę o tym wilku:
Gdyby nie był na obrazku,
Zaraz by cię zjadł, głuptasku.*

ŻÓŁW

*Żółw chciał pojechać koleją,
Lecz koleje nie tanieją.
Żółwiowi szkoda pieniędzy:
– Pójdę pieszo, będę prędejsz.*

ZEBRA

*Czy ta zebra jest prawdziwa?
Czy to tak naprawdę bywa?
Czy też malarz z bożej łaski
Pomalował ośła w paski?*

KANGUR

*– Jakże pan ma stopy duże,
Panie kangurze!
– Wiadomo, dlatego kangury
W skarpetkach robią dziury.*

ŻUBR

*Pozwólcie przedstawić sobie:
Pan żubr we własnej osobie.
No, pokaż się, żubrze. Zróbże
Minę uprzejmą, żubrze.*

DZIK

*Dzik jest dziki, dzik jest zły,
Dzik ma bardzo ostre kły.
Kto spotyka w lesie dziką,
Ten na drzewo szybko zmyka.*

RENIFER

*Przyszły dwie panie do renifera.
Renifer na nie spoziera
I rzecze z galanterią: Bardzo mi przyjemnie,
Że będą panie miały rękawiczki ze mnie.*

MAŁPY

*Małpy skaczą niedościgle,
Małpy robią małpie figle –
Niech pan spojrzy na pawiana:
Co za małpa, proszę pana!*

KROKODYL

*– Skąd ty jesteś, krokodylu?
– Ja? Znad Nilu.
Wypuść mnie na kilka chwil,
To zawiozę cię nad Nil.*

ŻYRAFA

*Żyrafa tym głównie żyje,
Że w górę wyciąga szyję.
A ja zazdroszczę żyrafie,
Ja nie potrafię.*

LEW

*Lew ma, wiadomo, pazur lwi,
Lew sobie z wszystkich wrogów drwi.
Bo jak lew tylko ryknie,
To wróg natychmiast zniknie.*

NIEDŹWIEDŹ

*Proszę państwa, oto miś.
Miś jest bardzo grzeczny dziś,
Chętnie państwu łapę poda.
Nie chce podać? A to szkoda.*

PANTERA

*Pantera jest cała w cętki,
A przy tym ma bieg taki prędkie,
Że chociaż tego nie lubi,
Biegąc – własne cętki gubi.*

SŁOŃ

*Ten słoń nazywa się Bombi.
Ma trąbę, lecz na niej nie trąbi.
Dlaczego? Nie bądź ciekawy –
To jego prywatne sprawy.*

WIELBŁĄD

*Wielbłąd dźwiga swe dwa garby
Niczym dwa największe skarby
I jest w bardzo złym humorze,
Że trzeciego mieć nie może.*

Jan Brzechwa

Po skończonej zabawie spytaj dzieciaki, który z wierszyków podobał im się najbardziej.

„Zwierzaki” – karty pracy cz. 1, str. 13

Przebieg:

Poproś dzieci, by usiadły przy stolikach i wykonały ćwiczenie znajdujące się w karcie pracy na str. 13. Zanim jednak maluchy wykonają zadanie, poproś, by wskazały w karcie pracy zwierzątko, o których była mowa w wierszykach Jana Brzechwy.

Zadaniem dzieci będzie wskazanie i otoczenie zieloną kredką zwierzątek, które mieszkają w lesie. Gdzie w Polsce można spotkać zebra? Ile zwierzątek z obrazka ma kropki, a ile paski?

Zajęcia popołudniowe

„Porządki” – słuchanie wiersza Iwony Salach

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wiersz „Porządki” Iwony Salach.

Porządki

*O zabawki zawsze dbamy po zabawie posprzątamy.
Już samochód na wirażu: pędzi prędko do garażu.
Lalki suną lekko w rzędzie: bałaganu dziś nie będzie!
Każdy przedszkolaczek wie, po zabawie sprząta się.
Klocki ułożymy w kątku. Krzyś pilnuje dziś porządku.
Lalki siedzą na tapczanie, a w garażu auto stanie.*

Iwona Salach

Porozmawiaj z przedszkolakami o utrzymaniu porządku wśród zabawek. Dlaczego porządek jest potrzebny? Czy łatwo jest znaleźć ulubione zabawki, gdy panuje bałagan?

Zadanie na następny tydzień: na tablicy informacyjnej wywieś prośbę do rodziców, by dzieci przyniosły do przedszkola na najbliższe zajęcia przynajmniej jedną pocztówkę z miejscowości, w której spędziły wakacje. Zaznacz, że pocztówki te zostaną pocięte.

TYDZIEŃ TRZECI: MINĘŁY WAKACJE – NADESZŁA JESIEŃ

DZIEŃ PIERWSZY: WAKACYJNYCH WSPOMNIENI CZAR

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Moje wakacje” – rozmowa kierowana na temat wakacji.
- „Wakacje misia” – karty pracy cz. 1, str. 16.
- „Tańce łamańce” – zabawa ruchowa.
- „Pocztówkowe puzzle” – zabawa dydaktyczna.
- „Słone doświadczenie” – zabawa dydaktyczna.
- „Jesień Vivaldiego” – zabawa rozluźniająca z elementami wizualizacji.
- „Malowanie jesieni Vivaldiego” – zabawa plastyczna.

Zajęcia poranne

„Moje wakacje” – rozmowa kierowana na temat wakacji

Przebieg:

Usiądźcie wszyscy wygodnie na podłodze i przypomnijcie sobie najprzyjemniejsze chwile ostatnich wakacji. Jakie magiczne miejsca odwiedziliście? Gdzie spędziliście wakacje? Czy ktoś poznał szczególne miejsce, które wyjątkowo zapadało mu w pamięć? Pamiętaj, że w każdej grupie znajdują się dzieci, które nigdzie nie wyjeżdżały, nie pomijaj ich jednak w waszych rozmowach. Na pewno robiły coś ciekawego – były u babci i dziadka na wsi lub na wycieczce w parku.

„Wakacje misia” – karty pracy cz. 1, str. 16

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom opowieść misia. Później rozwiążcie wspólnie zadanie.

„Tańce łamańce” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Włącz płytę ze skoczną muzyką i zaproś dzieci do zabawy! Każdemu dziecku przydziel rolę zwierzątka. Po chwili sala przedszkolna wypełni się tańczącymi kurkami, kaczkami, kotkami lub słonikami. Pilnuj, by dzieci starały się w swym tańcu naśladować zwierzęta. Po chwili zaproponuj, by wszyscy zmienili się w tańczące latawce. Udało się? Teraz poproś, by każdy naśladował w tańcu wybrany przez siebie „obiekt”. Przejdź się po sali i zapytaj, kto kim jest.

Zajęcia główne

„Pocztówkowe puzzle” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Pocztówki, które dzieci przyniosły z domu, potnij na kawałki (maksymalnie trzy). Każdemu maluchowi rozdaj po jednej „puzzlowej” pocztówce. Urządźcie turniej, kto pierwszy na nowo ułoży pocztówkę. Gdy wszyscy skończą, zaproponuj wymianę puzzli między dziećmi i zacznijcie od nowa!

„Słone doświadczenie” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Na pewno wielu twoich podopiecznych podczas minionych wakacji spędziło trochę czasu nad morzem. Zapytaj, jaka jest woda w morzu. Wśród wielu odpowiedzi na pewno pojawi się odpowiedź: „słona”. Czy dzieci wiedzą, że w wodzie morskiej naprawdę znajduje się sól i że sól tę można pozyskać? Przeprowadź krótki eksperyment. Potrzebne będą: talerzyk, sól, pojemnik i woda. Do pojemnika nalej trochę wody i wsyp sól, mieszaj tak długo, aż sól się rozpuści. Nalej trochę słonej wody na talerzyk i postaw go w słonecznym miejscu. Kiedy woda wyparuje, poproś dzieci, by dotknęły talerzyka i polizały palec. Zaskoczeni? W wyniku doświadczenia otrzymaliście sól!

Zajęcia popołudniowe

„Jesień Vivaldiego” – zabawa rozluźniająca z elementami wizualizacji

Przebieg:

Dzieci w wieku przedszkolnym bardzo często słuchają muzyki – piosenek dla najmłodszych lub utworów emitowanych w radiu. Warto jednak zadbać o zapoznanie ich z muzyką klasyczną. Przygotuj nagranie „Cztery pory roku. Jesień” Antonia Vivaldiego. Zajęcia zacznijcie od wysłuchania utworu. W trakcie koncertu usiądźcie wygodnie, zamknijcie oczy i wsłuchajcie się w muzykę. Czy utwór ten niesie ze sobą radość? Czy jest raczej ponury? Zapytaj dzieci, jaki kolor ma ta muzyka. Czy, jak zamkną oczy, czują ciepło czy chłód? Czy utwór im się podoba?

„Malowanie jesieni Vivaldiego” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Wyjdźcie na spacer. Podczas wędrowki po najbliższej okolicy poszukajcie skrzynki na listy. Z pewnością tacy wytrawni tropiciele jak wy poradzą sobie z tym zadaniem śpiewająco. Następnie wrzucicie do niej kartkę pocztową, którą wspólnie zredagowaliście.

DZIEŃ DRUGI: ANOMALIA POGODOWE – ŻYWIŁY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Minki” – zabawa integrująca grupę.
- „Co się stało?” – karty pracy cz. 1, str. 8.
- „Jesiennie liście” – zabawa ruchowa.
- „Pada deszczyk” – zabawa rytmiczna do wierszyka Wandy Szumanówny.
- „Poszukiwania” – zabawa orientacyjno-porządkowa kształtująca orientację przestrzenną; pojęcia: za, przed, obok, pod, na.
- „Deszczowa piosenka” – zabawa plastyczna.
- „Jesienny wiatr” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza Hanny Ożogowskiej.

Zajęcia poranne

„Minki” – zabawa integrująca grupę

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie w kole, uśmiechnijcie się do siebie i powiedzcie sobie coś miłego!

To dobry początek każdego dnia. Gdy już wszyscy będą w dobrym humorze, pora na zabawę. Poproś osobę siedzącą obok ciebie, by wyraziła miną jakieś emocje i powiedziała, kiedy tak się czuje. Emocji i uczuć jest wiele, na pewno wystarczy dla każdego. My proponujemy: wesołość, smutek, radość, przygnębienie, zmęczenie, złość, podenerwowanie, wzruszenie. Możesz również przeprowadzić eksperyment: poproś, by ktoś pokazał np. zakochanie.

„Co się stało?” – karty pracy cz. 1, str. 8

Przebieg:

Dzieci oglądają obrazek znajdujący się w karcie pracy na str. 8. Następnie opowiadają, co się stało. Pokazują: kto kogo przestraszył, kogo zezłościł pękający balonik.

„Jesienne liście” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Umów się z uczestnikami zabawy, że przez najbliższe parę minut nie będą dziećmi, ale ślicznymi, kolorowymi, jesiennymi listkami. Weź dowolny instrument muzyczny i podawaj na nim rytm. Podczas wystukiwania rytmu „listki” biegają po sali – szumią, naśladując wiatr. Na twój znak listki delikatnie opadają – stają w miejscu, powolutku się kołyszą, uginają nogi, aż do całkowitego siadu, następnie kładą się na podłogę. Gdy ponownie zaczniesz wybijać rytm, dzieci szybko wstają (niczym listki smagane wiatrem) i krążą po sali.

Zajęcia główne

„Pada deszczyk” – zabawa rytmiczna do wierszyka Wandy Szumanówny

Pada deszczyk

*Pada deszczyk, pada, pada
Coraz większy z nieba spada
Jak z konewki woda leci*

*A tu błyskawica świeci
Grzmot*

(dzieci stukają w gazetę)
(stukają szybciej opuszkami palców)
(uderzają szybko całą ręką, starają się
robić to w równym rytmie)
(kłaśnięcie w dłonie)
(tupnięcie nogami/podskok)

Wanda Szumanówna

„Poszukiwania” – zabawa orientacyjno-porządkowa kształtująca orientację przestrzenną; pojęcia: za, przed, obok, pod, na

Przebieg:

Rozdaj wszystkim dzieciom kartkę wyciętą z gazety. Każdy uczestnik zabawy próbuje zrobić z niej kulkę. Kiedy już wszystkim się to uda, poproś dzieciaki o wykonanie następujących poleceń: „Połóż przed sobą swoją kulę, połóż ją obok siebie itd”. Kiedy dzieci będą wykonywały polecenia, przespaceruj się między nimi i sprawdzaj, jak sobie radzą. Jeśli dobrze im idzie, możesz schować jedną gazetową kulkę. Jej właściciel będzie starał się ją odnaleźć, korzystając zarówno z twoich, jak i z koleżeńskich podpowiedzi. Czy masz w grupie zdolnych detektywów? Podpowiadaj przedszkolakom, utrwalając znajomość słów: za, przed, pod, obok, u góry, na dole.

Zajęcia popołudniowe

„Deszczowa piosenka” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Do przeprowadzenia tej zabawy potrzebne będą kartki z bloku technicznego, farбки plakatowe w odcieniach koloru niebieskiego, spryskiwacz do kwiatów i ręcznik papierowy. Dzieci mają za zadanie namalować kropelki deszczu na swojej kartce. Ale muszą to zrobić paluszkami wskazującymi, w rytm powtarzanych przez siebie słów: kap, kap, kap. Zmieniaj często rytm i tak moduluj głos, by czasem padał lekki deszczyk, a czasem była ulewa! Gdy już skończycie malowanie deszczu, poproś dzieci, by wytarły paluszki w ręcznik papierowy oraz ostrożnie podniosły swoje dzieła – powoli pomaszerujcie z nimi do łazienki! Teraz twoja kolej, weź pierwszą pracę i spryskaj ją wodą. Dzieciaki będą zachwyczone „efektem wodnym” – namalowany deszcz naprawdę pada!

„Jesienny wiatr” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza Hanny Ożogowskiej

Jesienny wiatr

*Wiatr jesienią ma robotę
w nocy i za dnia.
Ciągle strąca liście złote
i przed siebie gna.*

*I nasiona drzew bez liku
nosi tu i tam.
Kiedy spoczniesz już, wietrzyku?
Powiedz, powiedz nam!*

*Po zielonym wielkim lesie
wiatr piosenki dzieci niesie.
Aż się dziwią stare drzewa.
Kto was tak nauczył śpiewać?*

Hanna Ożogowska

Czy dzieciom podoba się wierszyk o jesiennym wietrzyku? Jak wg nich wygląda wiatr? Jak myślicie, kto nauczył dzieci „tak” śpiewać? Po tej krótkiej rozmowie udajcie się na spacer, by obserwować przyrodę. Nazbierajcie jak najwięcej darów jesieni. Liście, szyszki i inne skarby przydadzą się wam podczas przedszkolnych zabaw.

DZIEŃ TRZECI: WESOŁE PLACE ZABAW

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Balonowe zabawy” – zabawa ruchowa.
- „Piłki, piłeczki” – zabawa na świeżym powietrzu z elementami podskoku.
- „Kalambury na świeżym powietrzu” – zabawa z elementami dramy.
- „Jesiennie malowanie” – zabawa plastyczna.
- „Jesienny ptaszek” – karty pracy cz. 1, str. 4

„Balonowe zabawy” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Rozdaj dzieciom baloniki i pozwól im na swobodną zabawę trwającą parę minut. Następnie na twój sygnał dzieci odkładają baloniki i stają w kole, trzymając się za ręce. Powiedz, że właśnie stały się balonikiem. Naśladując syk powietrza z balonika, dzieci zbliżają się do środka koła. Teraz wyrecytuj krótki wiersz:

*Baloniku, mój malutki, rośnij duży, okrągłutki.
Balon rośnie że aż strach, przebrał miarę, no i trach!*

Zgodnie z treścią wiersza dzieci cofają się, tworząc coraz większe koło, przy ostatnich słowach, kiedy dzieciaki już nie mogą „bardziej się nadmuchać”, puszczają swoje ręce i, wydając głośny dźwięk, przewracają się na podłogę.

Zajęcia główne

„Piłki, piłeczki” – zabawa na świeżym powietrzu z elementami podskoku

Przebieg:

Proponujemy zabawę ruchową, która rozrusza wszystkie dzieci. Do jej przeprowadzenia potrzebne będą: piłka plażowa (najlepiej duża) lub piłka gimnastyczna (też jak największa) oraz mała piłka przedszkolna. Zademonstruj dzieciom, jak powoli i ospale odbija się duża piłka plażowa lub gimnastyczna, a jak mała i skoczna piłka przedszkolna. Następnie poproś, by dzieci naśladowały piłkę, skacząc obunóż. Ty decyduj, kiedy ma być to piłka plażowa lub gimnastyczna (dzieci skaczą powoli i ociężale), a kiedy piłka przedszkolna (dzieci skaczą szybko i żywiołowo).

„Kalambury na świeżym powietrzu” – zabawa z elementami dramy

Przebieg:

Zaproponuj dzieciom krótką zabawę dramową. Potrzebne będą chusta animacyjna i karty przedstawiające zwierzęta. Najpierw naucz dzieci trzymać chustę animacyjną tak, by tworzyła kurtynę (złóż ją na pół i daj końce dwóm osobom stojącym naprzeciwko siebie). Wyjaśnij też dzieciom hasła, których będziesz używać podczas zabawy: „Kurtyna w dół” – wtedy dzieci opuszczają ręce, „Kurtyna w górę” – dzieci podnoszą ręce. Wytupuj dziecko, które stanie po jednej stronie kurtyny (tak by nie było widoczne dla pozostałych), i pokaż mu kartę przedstawiającą zwierzątko lub opcjonalnie po prostu szepnij mu do ucha, jakie zwierzątko ma przedstawić. Wróć do reszty dzieci i krzyknij: „Kurtyna w dół!”. Na to hasło dzieci opuszczają ręce, a aktor zaczyna grać. Widzowie odgadują, o jakie zwierzę chodzi. Kurtyna wędruje w górę i wszystko się powtarza. Pamiętaj, by często zmieniać dzieci, które trzymają chustę animacyjną, bo mogą się zmęczyć.

Po zabawie porozmawiajcie chwilę na temat prezentowanych zwierząt, np. jakie odgłosy wydają. Spróbujcie „pogadać” w ich języku.

Zajęcia popołudniowe

„Jesienne malowanie” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Po wczorajszym spacerze po parku na pewno nie brakuje wam kolorowych jesiennych liści o różnych kształtach. Wykorzystajcie je podczas pracy plastycznej. Dla każdego dziecka przygotuj

kartkę z bloku technicznego. Na stolikach rozłóż gazety. Rozdaj dzieciom przyniesione z parku liście. Gęstą farbą plakatową przedszkolaki malują tę stronę liścia, na której „wystają” żyłki. Następnie robią odciski listków na kartkach. I gotowe!

„Jesienny ptaszek” – karty pracy cz. 1, str. 4

Przebieg:

Dzieci wykonują zadanie umieszczone w karcie pracy na str. 4 – przedstawia ona ptaszka z liści i kasztanów. Spytaj: Co maluchy widzą na obrazku? Z czego zrobiony jest ptaszek? Przedszkolaki przyklejają liście, wyklejając brzusek i skrzydełka ptaszka, pokazując też, jak ptaszki ruszają skrzydłami.

DZIEŃ CZWARTY: BABIE LATO

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Babie lato” – rozmowa kierowana.
- „Pajak i muszki” – zabawa ruchowa.
- „Nadchodzi jesień” – spacer połączony z obserwacją przyrody.
- „Jesienne krajobrazy” – praca plastyczna.
- „Muzyczne reakcje” – zabawa ćwicząca spostrzegawczość.
- „Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Babie lato” – rozmowa kierowana

Przebieg:

Porozmawiaj z dziećmi na temat, czym jest babie lato. Nie wszystkie dzieci o nim słyszały. Niektóre będą zaskoczone, że śliczne delikatne nitki fruwające tak wdzięcznie na wietrze to tak naprawdę pajęczyna. Pajęki tkają pajęczynę, by zdobyć pożywienie. Zaznacz, że pajęków nie należy się bać, bo to bardzo pożyteczne zwierzątka. Nie powinno się ich zabijać ani „bawić się” nimi. Kiedy pajęczyna odrywa się od drzew i krzaków, staje się babim latem. To dla nas sygnał, że lato się skończyło, a Pani Jesień już puka do naszych drzwi.

„Pajak i muszki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Wytypuj jedną osobę z grupy, która zostanie „pajakiem”, i załóż jej szarfę. Pozostałe dzieci to „muszki”, ich zadaniem będzie bieganie, machanie „skrzydełkami” i „bzyczenie” – w tym czasie pajak będzie czekał w rogu sali. Na twój sygnał: „Pajak idzie” muchy muszą się zatrzymać i pozostać w pozycji, którą przyjęły (przed rozpoczęciem zabawy powinnaś określić, jaka to ma być pozycja). Pajak wychodzi na łowy i poszukuje muszki, która się poruszyła, a następnie wysyła ją do swojego domku w rogu sali. Po kilku rundach zmień pajaka i wypuść muszki z jego sieci.

Zajęcia główne

„Nadchodzi jesień” – spacer połączony z obserwacją przyrody

Przebieg:

Zabierz swoich przedszkolaków na jesienny spacer. Wybierzcie się do parku lub do lasu i starajcie się dokładnie obserwować otaczającą was przyrodę. Jeśli będziecie przechodzili obok krzewów, starajcie się znaleźć pajęczynę (może uda się też zobaczyć jej właściciela?). Czy wokół już widać zbliżającą się jesień? Czy liście zaczynają spadać? Las lub park to doskonałe miejsce na rozwijanie wrażliwości dzieci na piękno przyrody. Złapcie się za ręce i obejmijcie wspólnie drzewo. Zamknijcie na chwilę oczy, posłuchajcie śpiewu ptaków. Takie doznania rozwijają poznawanie wielozmysłowe. Poszukajcie darów jesieni, czyli jak najwięcej liści, trochę szyszek, mchu i innych skarbów. Po powrocie do przedszkola wykonacie z nich pracę plastyczną.

„Jesienne krajobrazy” – praca plastyczna

Przebieg:

Gdy już wrócicie do przedszkola, usiądźcie w kole i obejrzyjcie wszystkie przyniesione skarby. Wymieńcie się wybranymi okazami – to dobry wstęp do nauki dzielenia się. Do wykonania jesiennego krajobrazu potrzebne będą również: kartki z bloku technicznego, klej magic i farbki. Najpierw poproś, by dzieci namalowały niebo i trawę, następnie za pomocą kleju magic powinny przykleić liście obrócone ogonkami do dołu – tak powstanie las liściasty. Inne skarby jesieni również można wykorzystać jako elementy obrazu – na trawie można przykleić kamyki, mech i korę.

Zajęcia popołudniowe

„Muzyczne reakcje” – zabawa ćwicząca spostrzegawczość

Przebieg:

Do przeprowadzenia tej zabawy potrzebne będą: bębenek, trójkąt i tamburyno. Na początku dokładnie określ zasady gry: na dźwięk bębna wszyscy uczestnicy zabawy chwytają się za ręce i tworzą koło, na dźwięk trójkąta każdy puszcza swojego towarzysza i siada na podłodze, zaś na dźwięk tamburyna wszyscy dobierają się w pary. Po objaśnieniu zasad pora zaczynać! Dzieci wesoło przechadzają się po sali, nagle słyszą dźwięk...

„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań

DZIEŃ PIĄTY: NAJCIEKAWSZA OPOWIEŚĆ WAKACYJNA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Przemeblowanie” – zabawa kształtująca spostrzegawczość.
- „Rytmiczne wyścigi” – zabawa z elementami biegu.
- „Najciekawsza opowieść wakacyjna” – zabawa rozwijająca twórcze myślenie i inteligencję językową na podstawie fragmentu książki „Wakacje Mikołajka”.
- „Wesołe dzieciółki” – zabawa ruchowa.

Zajęcia poranne

„Przemeblowanie” – zabawa kształtująca spostrzegawczość

Przebieg:

Rozejrzyjcie się uważnie po sali. Wyjaśnij dzieciom, co będą za chwilę robić: „Obejrzyjcie dokładnie naszą salę, przypatrzcie się, co gdzie stoi. Teraz odwróćcie się i zamknijcie oczy”. Gdy dzieci nie patrzą, przestaw coś dużego – krzesło lub stół, postaraj się, by przedmiot stał w bardzo widocznym miejscu. Czy dzieci zgadną, co się zmieniło? Powtórzcie zabawę kilkakrotnie, bardzo powoli zwiększając stopień trudności.

„Rytmiczne wyścigi” – zabawa z elementami biegu

Przebieg:

Weź dowolny instrument perkusyjny i wystukuj na nim rytm. Zadaniem uczestników zabawy będzie dostosowanie się do tempa twoich uderzeń. Kiedy uderzasz szybko, dzieci powinny biegać, gdy zmienisz wystukiwany rytm, dzieci powinny: maszerować, iść żwawym krokiem, iść bardzo powoli aż do momentu, gdy przestaniesz grać – wtedy wszyscy stają.

Zajęcia główne

„Najciekawsza opowieść wakacyjna” – zabawa rozwijająca twórcze myślenie i inteligencję językową na podstawie fragmentu książki „Wakacje Mikołajka”

Przebieg:

Zadaj dzieciom kilka pytań dotyczących wakacji. Będą one doskonałym wstępem do wysłuchania fragmentu opowiadania o małym Mikołajku.

1. Czy każdy z was miło spędził wakacje?
2. Kto chciałby opowiedzieć, gdzie był i co tam robił?
3. Czy rodzice opowiadali wam, gdzie planowali pojechać na wakacje?

Po krótkiej rozmowie pora na wysłuchanie fragmentu książki „Wakacje Mikołajka”, słuchajcie uważnie!

Wakacje Mikołajka

[...] U Mikołaja z wyborem miejsca wakacji nie ma kłopotu, gdyż... tata decyduje.

Co roku, to jest w zeszłym roku i dwa lata temu, bo wcześniej to było dawno i nie pamiętam, tata i mama strasznie się kłóć, gdzie jechać na wakacje, a potem mama zaczyna płakać i mówi, że pojedzie do swojej mamy, ja też płaczę, bo bardzo lubię Bunię, ale u niej nie ma plaży, i w końcu jedziemy tam, gdzie chce mama, ale nie do Buni.

Wczoraj po kolacji tata spojrzał na nas z obrażoną miną i powiedział:

– Słuchajcie! W tym roku ja decyduję i nie życzę sobie dyskusji! Pojedziemy na Południe.

Mam adres willi do wynajęcia w Leśnych Kątach. Trzy pokoje, woda bieżąca, światło. Nie chcę słyszeć o żadnym pensjonacie, gdzie obrzydliwie karmią.

– Dobrze, kochanie – powiedziała mama – uważam, że to świetny pomysł.

– Juhu! – zawołałem i zaczęłem biegać dookoła stołu, bo jak się człowiek cieszy, to trudno mu usiedzieć na miejscu.

Tata otworzył szeroko oczy, jak zawsze, kiedy jest zdziwiony, i zapytał:

– Ach, tak?

Kiedy mama sprzątała ze stołu, tata wyciągnął z szafy swoją maskę pływacką.

– Zobaczysz, Mikołaj – powiedział – całymi dniami będziemy pływać pod wodą i łowić ryby.

Trochę się przestraszyłem, bo ja jeszcze nie za dobrze umiem pływać; jak mnie położyć na wodzie, to robię „deskę”, ale tata powiedział, żebym się nie bał, że nauczy mnie pływać, że w młodości był mistrzem międzyokręgowym w pływaniu stylem dowolnym i mógłby jeszcze bić rekordy, gdyby miał czas trenować.

– Tata nauczy mnie łowić ryby pod wodą! – pochwaliłem się mamie, kiedy przyszła z kuchni.

– To świetnie, kochanie – odpowiedziała mama – chociaż podobno w Morzu Śródziemnym już prawie nie ma ryb. Za dużo tam rybaków.

– Nieprawda! – powiedział tata, ale mama poprosiła go, żeby nie kłócił się z nią w obecności dziecka, ona powtarza tylko to, co przeczytała w gazecie. A potem wzięła się do robótki, którą zaczęła już bardzo dawno temu.

– Jak nie ma ryb – powiedziałem do taty – to pod wodą będziemy wyglądać jak idioci!

Tata schował maskę do szafy nic nie mówiąc. Byłem trochę zły: bo rzeczywiście, za każdym razem, jak idziemy z tatą na ryby, zawsze jest to samo – wracamy z niczym. Tata usiadł i wziął do ręki gazetę.

– To jak – zapytałem – gdzie można łowić ryby pod wodą?

– Zapytaj swojej matki – odpowiedział tata – ona się na tym zna.

– W Atlantyku, kochanie – odpowiedziała mama.

Więc spytałem, czy Atlantyk jest daleko od miejsca, gdzie jedziemy, a tata powiedział, że gdybym się lepiej uczył, nie zadawałbym takich pytań. To było niesprawiedliwe, bo w szkole nie ma lekcji łowienia ryb pod wodą. Ale nie powiedziałem nic, widziałem, że tata nie bardzo ma ochotę na rozmowy.

– Musimy zrobić listę rzeczy do zabrania – powiedziała mama.

– O, nie! – krzyknął tata. – W tym roku nie będziemy wyjeżdżać objuczeni jak wielbłądy. Spodenki kąpielowe, szorty, najpotrzebniejsze ubrania, parę swetrów...

– A poza tym garnki, ekspres do kawy, czerwony koc i trochę naczyń – powiedziała mama.

Tata zerwał się z fotela, bardzo zły, otworzył usta, jakby chciał coś powiedzieć, ale nie zdążył, bo mama zapytała:

– Pamiętasz, co nam opowiadali sąsiedzi w zeszłym roku, kiedy wynajęli willę? Z naczyń zastali raptem trzy wyszczerbione talerze, a w kuchni były dwa garnki, z czego jeden dziurawy. Musieli za cenę złota kupować na miejscu wszystkie potrzebne rzeczy.

– Blédurt jest mało zaradny – powiedział tata. I usiadł.

– Możliwe – zgodziła się mama – ale jak będziesz chciał zupy rybnej, nie ugotuję ci jej w dziurawym garnku, nawet jeżeli uda się nam zdobyć ryby.

Wtedy zaczęłem płakać, bo rzeczywiście to żadna frajda jechać nad morze, w którym nie ma ryb, kiedy tuż obok są jakieś Atlantyki, gdzie jest ich pełno. Mama odłożyła robótkę, przytuliła mnie do siebie i powiedziała, żebym się nie przejmował wstrętnymi rybami i że miło mi będzie co rano spoglądać na morze z okna mojego ślicznego pokoiku.

– No, niezupełnie – wyjaśnił tata – z willi nie widać morza. Ale jest niedaleko, o dwa kilometry. To był ostatni dom do wynajęcia w Leśnych Kątach.

– Ależ oczywiście, kochanie – powiedziała mama. A potem mnie pocałowała i zaczęła bawić się na dywanie dwoma kulkami, które wygrałem w szkole od Euzebiusza.

– Oczywiście plaża jest kamienista? – zapytała mama.

– Nie, moja droga! Nic podobnego! – zawołał tata, bardzo zadowolony. – To plaża piaszczysta! Piękny drobniutki piaseczek! Nie znajdziesz tam ani jednego kamienia!

– To dobrze – powiedziała mama. – Przynajmniej Mikołaj nie będzie całymi dniami puszczał kaczek. Od kiedy go nauczyłeś, dosłownie szaleje za tą zabawą.

Węc znowu zaczęłam płakać, bo jasne, że fajnie jest puszczać kaczkę, czasem tak mi się udaje, że podskakują po cztery razy, i w końcu to niesprawiedliwe, żeby jechać do tego starego domu z dziurawymi garnkami, daleko od morza, gdzie nie ma ani kamieni, ani ryb.

– Jadę do Buni! – zawołałam i kopnęłam jedną z kulek od Euzebiusza.

Mama znowu mnie przytuliła i powiedziała, żebym nie płakała, że z nas wszystkich tacie najbardziej potrzebny jest urlop i że nawet jeśli miejsce, które wybrał, jest brzydkie, musimy tam jechać udając, że jesteśmy zadowoleni.

– Ale przecież... – powiedział tata.

– Ja chcę puszczać kaczkę! – zawołałam.

– Będziesz puszczał kaczkę w przyszłym roku – powiedziała mama – jeśli tata zdecyduje zabrać nas do Morskich Skałek.

– Gdzie? – zapytał tata, który stał ciągle z otwartymi ustami.

– Do Morskich Skałek – powtórzyła mama – w Bretanii, gdzie jest Atlantyk, dużo ryb i pewien miły pensjonat z oknami wychodzącymi na plażę z piaskiem i kamieniami.

– Ja chcę jechać do Morskich Skałek! – zawołałam. – Ja chcę jechać do Morskich Skałek!

– Ależ kochanie – powiedziała mama – bądź rozsądny, przecież tata decyduje.

Tata przejechał ręką po twarzy, westchnął głęboko i powiedział:

– W porządku. Zrozumiałem! Jak się nazywa ten pensjonat?

– Rybitwa, kochanie – odpowiedziała mama.

Tata obiecał, że dobrze napisze, żeby dowiedzieć się, czy są jeszcze wolne pokoje.

– Nie trzeba, kochanie – wyjaśniła mama – to już załatwione. Mamy pokój 29 z widokiem na morze i łazienką.

I mama poprosiła tatę, żeby się nie ruszał, bo chce sprawdzić długość swetra, który robi na drutach. Podobno noce w Bretanii bywają chłodne.

Gdy ojciec Mikołaja podjął już decyzję, nie pozostawało nic innego jak tylko posprzątać w domu, założyć pokrowce na meble, zwinąć dywany, zdjęć obrazy, spakować rzeczy nie zapominając o jajkach na twardo i bananach na drogę.

Podróż pociągami minęła szczęśliwie, choć matkę Mikołaja spotkały wymówki za to, że sól do jajek zapakowała do brązowej torby, którą nadano na bagaż. Ale oto i Morskie Skałki, pensjonat Rybitwa. Jest plaża, zaczynają się wakacje...

René Goscinny, Jean-Jacques Sempé

Zajęcia popołudniowe

„Wesołe dziecięły” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Włącz płytę z wesołą piosenką. Na podłodze rozłóż tyle szarf lub hula-hoopów, ilu uczestników bierze udział w zabawie. Dzieci żwawo poruszają się po sali, naśladując ptaki. Opowiedz o panującej pogodzie. Teraz jest pięknie i ciepło, dlatego dziecięły wesoło fruwały po lesie, słoneczko świeci, a więc ptaszki szukają muszek na śniadanie. Po chwili zaczyna robić się coraz goręcej, ptaszki zwalniają, poruszają się leniwie. Chyba zbliża się deszczyk – tak, zaczyna padać! Ptaszki do dziupli! – dzieciaki wchodzą do środka szarf rozłożonych na podłodze. Po chwili przestaje padać, a więc dziecięły mogą opuścić swoje domki i znowu wybrać się do lasu. Powtórzcie zadanie kilkakrotnie.

TYDZIEŃ CZWARTY: NASZE BEZPIECZEŃSTWO

DZIEŃ PIERWSZY: SPOTKANIE Z POLICJANTEM

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe.
- „Policjanci dbają o nasze bezpieczeństwo” – pogadanka i spotkanie z policjantem.
- „Spacer po mieście” – spacer po mieście z elementami pogadanki na temat prawidłowego zachowania się podczas przechodzenia przez ulicę.
- „Drogowe znaki” – słuchanie piosenki o znakach drogowych.
- „O przechodzeniu przez ulicę” – wspólne słuchanie piosenki.

Zajęcia poranne

„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe

Przebieg:

Proponujemy kilka ćwiczeń oddechowych, które poza swym logopedycznym znaczeniem stanowią też świetną zabawę.

Wszyscy uczestnicy siadają dwójkami naprzeciwko siebie przy stolikach. Następnie każdej parze położyć na środku stolika wacik o średnicy około 2 cm. Zadaniem uczestników gry będzie „podawanie” sobie wacika, dmuchając na niego. Gdy już bez problemu wszystkie maluchy „podadzą” sobie wacik, zamień go na dwa razy większy.

Teraz wszyscy usiądą przy stolikach pojedynczo lub obok siebie, ale w większej odległości. Na przeciwnym końcu stolika postaw książkę w twardej oprawie (grzbietem do góry) – to będzie bramka. Zadaniem graczy będzie „wbicie” wacika do bramki za pomocą jednego silnego dmuchnięcia. Utrudnij trochę zadanie, ustawiając wacik nie naprzeciwko bramki, a trochę na skos.

A teraz zamieńcie wacik na chusteczkę higieniczną i rozpocznijcie „wydmuchiwanie” jej w górę. Komu uda się najdłużej utrzymać ją nad blatem stolika?

Zajęcia główne

„Policjanci dbają o nasze bezpieczeństwo” – pogadanka i spotkanie z policjantem

Przebieg:

Zaproś do przedszkola policjanta lub policjantkę. Poproś ich, aby opowiedzieli dzieciom o swoim zawodzie. Wspólnie nauczcie się numerów alarmowych: 997 i 112. Podkreśl, jak ważne jest mądre korzystanie z tych numerów – nie można robić żartów i dzwonić na policję bez potrzeby, ponieważ ktoś w tym czasie może potrzebować pomocy. Poproś przedstawiciela prawa, by wspólnie z dziećmi przećwiczył, jak prawidłowo należy wezwać pomoc.

Zajęcia popołudniowe

„Spacer po mieście” – spacer po mieście z elementami pogadanki na temat prawidłowego zachowania się podczas przechodzenia przez ulicę

Przebieg:

Wybierzcie się na spacer po okolicy. Kiedy będziecie przechodzić przez ulicę lub mijać przejście dla pieszych, przypomnij dzieciom o prawidłowym zachowaniu się na drodze. Od tej pory przy każdej okazji powtarzaj te informacje, aby dzieci dobrze je zapamiętały.

„O przechodzeniu przez ulicę” – wspólne słuchanie piosenki

Przebieg:

Włącz piosenkę o przechodzeniu przez ulicę, wysłuchajcie jej wspólnie.

O przechodzeniu przez ulicę

*1. Zanim ulicę przekroczysz, otwórz szeroko swe oczy,
bo to bardzo ważna jest rzecz, by się na baczności wciąż mieć.
Najpierw w lewo, w prawo potem, jeszcze w lewo spójrz z powrotem.
Jeśli droga jest wolna już, swe kroki pewnie skieruj w przód.*

*2. Sprawa jest o tyle łatwa, jeśli są na przejściu światła,
one drogę pokazują, czy przechodzić informują!
Gdy zielone sygnał dało – wnet przed siebie ruszaj śmiało,
lecz czerwone daje znać, że nadal w miejscu musisz stać!*

Muzyka i słowa Agnieszka Jędrzejewska-Stachura

DZIEŃ DRUGI: BEZPIECZNE PRZEJŚCIE PRZEZ JEZDNIĘ

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Na drodze” – zabawa dydaktyczna z elementem pokazywania.
- „Światelko” – słuchanie i nauka wiersza Iwony Salach.
- „Przejście dla pieszych” – zabawa ruchowa.
- „Pojazdy” – zabawa dydaktyczna utrwalająca pojęcia matematyczne.
- „Kształty” – zabawa dydaktyczna utrwalająca pojęcia matematyczne.
- „Moja ciężarówka” – karty pracy cz. 1, str. 30.

Zajęcia poranne

„Na drodze” – zabawa dydaktyczna z elementem pokazywania

Przebieg:

Potrzebne będą obrazki przedstawiające różne pojazdy – proponujemy: samochód osobowy, samochód ciężarowy, karetkę, straż pożarną, autobus i traktor.

Usiądźcie wygodnie na dywanie i porozmawiajcie o różnych pojazdach. Pokazuj dzieciom kolejne obrazki z pojazdami i wspólnie podawajcie ich nazwy. Czy dzieci znają inne auta, których nie było na tych obrazkach? Po krótkiej rozmowie poproś dzieci, by, czworakując, przemieniły się na chwilę w maszyny z obrazków i wesoło przemierzyły salę przedszkolną. Uwaga, mogą trąbić, warczeć i pisać.

„Światelko” – słuchanie i nauka wiersza Iwony Salach

Przebieg:

Przeczytaj wiersz „Światelko” Iwony Salach. Po pierwszym czytaniu pokaż dzieciom sylwetę sygnalizatora świetlnego. Wskazując poszczególne kolory na sygnalizatorze, powtórz wierszyk. Na koniec spróbujcie nauczyć się go na pamięć.

Światelko

*Przez ulicę idą dzieci,
gdy zielone światło świeci.
Kiedy żółte się zapali,
uważają nawet mali.
Gdy zobaczysz zaś czerwone,
czekaj grzecznie na...*

Iwona Salach

Pokaż dzieciom sylwetę sygnalizatora świetlnego. Poproś, by określiły kolory światel i przypomniały, co one oznaczają: czerwone – stoję, zielone – idę.

„Przeście dla pieszych” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Przygotuj dwa koła wycięte z czerwonego i zielonego brystolu. Zorganizuj w sali przedszkolnej przeście dla pieszych: ze skanek zrób krawężniki, z rolek po ręcznikach papierowych – zebę, a koła, które wycięłaś, wykorzystaj jako światła w sygnalizatorze. Dzieci wesoło maszerują z jednego do drugiego końca sali, po drodze natrafiają na przeście. Kiedy podniesiesz czerwone kółko, muszą się zatrzymać, kiedy zielone, mogą maszerować!

Zajęcia główne

„Pojazdy” – zabawa dydaktyczna utrwalająca pojęcia matematyczne

Przebieg:

Do tej zabawy potrzebne będą zdjęcia lub strony z gazet przedstawiające różne pojazdy. Wizerunki aut potnij na 4 duże elementy, a następnie rozdaj dzieciom. Ich zadaniem będzie ułożenie „puzzli”. Jeśli uda ci się tak pociąć „portrety” samochodów, by poszczególne części przedstawiały figury geometryczne, np. trójkąty, spróbujcie wspólnie je nazwać.

„Kształty” – zabawa dydaktyczna utrwalająca pojęcia matematyczne

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie w kole, przynieś przygotowane wcześniej przedmioty o charakterystycznych kształtach (np. piłkę, trójkąt – instrument, klocek, kulę z plasteliny, zdjęcia przedstawiające telewizor, znaki drogowe itp.) oraz obrazki koła, kwadratu i trójkąta. Wskazuj kolejno figury, a następnie nazywajcie je wspólnie. Teraz przyjrzyjcie się przyniesionym przez siebie przedmiotom: jakie mają kształty? Czy dzieciom uda się znaleźć okrągłe przedmioty wśród tych zgromadzonych przez siebie?

Zajęcia popołudniowe

„Moja ciężarówka” – karty pracy cz. 1, str. 30

Przebieg:

Karta pracy na str. 30 przedstawia ciężarówkę i słońeczko. Zadaniem dzieci będzie dorysowanie brakujących elementów oraz utoczenie żółtych wałeczków z plasteliny i przyklejenie ich na naczepie ciężarówki.

DZIEŃ TRZECI: RÓŻNE ZNAKI WOKÓŁ NAS

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Coś żółtego” – zabawa ćwicząca kreatywne myślenie i inteligencję językową.
- „Pieski” – zabawa ruchowa z elementami naśladowania.
- „Uwaga, zły pies” – rozmowa kierowana na temat zasad bezpieczeństwa na podstawie wysłuchanego opowiadania.
- „Spacer w poszukiwaniu znaków” – ćwiczenie spostrzegawczości.
- „Drogowe znaki” – słuchanie piosenki o znakach drogowych.

Zajęcia poranne

„Coś żółtego” – zabawa ćwicząca kreatywne myślenie i inteligencję językową

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie i postarajcie się skupić. Zadaniem dzieci będzie podanie odpowiedzi na twoje pytania. Oto nasze propozycje:

- Powiedz, co jest zielone.
- Powiedz, co jest zielone i smaczne.
- Powiedz, co jest czerwone.
- Powiedz, co jest czerwone i twarde.
- Powiedz, co jest żółte.
- Powiedz, co jest żółte i można to jeść.

W podobny sposób konstruuaj swoje pytania. Jeśli dzieciom idzie zbyt dobrze, możesz utrudnić zabawę, dodając jeszcze jeden wyraz, np. „Powiedz, co jest żółte, miękkie i można to jeść”.

„Pieski” – zabawa ruchowa z elementami naśladowania

Przebieg:

Przeprowadź z dziećmi krótką zabawę ruchową, zawierającą elementy dramy, która z pewnością wprawi je w dobry humor. Umówcie się, że dzieci będą naśladowały wesołe pieski. Najpierw maluchy chodzą na czworakach – mogą wystawić język, aby pokazać, że pieski szybko oddychają po wysiłku. Na twoją komendę: „Siad!” pieski siadają, na polecenie: „Hop” podskakują, na hasło: „Leżeć” kładą się. Jeśli dzieci sprawnie wykonają wszystkie twoje polecenia, możesz zaproponować taką komendę: „A teraz pieski mogą robić, co chcą” – spotykać się z kolegami i koleżankami, pobiegać, robić sztuczki.

Zajęcia główne

„Uwaga, zły pies” – rozmowa kierowana na temat zasad bezpieczeństwa na podstawie wysłuchanego opowiadania

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie na dywanie, zamknijcie oczy i wysłuchajcie ciekawej historyjki napisanej przez jedną ze współauterek tego przewodnika – Paulinę Gularską-Misiak.

O Klusce, miłym Tomku i cioci Hani domku

W pewnym małym mieście na ulicy Szkolnej mieszkał Tomek z rodziną. Tomek był bardzo miłym chłopcem, chętnie chodził do przedszkola, często pomagał mamie i tacie. Bardzo lubił bawić się samochodami, czasem coś majstrował, budował zadziwiające budowle z klocków. Jednak najbardziej lubił opiekować się swoimi zwierzakami. A miał ich całkiem sporo.

Wszystko zaczęło się od cioci Hani. Ciocię Hanię Tomek lubił najbardziej na świecie. Zawsze miała pełne kieszenie cukierków i znała nieprawdopodobne historie. Któregoś dnia odwiedziła rodziców chłopca, kiedy ten akurat był w przedszkolu. Przyniosła coś dużego, ciężkiego i przykrytego prześcieradłem. Rodzice Tomka zaglądnęli pod prześcieradło i spojrzeli na siebie z niepokojem. Jednak ciocia Hania zaraz ich uspokoiła:

– Przecież Tomek jest bardzo mądrym chłopcem, będzie umiał się nimi zajmować.

W tym właśnie momencie chłopiec wpadł jak burza do domu, bo zobaczył samochód cioci Hani.

– Ciociu! Hura! – krzyknął. – Cieszę się, że jesteś! I rzucił się jej na szyję.

A ciocia, jak to ciocia, nic nie mówiąc, odchyliła prześcieradło i oczom wszystkich ukazały się śliczne kolorowe rybki. Tak właśnie Tomek stał się właścicielem pierwszego zwierzaka – a właściwie kilku naraz.

Potem już poszło szybko – kiedy rodzice zobaczyli, że ich synek bardzo dobrze opiekuje się rybkami, zgodzili się na chomika. Chomik otrzymał wdzięczne imię Felek i żył sobie spokojnie i wesoło. Wkrótce do pupilów Tomka dołączył Franek – gołąb, którego znalazł z tatą na spacerze. Gołąb miał złamane skrzydło, więc zanieśli go do weterynarza i zaopiekowali się nim.

Jednak ze wszystkich swoich zwierzaków Tomek najbardziej kochał Kluskę. Nie myślcie sobie, Kluska wcale nie była makaronem, tylko pięknym czarnym jak węgielek psem. Rodzice przysparzali ją ze schroniska, a suczka kochała ich najbardziej na świecie.

Chłopiec uwielbiał rozpoczynać dzień od spaceru z psem. Rano ubierał się chętnie, zapinał Klusce smycz i razem biegli wesoło na podwórkę. A musicie wiedzieć, że tworzyli bardzo zgrany duet – rozumieli się doskonale. Spacerowali po podwórku i często spotykali inne pieski. Wszystkie te psiaki Tomek znał od urodzenia, więc rodzice pozwalali mu bawić się z nimi.

Któregoś dnia do Tomka przyjechała jego ulubiona ciocia i zaprosiła go na tydzień do siebie. Ciocia Hania mieszkała na wsi, dlatego zgodził się bez wahania. Kiedy już dojechali, było bardzo późno, zbliżała się noc. Tomek podekscytowany wycieczką usnął od razu, planując, co będzie robił jutro.

Następnego dnia brzdąc wstał bardzo wcześnie i, chcąc zrobić cioci niespodziankę, pobiegł na podwórkę, by zbierać jej piękny, kolorowy bukiet kwiatów. Gdy wyszedł z domu, od razu w oczy rzucił mu się duży dom naprzeciwko. Dom ogrodzony był bardzo wysokim plotem, ale między szczebelkami zobaczył psa. Pies ten był bardzo ładny, duży, czarny... i bardzo podobny do Kluski. Chłopiec nie zwrócił uwagi na duży znak na płocie sąsiadów: „Uwaga, zły pies” i, niewiele myśląc, podbiegł do płotu, wyciągnął rękę...

Porozmawiaj z dziećmi o Tomku. Był bardzo mądrym chłopcem, jednak nie zwrócił uwagi na bardzo ważny znak. Myślał, że wszystkie zwierzęta są tak miłe i przyjazne jak te, które znał. Jak myślicie, jak mogła skończyć się ta historia?

Po wysłuchaniu odpowiedzi dzieci, przeczytaj im zakończenie opowiadania.

Chłopiec nie zwrócił uwagi na duży znak na płocie sąsiadów: „Uwaga, zły pies” i, niewiele myśląc, podbiegł do płotu, wyciągnął rękę... Nie wiadomo jakby się to skończyło, gdyby nie ukochana ciocia Hania. W ostatniej chwili złapała Tomka i odciągnęła od płotu. W tym

DZIEŃ CZWARTY: ŻYJĘ W BEZPIECZNYM MIEJSCU

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Żelazko” – rozmowa kierowana na temat zasad bezpieczeństwa w domu na podstawie wiersza Doroty Gellner.
- „Domowi pomocnicy” – karty pracy cz. 1, str. 10.
- „Auta” – zabawa ruchowa.
- „Kto widział muchomora?” – zabawa dydaktyczna.
- „Spacer młodych grzybiarzy” – zabawa na świeżym powietrzu.
- „Muchomor czy prawdziwek?” – karta pracy cz. 1, str. 20.

Zajęcia poranne

„**Żelazko**” – rozmowa kierowana na temat zasad bezpieczeństwa w domu na podstawie wiersza Doroty Gellner

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wiersz o żelazku.

Żelazko

*Żelazko jest dobre.
Ma gorące serce.
Chętnie biega
tam i z powrotem
po ścierce,
z zapaltem prasuje
bluzki, spódnice,
spodnie i koszule,
biega posłusznie
po piżamie,
bo bardzo lubi
pomagać mojej mamie.*

Dorota Gellner

Czy dzieciom podobał się wierszyk? Wyjaśnij, że żelazko jest urządzeniem elektrycznym, działa tylko po włożeniu wtyczki do kontaktu. Jakie inne urządzenia na prąd znają dzieci? Wyjaśnij, że pod żadnym pozorem nie wolno im dotykać gniazdek elektrycznych i urządzeń na prąd – chyba że dostaną pozwolenie od kogoś dorosłego. Co by się stało, gdyby dotknęły włączonego żelazka?

„**Domowi pomocnicy**” – karty pracy cz. 1, str. 10

Przebieg:

Poproś dzieciaki o wykonanie zadania znajdującego się w karcie pracy na str. 10 – są tam domowi pomocnicy, czyli odkurzacz i pralka. Zadaniem dzieci będzie pokazanie i nazwanie urządzeń elektrycznych oraz odpowiedź na pytanie: Które urządzenie połknie śmieci, a które upierze ręcznik? Następnie dzieci łączą odpowiednie urządzenie z pasującym elementem.

Po wykonaniu tego zadania przypomnij dzieciom o zakazie dotykania urządzeń elektrycznych.

„Auta” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Dzieci uwielbiają naśladować dźwięki, wykorzystaj to podczas proponowanej zabawy ruchowej. Każdy uczestnik gry wciela się w samochód i „jeździ” po sali, naśladując szybką jazdę. Trzeba bardzo uważać, by nie wywołać „stłuczki” ani nikogo nie potrącić! Na twój sygnał: „Stop” auta zatrzymują się i dzieci naśladują warkot silnika.

W dalszej części zabawy wykorzystaj czerwone i zielone koła. Gdy podniesiesz zielone kółko – dzieci mogą jechać, przy czerwonym – zatrzymują się.

Zajęcia główne

„Kto widział muchomora” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie na dywanie. Pokaż dzieciom przygotowane wcześniej obrazki przedstawiające grzyby (wśród nich oczywiście musi znaleźć się muchomor). Spytaj, gdzie rosną grzyby. Porozmawiajcie również o innych darach lasu – można tam także znaleźć jagody, jeżyny, żurawinę. Spytaj dzieci, czy wiedzą, jak należy zachować się w lesie.

Ustalcie główne zasady obowiązujące podczas leśnych wycieczek. Przede wszystkim:

- Nikomu nie wolno się oddalać, ponieważ las jest duży i łatwo można się w nim zgubić.
- W lesie rośnie wiele grzybów i owoców, które wyglądają ładnie i smacznie, ale są trujące.

Dzieciom nie wolno pod żadnym pozorem dotykać w lesie żadnych grzybów i zbierać żadnych owoców, jeśli nie dostaną pozwolenia mamy, taty lub pani przedszkolanki.

„Spacer młodych grzybiarzy” – zabawa na świeżym powietrzu

Przebieg:

Wybierzcie się do ogródka przedszkolnego – zabierzcie ze sobą woreczki z grochem. Porozrzucaj na trawie jak najwięcej woreczków i powiedz, że są to rosnące po deszczu grzyby. Rozłóż woreczki w różnych kolorach, wśród nich powinny znaleźć się także czerwone – poinformuj dzieci, że są to muchomory i nie wolno ich podnosić. Dzieci rozbiegają się po ogródku, na twój znak zbierają grzyby. Kto ueziera najwięcej – wygrywa. Sprawdź, czy jednak ktoś podniósł „muchomora” – jeśli tak, przypomnij, że jest to grzyb trujący i nie wolno go dotykać.

Zajęcia popołudniowe

„Muchomor czy prawdziwek” – karty pracy cz. 1, str. 20

Przebieg:

Poproś dzieciaki o wykonanie zadania znajdującego się w karcie pracy na str. 30. Po wykonaniu tego ćwiczenia można poprosić dzieci, by podzieliły się na dwie grupy – zgodnie z pokolorowanymi grzybkami (grzyby jadalne i trujące). Należy podkreślić kolejny raz, że nie wolno pod żadnym pozorem dotykać, zrywać czy kosztować grzybów bez pozwolenia.

DZIEŃ PIĄTY: TUTAJ MIESZKAM

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Robimy kolorową masę plastyczną” – przygotowanie bazy do działań popołudniowych.
- „Tutaj mieszkam” – karty pracy cz. 1, str. 6.
- „Gąski, gąski, do domu!” – zabawa ruchowa z elementami naśladowania.
- „Kolorowe miasteczko” – zabawa plastyczna.

Zajęcia poranne

„Robimy kolorową masę plastyczną” – przygotowanie bazy do działań popołudniowych

Przebieg:

Proponujemy stworzenie kolorowego miasteczka – przestrzennej kompozycji przedstawiającej wasze miasto. Oczywiście nie będzie to wierna kopia, ale twórcza wizja! Proponujemy wykorzystanie do tego celu masy plastycznej, którą samodzielnie przygotujecie. Wypróbuj podany niżej przepis, następnie dostosuj proporcje do liczby dzieci w twojej grupie. Przygotujcie tę masę wspólnie – wg podanego przepisu.

Kolorowa masa plastyczna:

- 2 szklanki mąki
- 1 szklanka soli
- 2 szklanki wody
- 2 łyżki oleju
- 1 łyżeczka soku z cytryny
- barwniki spożywcze lub naturalne

Wszystkie składniki należy podgrzewać na małym ogniu aż do momentu powstania elastycznej masy. Następnie wyjąć z garnka i ugniać. Podzielić na części i dodać do nich barwniki spożywcze – jeśli nie będziesz mogła ich kupić, polecamy korzystanie z barwników naturalnych. Kolor żółty uzyskamy, dodając do ciastoliny odrobinę kurkumy, kolor różowy – dzięki sokowi z buraka, kolor zielony powstanie z soku ze szpinaku. Tak powstała masa powinna powędrować do szczelnych opakowań, żeby nie wyschła (mogą to być słoiczki). Domowa kolorowa masa plastyczna jest nietoksyczna i nie ma nieprzyjemnego zapachu, tak jak ta kupiona w sklepie.

Zajęcia główne

„Tutaj mieszkam” – karty pracy cz. 1, str. 6

Przebieg:

Poproś dzieci, by wykonały ćwiczenie znajdujące się w karcie pracy na str. 6. Ich zadaniem będzie pokazanie, gdzie ukryły się zwierzęta na obrazku i przyklejenie tyłu okien, ile jest zwierzątek. Kiedy domek będzie już gotowy, poproś dzieci, by opowiedziały w paru słowach, jak wyglądają ich dom/mieszkanie.

Nauczyciel: *Gąski, gąski, do domu.*

Gąski chórem: *Boimy się.*

Nauczyciel: *Czego?*

Gąski chórem: *Wilka złęgo.*
Nauczyciel: *A gdzie on jest?*
Gąski chórem: *Za górami, za lasami.*
Nauczyciel: *To gąski, gąski, do domu.*

Po ostatnich słowach dzieci biegną w twoim kierunku, zadaniem wilka (lub wilków) będzie złapanie jak największej liczby gąsek.

Zajęcia popołudniowe

„Kolorowe miasteczko” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Rano zrobiliście masę plastyczną, teraz pora ją wykorzystać! Na podłodze wyłożonej gazetami ułóż wzdłuż parę kartek papieru – powstanie ulica. Zadaniem dzieci będzie ulepienie domów, drzew i krzaczków stojących wzdłuż ulicy. Może pojawi się kilka zwierząt? Miłej zabawy!

Zadanie na następny tydzień: na tablicy informacyjnej wywieś prośbę do rodziców, by dzieci na najbliższe zajęcia przyniosły owocowe eksponaty do kącika przyrody.

CIEKAWOSTKI

Przepis na farbę do malowania palcami

Zapewne dzieciaki w twojej grupie uwielbiają malować palcami. Nic dziwnego wszystkie trzylatki to kochają! Niestety, ceny farb do malowania palcami mogą przyprawić o zawrót głowy, dlatego mamy alternatywną propozycję! Taką farbę możesz przygotować sama!

Każdy kolor farby:

- 100 ml wody
- 4 łyżki mąki
- barwnik spożywczy (do kupienia w sklepach spożywczych lub przez Internet)

Każdy kolor barwnika wymieszaj z wodą, następnie dodaj mąkę i dokładnie wymieszaj. I gotowe! Teraz przelej farbki do słoiczków (np. po koncentracie pomidorowym). Zamknięte szczelnie farby mogą być przechowywane nawet przez dwa tygodnie.

Jakie zwierzę lubi się bawić?

Delfiny lubią się bawić i są bardzo ufnie. Niektóre są tak przyjazne, że pozwalają ludziom pływać obok. Zdarzało się, że delfiny ratowały tonących ludzi, popychając ich do brzegu.

Przepis na leśne lekarstwo na każde przeziębienie (sok z czarnego bzu)

Potrzebne składniki:

- 1 kg owoców dzikiego czarnego bzu
- 4 szklanki cukru
- 4 szklanki wody

We wrześniu zbierz kiście czarnego bzu. Owoce zerwij z małych gałązek, dokładnie umyj pod bieżącą ciepłą wodą. Następnie zalej je wodą i dosyp cukier. Gotuj przez dwie godziny na małym ogniu, aż powstanie gęsty sok. Odcedź go i gotuj bez owoców jeszcze przez godzinę.

Teraz wystarczy nalać gorący sok do słoików i postawić je do góry dnem, by sprawdzić szczelność i pasteryzować przez 15 minut.

Tak przygotowany sok zawiera bardzo dużo witaminy C i pomaga leczyć przeziębienie, działa również uodparniająco.

Jak koniki polne grają na skrzypcach?

Konik polny gra na swoim ciele jak na skrzypcach. Używa tylnych nóg jak smyczka, pocierając nim o skrzydło. W ten sposób powstaje miły dla ucha dźwięk – w letni, ciepły wieczór możesz usłyszeć całą orkiestrę w swoim ogródku.

Wykorzystane publikacje:

1. Jolanta Wybieralska, *Magiczne słowa*, <http://wierszyki-dladzieci.pl/magiczne-slowa-jolanta-wybieralska/>
2. Kazimiera Włażnik, *Przewodnik metodyczny dla nauczyciela. Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, Warszawa 1996 JUKA.
3. Urszula Kozłowska, *Wierszyki 3-latka z Teczki 3-latka*, Ożarów Mazowiecki 2009 Wydawnictwo Olesiejuk.
4. Irena Suchorzewska, *Dyrzymałki i inne wiersze*, Warszawa 1986, Nasza Księgarnia.
5. Iwona Salach, *Nasza pani opowiada*, Płock 1996 Zakład Wydawnictw i Reklamy „Iwanowski”.
6. Jan Brzechwa, *Zoo*, Ożarów Mazowiecki 2011 Wydawnictwo Olesiejuk.
7. Hanna Ożogowska, *Entliczki-pentliczki*, Warszawa 1987 Wydawnictwo Spółdzielcze.
8. Dorota Gellner, *Zamawiamy*, Warszawa 1988 Wydawnictwo Alfa.
9. René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Wakacje Mikołajka*, Warszawa 2006 Nasza Księgarnia.
10. Wanda Szumanówna, *Zabawy z najmłodszymi dziećmi*, Warszawa 1997 CMPP-P MEN.
11. *Opowiadamy ośmiominutowe bajki*, Book House 2009.
12. *Polskie rymowanki. Tradycyjne polskie rymowanki dla przedszkolaków i ich rodziców*, ARTI SJ, Warszawa 2009.
13. Mechthild Wessel, Brigitte vom Wege, *W 200 zabaw dookoła świata*, Kielce 2010, Wydawnictwo Jedność.

Utwory muzyczne:

1. *Jestem sobie przedszkolaczek*, muzyka Lech Miklaszewski, słowa Maria Terlikowska, CD *Przedszkolaki – piosenki dla dzieci*, Siedmioróg.
2. *Nie ma po co się smucić*, CD *Smerfne hity 8*, Pomaton Emi.
3. *Pluszowe Niedźwiadki*, muzyka Piotr Kalina, słowa Jadwiga Pawdzic-Szczawińska, CD *Mały Miś, Piosenki dla dzieci*, Wydawnictwo Gamma.
4. *Cztery pory roku. Jesień*, Antonio Vivaldi, CD SOLITON, Sopot 2004.
5. *Drogowe znaki*, muzyka Tadeusz Pabisiak, słowa Agnieszka Galica, CD *ABC Zabawy muzyczne pięciolatek*, WSiP.
6. *O przechodzeniu przez ulicę*, muzyka i słowa Agnieszka Jędrzejewska-Stachura, CD *Wesoła szkoła i przyjaciele*, WSiP.

PAŹDZIERNIK

Październik

*Już październik, to wiadomo,
Że panuje Pani jesień.
Spotkasz ją na każdym kroku:
W parku, w polu, w sadzie, w lesie...*

Joanna Kiercz

PRZYSŁOWIA:

- Ledwie minął piękny wrzesień, już październik i już jesień.
- Październik chodzi po kraju – cichnie ptactwo w gaju.
- Gdy październik ciepły chadza, w lutym mrozy zapowiada.
- Kiedy klon wcześniej opada, srogą zimę zapowiada.

WAŻNIEJSZE DATY:

- 1 października: Międzynarodowy Dzień Muzyki, Międzynarodowy Dzień Lekarza
- 2 października: Europejski Dzień Ptaków
- 4 października: Światowy Dzień Ochrony Zwierząt
- 9 października: Światowy Dzień Poczty
- 10 października: Dzień Drzewa
- 14 października: Dzień Nauczyciela

PLAN DZIAŁAŃ WSPOMAGAJĄCO-WSPIERAJĄCYCH

PAŹDZIERNIK

TYDZIEŃ PIERWSZY: JESIEŃ W SADZIE

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Na straganie	„Owocowe ekspozyty” – oglądanie przyniesionych owoców i układanie ich w kąciку przyrodniczym	– rozpoznaje i nazywa wybrane owoce, – rozwija zmysły: smaku, węchu, dotyku i wzroku	– owoce przyniesione przez dzieci
	„Żuczek i żabki” – rozmowa dydaktyczna kształcąca umiejętność radzenia sobie w trudnej sytuacji, jaką jest zgubienie się	– wie, jak reagować w sytuacji zgubienia się, – zna i stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe	– wiersz „Żuczek i żabki” H. Ożogowskiej
	„Warzywno-owocowe zakupy” – zabawa kształcąca nawyki prawidłowego zachowania się podczas zakupów	– potrafi wskazać produkty żywnościowe, – wie, jak należy zachować się w sklepie, – stosuje się do poleceń nauczyciela	– ulotki z hipermarketów lub kolorowe gazety, klej, blok rysunkowy
	„Owocowe zabawy” – zabawa dydaktyczna z elementem porządkowania	– rozpoznaje i nazywa wybrane owoce, – umie posegregować owoce wg wielkości, – zna pojęcia: mały, duży	– owoce
	„Jesienne malowanie inne niż zwykle” – zabawa plastyczna rozwijająca twórcze myślenie i wyobraźnię	– rozwija wyobraźnię, – poznaje nietypowe techniki plastyczne, – wykorzystuje zmysł dotyku	– plastikowe tacki i drobna kasza jęczmienna

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Lubimy owoce	„Czerwone jabłuszko” – zabawa ruchowa na podstawie wierszyka ludowego	– dziecko zna na pamięć i potrafi powtórzyć tekst wierszyka „Czerwone jabłuszko”, – rozwija ogólną sprawność fizyczną, – bierze udział w ćwiczeniach rozciągających mięśnie	– tekst wierszyka ludowego „Czerwone jabłuszko” ze zbioru opracowanego przez D. Wawilów i O. Usenko
	„Owocowa zgadywanka” – zabawa dydaktyczna z elementami przyporządkowywania	– potrafi odnaleźć dwie połówki tego samego owocu	– sylwety owoców wycięte z gazet
	„Drzewa owocowe” – zabawa plastyczna rozwijająca twórcze myślenie	– we wskazanym miejscu potrafi odcisnąć dłoń zanurzoną w farbie, – ćwiczy motorykę małą, – rozwija kreatywne myślenie	– farbki do malowania palcami, blok, małe wycinanki, klej magic
	„Sałatka owocowa” – karty pracy cz. 1, str. 9	– ćwiczy koordynację wzrokowo-ruchową, – rozwija pamięć sekwencyjną, – doskonali umiejętności językowe	– karty pracy cz. 1, str. 9
	„Praca z dzieckiem zdolnym” – karty pracy cz. 1, str. 9	– przelicza owoce	– karty pracy cz. 1, str. 9

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Zdrowo jemy i rośniemy	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia logopedyczne wg propozycji Ewy Morkowskiej	– ćwiczy narzędzia artykulacyjne	
	„Jabłonie i grusze” – zabawa ruchowa	– rozwija ogólną sprawność fizyczną, – ćwiczy myślenie wyobrażeniowe	
	„Skojarzenia” – zabawa dydaktyczna doskonaląca sprawność językową oraz rozwijająca twórcze myślenie	– doskonalą sprawność językową, – rozwija twórcze myślenie, – ćwiczy myślenie skojarzeniowe	
	„Rysowanie skojarzeń” – zabawa plastyczna rozwijająca wyobraźnię	– rozwija wyobraźnię i twórcze myślenie, – doskonalą umiejętność językowe	– białe kartki A5 odpowiadające liczbie dzieci w twojej grupie x 2
	„Tęczowe dopasowywanie” – zabawa z chustą animacyjną z elementami segregowania	– utrwała znajomość podstawowych kolorów, – potrafi wskazać przedmiot w wybranym przez nauczyciela kolorze	– chusta animacyjna
	„Tęczowe poszukiwania” – zabawa z chustą animacyjną utrwalająca znajomość kolorów z elementami przyporządkowywania	– utrwała znajomość podstawowych kolorów, – potrafi wskazać przedmiot w wybranym przez nauczyciela kolorze	– chusta animacyjna

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Sad pełen owoców	„Spacer z jabłkiem” – zabawa ruchowa z elementem równowagi	– ćwiczy ogólną sprawność fizyczną, – rozwija zmysł równowagi	– dwie szarfy, woreczki z grochem
	„Podobieństwa” – zabawa dydaktyczna kształtująca spostrzegawczość oraz rozwijająca inteligencję przyrodniczą	– rozwija inteligencję przyrodniczą, – potrafi wskazać podobieństwa między dwoma zwierzętami, – ćwiczy spostrzegawczość	– obrazki przedstawiające zwierzęta
	„Kwiatowe czary-mary” – eksperyment przyrodniczy	– bierze udział w prostych eksperymentach, – ćwiczy myślenie przyczynowo-skutkowe	– atrament lub barwnik spożywczy, biały kwiat, np. goździk, stokrotka, margerytka lub frezja, szklanka z wodą
	„Jesień w sadzie” – słuchanie wiersza „Jesień” M. Konopnickiej	– rozwija umiejętność wypowiadania się całym zdaniem, – zna krótki fragment utworu wierszowanego	– wiersz „Jesień” M. Konopnickiej
	„Zaczarowany ogród” – zakładanie ogródka w słoiku – eksperyment przyrodniczy	– bierze udział w prostych eksperymentach, – kształtuje wrażliwość przyrodniczą	– duży słoik, kamyczki, małe opakowanie ziemi ogrodowej, trochę węgla drzewnego, rośliny takie jak mech, paprotka, bluszcz

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Pełen fartuszek jabłek i gruszek	„Gimnastyka” – słuchanie wiersza z książeczki „Wierszyki 3-latka”, str. 9	– doskonali umiejętności językowe, – ćwiczy koncentrację uwagi, – potrafi pokazać element wymieniony przez nauczyciela	– wiersz „Gimnastyka” U. Kozłowskiej („Wierszyki 3-latka”, str. 9)
	„Gimnastyka” – zabawa ruchowa	– rozwija ogólną sprawność fizyczną	
	„Emocje” – zabawa kształcąca umiejętności wypowiadania się oraz rozpoznawania stanów emocjonalnych	– potrafi nazwać uczucia: wesoły, smutny, zły	– zdjęcia twarzy, na których widać stany emocjonalne (smutek, złość, szczęście itd.)
	„Pies, kot i nie tylko” – ćwiczenia ortofoniczne	– potrafi naśladować odgłosy, – ćwiczy narzędzia artykulacyjne, – zna krótki utwór wierszowany	– kilka dowolnych książeczek z obrazkami, rymowanka „Wpadła gruszka”
	„Styropianowe jabłuszka i gruszki” – zabawa plastyczna rozwijająca motorykę małą	– rozwija motorykę małą, – ćwiczy umiejętność koncentrowania uwagi, – poznaje nową technikę plastyczną	– kolorowe małe kawałki bibuły lub krepiny, jeden duży kawałek styropianu lub kilka małych, kredka ołówkowa w dowolnym kolorze dla każdego dziecka
	„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań	– potrafi bawić się samodzielnie lub w grupie bez ingerencji nauczyciela	

TYDZIEŃ DRUGI: CO SŁYCHAĆ W OGRODZIE

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Prace na działce	„Warzywne zapachy” – oglądanie warzyw w kąciku przyrody	– rozpoznaje i nazywa wybrane warzywa, – segreguje warzywa wg wielkości	– warzywne eksponaty z kącika przyrody
	„Na działkę!” – zabawa ruchowa	– rozwija ogólną sprawność fizyczną	
	„Lustereczko, powiedz przecie...” – zabawa naśladowcza; rozwijanie umiejętności wskazywania i nazywania wybranych części ciała	– wskazuje i nazywa wybrane części ciała, – ćwiczy grupy mięśni mimicznych	– lustro dla każdego dziecka lub jedno duże lustro
	„Zaczarowana zupa warzywna” – opowieść ruchowa; ilustrowanie ruchem opowiadania czytanego przez nauczyciela	– rozwija kreatywne myślenie, – kształtuje spostrzegawczość, – odtwarza sekwencje ruchów, – doskonali koordynację wzrokowo-ruchową	– plastikowa miseczka lub kubeczek dla każdego uczestnika zabawy
	„Bicie serca” – zabawa relaksacyjna utrwalająca znajomość części ciała	– potrafi wyciszyć się i zrelaksować, – wykonuje wskazane przez nauczyciela ćwiczenia oddechowe, – utrwala znajomość części ciała	
	„Pomidor” – działania twórcze z wykorzystaniem wiersza J. Brzechwy	– w odpowiednim momencie potrafi powtórzyć zdanie wypowiedziane przez nauczyciela, – doskonali inteligencję językową	– wiersz „Pomidor” J. Brzechwy, obrazek konturowy pomidora, czerwona farbka plakatowa

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Amatorzy warzyw	„Zupa warzywna” – zabawa orientacyjno-porządkowa z elementami podskoku „Jakie to warzywa” – zabawa dydaktyczna z elementami segregowania „Kształty” – zabawa dydaktyczna rozwijająca umiejętność rozpoznawania różnych kształtów „Słoneczniki” – zabawa plastyczna „Zupa dla królowy” – karty pracy cz. 1, str. 5	– ćwiczy skoki obunóż, – prawidłowo reaguje na polecenia nauczyciela – wykorzystuje zmysł węchu, – umie dopasować dwie połówki tego samego owocu – poznaje kształty i nazwy podstawowych figur geometrycznych, – umie wskazać koło wśród innych figur geometrycznych – wie, jak wyglądają kwiat słonecznika i jego ziarna, – rozwija motorykę małą, – poznaje nietypowe techniki plastyczne – ćwiczy koordynację wzrokowo-ruchową, – rozwija percepcję wzrokową i słuchową, – ćwiczy dobieranie elementów wg pewnej zasady, – doskonali umiejętności językowe	– plakiety przedstawiające sylwetki różnych warzyw, chusta animacyjna – warzywa, takie jak cebula, ogórek, pomidor, sałata lub burak – przedmioty o charakterystycznych kształtach (np. piłka, trójkąt – instrument, klocek, kulka z plasteliny, zdjęcia przedstawiające telewizor, znaki drogowe itp.), wizerunki koła, kwadratu i trójkąta – zdjęcie słonecznika lub (jeszcze lepiej) prawdziwy kwiat, szablony przedstawiające kwiat słonecznika, niełuskane ziarenka prawdziwego kwiatu, żółta i czarna farba, klej magic – karty pracy cz. 1, str. 5

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
cd. Dzień drugi: Amatorzy warzyw	„Jesień” – wspólne słuchanie piosenki z elementami pokazywania „Surówka z warzyw” – przygotowanie surówki	– potrafi naśladować ruchem tekst piosenki, – ćwiczy ogólną sprawność fizyczną – uczestniczy w przygotowywaniu posiłku, – wie, że przed przystąpieniem do przygotowania posiłku i jedzeniem należy umyć ręce, – wykonuje polecenia nauczyciela	– płyta CD z piosenką „Jesień” Z. Konic lub jej zapis nutowy – warzywa potrzebne do przygotowania surówki

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Warzywa bez tajemnic	„Warzywne zagadki sprytnego przedszkolaka” – rozwiązywanie zagadek o warzywach „Wesoło rosną fasolki” – zabawa ruchowa „Pani fasola” – wysłuchanie fragmentów opowiadań „Spacer do warzywniaka” – wycieczka na działkę lub do warzywniaka „Rośnij nam, fasolko” – doświadczenie przyrodnicze	– doskonali sprawność językową, – ćwiczy poprawną wymowę – rozumie polecenia nauczyciela, – ćwiczy ogólną sprawność fizyczną – ćwiczy umiejętność uważnego słuchania tekstów literackich, – samodzielnie tworzy instrument muzyczny, – rozwija motorykę małą – doskonali sprawność językową, – zna i potrafi nazwać określone warzywa – uczestniczy w przeprowadzanych prostych doświadczeniach przyrodniczych	– zagadki o warzywach, warzywa z kącika przyrody – opowiadania „Pani Fasola” i „W naszym ogrodzie warzywnym” M. Kownackiej, ilustracja przedstawiająca fasolę na grządce, ziarna fasoli, miska, plastikowe butelki dla każdego uczestnika zabawy – czysty słoik, gumka recepturka, gaza i nasiona fasoli

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Czas na zbiory	„Zapasy na zimę” – słuchanie wiersza W. Grodzieńskiej „Ćwir, ćwir, ćwir, kra, kra, kra, kle, kle, kle” – zabawa ruchowa dźwiękonaśladowcza „Nasze zbiory” – doświadczenie zmysłowe „Żółte jak cytrynka” – zabawa utrwalająca znajomość kolorów „W poszukiwaniu wróbelka” – spacer na świeżym powietrzu „Kawałek jabłuszka dla każdego brzuszka” – smakowanie owoców	– doskonalą umiejętność uważnego słuchania tekstu literackiego – usprawnia aparat mowy – za pomocą zmysłów wzroku i dotyku poznaje warzywa i owoce, utrwała wiadomości o potrzebie spożywania warzyw i owoców – utrwała nazwy podstawowych kolorów, – potrafi pogrupować owoce i warzywa wg kolorów – obserwuje środowisko przyrodnicze, – doskonalą spostrzegawczość – bierze udział w degustacji owocu	– wiersz „Zapasy na zimę” W. Grodzieńskiej – warzywa i owoce – chusta animacyjna, owoce i warzywa – kawałek jabłka dla każdego dziecka

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Warzywny teatrzyk	„Teatrzyk” – zabawa integrująca grupę „W teatrze” – rozmowa kierowana na temat wizyty w teatrze „Uwaga!... Uwaga!... Mamy piękny stragan...” – zabawa teatralna na podstawie teatrzyku M. Kownackiej „Spacer po parku” – spacer połączony z obserwacją przyrody „Zwierzaki cudaki” – twórcze działania plastyczne	– integruje się z grupą – poznaje zasady zachowania się w teatrze – bierze czynny udział w tworzeniu inscenizacji teatralnej, wciela się w przydzieloną postać – obserwuje środowisko przyrodnicze, zauważa zmiany zachodzące w przyrodzie – rozwija wyobraźnię, ćwiczy motorykę małą	– chusta animacyjna – emblematy następujących warzyw: zielony groszek, pietruszka, marchewka, rzodkiewka, fasola, cebula, por, pomidor, wszystkie możliwe warzywa z kącika przyrody, przedszkolny stolik, fragment opowiadania „Uwaga!... Uwaga!... Mamy piękny stragan...” M. Kownackiej – warzywa, wykałaczki, koraliki, piórka, listki, pędzle, farby plakatowe, duży brystol

TYDZIEŃ TRZECI: JESIEŃ W PARKU

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Skarby przyrody	„Jarzębina” – słuchanie wiersza H. Ożogowskiej	– poznaje wygląd jarzębiny	– wiersz „Jarzębina” H. Ożogowskiej, zdjęcie lub ilustracja przedstawiająca kiście jarzębiny
	„Jesień w parku” – zabawa ruchowa	– doskonalą ogólną sprawność fizyczną, – wykonuje ruchy naprzemienne	– woreczki z grochem, kolorowe obręcze
	„Jesienna wycieczka” – wycieczka do parku w poszukiwaniu darów jesieni	– obserwuje środowisko przyrodnicze, – doskonalą percepcję słuchową, – dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie	– szkło powiększające (najlepiej w kilku egzemplarzach)
	„Malowanie naturą” – zabawa konstrukcyjna na świeżym powietrzu	– zbiera owoce drzew, – potrafi wykonać „przyrodnicze dzieło sztuki”	– skarby jesieni przyniesione ze spaceru
	„Galeria jesienna” – oglądanie przyniesionych ze spaceru skarbow jesieni	– potrafi nazwać i wskazać określone skarby jesieni, – bada ich fakturę	
	„Jarzębinka” – karty pracy cz. 1, str. 26	– doskonalą sprawność palców, – ćwiczy koordynację wzrokowo-ruchową, – rozróżnia i umie nazwać kolor czerwony i zielony	– karty pracy cz. 1, str. 26, czerwona i zielona plastelina

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu	„Tu mamy żółędzie i kasztany” – zabawa dydaktyczna z elementami segregowania	– bierze udział w grze integrującej grupę, – rozwija sprawność palców	– kasztany, żółędzie lub szyszki, miseczka lub talerzyk dla każdego uczestnika gry, duża miska na dary jesieni, plastikowa butelka
	„Wesołe języki” – zabawa ruchowa	– rozwija ogólną sprawność fizyczną	– czerwone, żółte i zielone woreczki z kaszą
	„Drzewa małe i duże” – zabawa badawcza z elementami przeliczania	– ogląda i dotyka drzewa znajdujące się w najbliższym otoczeniu, – poznaje informacje na temat budowy drzewa, – prawidłowo reaguje na sygnał dźwiękowy podany przez nauczyciela	
	„Jesienne tańce” – zabawa ruchowa na świeżym powietrzu	– doskonali percepcję słuchową	– kartki z sylwetami jesiennych liści, kredki, kawałki kolorowych gazet, klej
	„Listki” – praca plastyczna wykonana techniką kolażu	– zapoznaje się z nową techniką plastyczną, – rozpoznaje kolory	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Jesienne nostalgje	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia dźwiękonaśladowcze	– rozwija motorykę warg, języka i dolnej szczęki, – rozwija sprawność językową	
	„Skarpetkowe zawody” – zabawa ruchowa	– ćwiczy ogólną sprawność fizyczną, spostrzegawczość i szybkość, – trenuje rzut jedną ręką	– 2-3 skakanki, woreczki z kaszą lub inne lekkie przedmioty (np. baloniki, kolorowe chusteczki, piłeczki)
	„Teatrzyk dłoni” – zabawa parateatralna rozwijająca umiejętność posługiwania się pełnymi zdaniami	– rozwija umiejętność wypowiedziania się pełnymi zdaniami, – uczestniczy w improwizacji teatralnej	– pojemniki na tyle duże, by zmieścić dziecięce ręce, farby do malowania ciała lub farby do malowania palcami
	„Jesienne naśladowanie” – zabawa dydaktyczna z elementami naśladowania	– rozwija wyobraźnię i kreatywność, – doskonali percepcję słuchową	
	„Tańce naszych rąk” – zabawa relaksacyjna	– zapoznaje się z muzyką klasyczną, – potrafi skoncentrować się na słuchaniu utworu muzycznego, – ćwiczy motorykę małą i dużą	– płyta CD z utworem W. A. Mozarta „Andante C-dur KV 315”
	„Kto jest mały, a kto duży?” – karty pracy cz. 1, str. 28	– ćwiczy pamięć oraz zdolność oznaczania i kategoryzowania (nadawanie imion i ich używanie), – doskonali umiejętności językowe, – rozwija umiejętności manualne, – doskonali koordynację wzrokowo-ruchową	– karty pracy cz. 1, str. 28, czerwona i zielona kredka dla każdego dziecka

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Poznajemy drzewa	„Szumią drzewa na wietrze” – zabawa ruchowa z elementami naśladowania „Jakie to drzewa?” – zabawa dydaktyczna „Jesienny las” – wycieczka do lasu lub do parku „Jesienne obrazy” – zabawa plastyczna „Dzieła mistrzów” – oglądanie reprodukcji obrazów „Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań	– ćwiczy ogólną sprawność fizyczną – poznaje i nazywa drzewa i ich owoce, – ćwiczy koordynację wzrokowo-ruchową – obserwuje środowisko przyrodnicze, – potrafi się wyciszyć – poznaje nową technikę plastyczną, – rozwija motorykę małą, – rozwija wyobraźnię – poznaje i ogląda z uwagą reprodukcje obrazów, – stara się odnaleźć obrazy przedstawiające jesień – potrafi bawić się samodzielnie lub w grupie bez ingerencji nauczyciela	– liście kasztanowca, kasztany, liście dębu i żółędzie, kiście jarzębiny z dużą liczbą liści, dzwonki lub inny instrument – klej magic, kartki z bloku A5, kolorowe liście i patyczki zebrane na spacerze – albumy z reprodukcjami obrazów

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Mieszkańcy parku	„Mieszkańcy parku” – rozmowa kierowana	– zna nazwy, wygląd oraz zwyczaje zwierząt mieszkających w parku	– ilustracje lub zdjęcia przedstawiające zwierzęta zamieszkujące park
	„Marchewki dla szaraczków” – zabawa ruchowa	– rozwija ogólną sprawność ruchową, – wzmacnia mięśnie rąk i nóg	– czerwone woreczki z grochem
	„Mowa zwierząt” – zabawa dydaktyczna	– naśladuje odgłosy wybranych zwierząt	– apaszka
	„Szaraczek” – słuchanie fragmentu wiersza M. Buczkówny	– na podstawie opisu potrafi wskazać, jakie to zwierzę	– wiersz „Szaraczek” M. Buczkówny
	„Jeżyki z masy solnej” – zabawa plastyczna	– poznaje właściwości masy solnej, – ćwiczy motorykę małą, – rozwija koordynację wzrokowo-ruchową	– masa solna, zapalki lub sosnowe igielki

TYDZIEŃ CZWARTY: PRZYGOTOWANIA ZWIERZĄT DO SNU ZIMOWEGO

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Przyroda powoli zasypia	„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania „Jeżyki” – zabawa ruchowa „Kogo brakuje?” – zabawa dydaktyczna „Leśne zwierzęta” – zabawa doskonaląca pamięć i koncentrację uwagi „Niedźwiedzie, wiewiórki i jeże” – zabawa naśladowcza „Jesienny spacer” – spacer po parku lub po ogródku przedszkolnym „Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań	– tworzy różne wzory, – rozwija kreatywność – prawidłowo reaguje na sygnały podawane przez nauczyciela – zna nazwę, wygląd i środowisko życia: wiewiórki, jeża i niedźwiedzia, – potrafi wskazać największe zwierzę spośród wymienionych, – rozwija spostrzegawczość – doskonalą pamięć i koncentrację uwagi, – umie odróżnić zwierzęta leśne od domowych – rozwija ogólną sprawność ruchową, – potrafi skakać i czworakować – obserwuje zmiany zachodzące w przyrodzie, – przeskakuje kałużę obunóż – potrafi bawić się samodzielnie lub w grupie bez ingerencji nauczyciela	– woreczki zamykane próżniowo (do przechowywania żywności), duże ilości farby plakatowej – trójkąt lub inny instrument – obrazki przedstawiające wiewiórkę, jeża i niedźwiedzia – karty z wizerunkami zwierząt leśnych i domowych (lub zdjęcia wycięte z gazet)

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Jak zwierzęta przystosowują się do zimy	„Jak zwierzęta przystosowują się do zimy” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza „Jeż” H. Zdzitowieckiej	– uważnie słucha krótkiego wiersza, – zna określenie: sen zimowy zwierząt, – buduje proste i zrozumiałe wypowiedzi na dany temat	– wiersz H. Zdzitowieckiej „Jeż”
	„Lisek i myszki” – zabawa ruchowa	– rozwija ogólną sprawność ruchową, – utrwała znajomość kolorów	
	„Spizarnia wiewiórki” – zabawa dydaktyczna z przeliczaniem	– rozumie określenia: zapasy na zimę, dziupla	– pacynka wiewiórka, szarfy lub obręcze, orzechy lub opcjonalnie kasztany lub żołędzie
	„Jeżyk i myszka” – karty pracy cz. 1, str. 18	– doskonali sprawność manualną, – rozwija myślenie symboliczne, – kształci umiejętność określania cech przedmiotów: duży, mały – sprawnie posługuje się plasteliną	– karty pracy cz. 1, str. 18, plastelina
	„Stary niedźwiedź mocno śpi” – zabawa ruchowa na świeżym powietrzu	– zna i śpiewa piosenkę „Stary niedźwiedź mocno śpi”, – uczestniczy w zabawie ze śpiewem	
	„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań	– potrafi bawić się samodzielnie lub w grupie bez ingerencji nauczyciela	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: W spiżarni u wiewiórki	„Zapasy wiewiórki” – słuchanie fragmentu opowiadania M. Kownackiej „Na spotkanie z wiewiórką” – zabawa tropiąca po strzałkach „Co jest na obrazku?” – zabawa kształcąca umiejętność wypowiadania się pełnymi zdaniami „Czerwone jak jarzębina” – zabawa dydaktyczna utrwalająca znajomość kolorów „Wiewiórka” – karty pracy cz. 1, str. 25	– uważnie słucha tekstu literackiego, – wie, jakie zapasy na zimę gromadzi wiewiórka – potrafi podążać za strzałkami w najbliższym otoczeniu – rozwija umiejętności językowe – odpowiada na pytania zadane przez nauczyciela, – zna i rozpoznaje kolor czerwony – doskonali sprawność palców, – rozwija koordynację wzrokowo-ruchową, – ćwiczy sprawność dłoni	– fragment opowiadania „Zapasy wiewiórki” M. Kownackiej – kolorowe jesienne ilustracje niezawierające zbyt wielu elementów – przedmioty w czerwonym kolorze – karty pracy cz. 1, str. 25, pomarańczowa bibuła, klej

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Idziemy na grzyby	„Idziemy na grzyby” – rozmowa kierowana utrwalająca i poszerzająca wiadomości dzieci	– łączy opis słowny z treścią obrazka, – wie, że nie wolno samodzielnie dotykać żadnych grzybów w lesie	– zdjęcia lub ilustracje przedstawiające grzyby
	„A to kapelusz!” – słuchanie wiersza H. Ożogowskiej	– wie, jak wygląda muchomor	– wiersz „A to kapelusz!” H. Ożogowskiej, obrazek przedstawiający muchomora
	„Znikające grzybki” – zabawa dydaktyczna	– rozwija spostrzegawczość	– duże ilustracje przedstawiające grzyby: muchomora, podgrzybka i kurki
	„Muchomorki” – zabawa plastyczna	– swobodnie maluje palcami, – stara się dokładnie wypełnić kolorem wydzielony obszar	– wydruki przedstawiające muchomora, farbki do malowania palcami
	„Grzybki” – karty pracy cz. 1, str. 20	– doskonali spostrzeganie, – wzmacnia koordynację wzrokowo-ruchową, – ćwiczy sprawność manualną	– karty pracy cz.1, str. 20
	„Krasnoludki” – słuchanie piosenki „My jesteśmy krasnoludki” z elementami pokazywania	– słucha piosenki ze zrozumieniem, – potrafi pokazywać ruchy, o których jest mowa w piosence	– płyta CD z nagraniem piosenki „My jesteśmy krasnoludki”

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Żegnajcie skrzydlaci przyjaciele	„Wróbelek” – słuchanie wiersza H. Ożogowskiej	– wie, jak wygląda wróbel, – ćwiczy mięśnie narządów mowy na zgłoskach: ćwir, ćwir, – wymienia z pamięci znane ptaki	– wiersz H. Ożogowskiej „Wróbelek”, obrazek lub zdjęcie przedstawiające wróbla
	„Ptaki odlatują” – zabawa ruchowa	– rozwija motorykę dużą	
	„Ciocia i bocian” – słuchanie opowiadania M. Kownackiej	– wie, że niektóre gatunki ptaków odlatują na zimę do ciepłych krajów	– opowiadanie „Ciocia i bocian” M. Kownackiej
	„Ptaki” – zabawa ruchowo-ortofoniczna	– ćwiczy mięśnie narządów mowy na zgłoskach: kle, puk, kuku, kwa, ćwir, – zachowuje odpowiedni tor oddechowy, – wydłuża fazę wydechu	
	„Skrzydłaci przyjaciele” – karty pracy cz. 1, str. 19	– doskonalą percepcję wzrokową, – zna zwyczaje ptaków odlatujących jesienią	– karty pracy cz. 1, str. 19
	„Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań	– potrafi bawić się samodzielnie lub w grupie bez ingerencji nauczyciela	

TYDZIEŃ PIERWSZY: JESIEŃ W SADZIE

DZIEŃ PIERWSZY: NA STRAGANIE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Owocowe eksponaty” – oglądanie przyniesionych owoców i układanie ich w kąciku przyrodniczym.
- „Żuczek i żabki” – dydaktyczna rozmowa kształcąca umiejętność radzenia sobie w trudnej sytuacji, jaką jest zgubienie się.
- „Warzywno-owocowe zakupy” – zabawa kształcąca nawyki prawidłowego zachowania się podczas zakupów.
- „Jesienne malowanie inne niż zwykle” – zabawa plastyczna rozwijająca twórcze myślenie i wyobraźnię.
- „Owocowe zabawy” – zabawa dydaktyczna z elementem porządkowania.

Zajęcia poranne

„Owocowe eksponaty” – oglądanie przyniesionych owoców i układanie ich w kąciku przyrodniczym

Przebieg:

Zbierz dzieci w kąciku przyrody, poproś, by pokazały owoce, które przyniosły z domu. Zachęć dzieciaki, by wypowiedziały się na temat zgromadzonych eksponatów, określając ich wielkość, kształt oraz kolor.

„Żuczek i żabki” – dydaktyczna rozmowa kształcąca umiejętność radzenia sobie w sytuacji trudnej, jaką jest zgubienie się

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wierszyk „Żuczek i żabki”. Po wysłuchaniu wiersza porozmawiajcie o zachowaniu zwierzątek. Żabki były bardzo uprzejme i pomocne, bez wahania pomogły małemu żuczкови. On ładnie im podziękował za pomoc. Pamiętajcie, że należy być grzecznym i pomocnym.

Jak myślicie, co należy zrobić, gdy się zgubimy? Koniecznie trzeba znaleźć kogoś dorosłego, podejść, przedstawić się i powiedzieć, że się zgubiliśmy. Najlepiej jest nie ruszać się daleko z miejsca, w którym ostatni raz widzieliśmy opiekunów.

Jeśli dzieci nie są zmęczone, porozmawiaj z nimi chwilę o tym, jak powinny zachowywać się podczas zakupów.

Żuczek i żabki

*Jedna żabka z drugą żabką
napotkały żuka.
Stał na drodze, gorzko płakał, swojej mamy szukał.*

*Pocieszały żabki żuka:
– Twoja mama w lesie,
widziałyśmy, szła z koszyczkiem,
jagód ci przyniesie.*

*Żuczek zaraz przestał płakać,
otał oczy łapką.
Ale zanim poszedł dalej,
podziękował żabkom.*

Hanna Ożogowska

Zajęcia główne

„Warzywno-owocowe zakupy” – zabawa kształcąca nawyki prawidłowego zachowania się podczas zakupów

Przebieg:

Do tej zabawy potrzebne wam będą ulotki z hipermarketów lub kolorowe gazety, klej, i blok rysunkowy. Pierwszym zadaniem uczestników zabawy będzie wydarcie ze wspomnianych ulotek wszystkich obrazków przedstawiających jedzenie – posłużą one jako produkty w waszym przedszkolnym sklepie. Ułóżcie je na stoliku i wyznaczcie sprzedawcę. Rozdaj dzieciom kartki z bloku i poinformuj, że to koszyki na zakupy. Kolejno wyznaczaj dziecko, które „wchodzi” do sklepu i „kupuje” dane produkty – np. trzy marchewki lub pieczywo. Wytypowane dziecko udaje się do sprzedawcy, mówi „dzień dobry”, wybiera to, co ma kupić, płaci (możecie użyć banknotów pochodzących z jakiejś gry planszowej lub innej waluty, np. z kamyczków) i wychodzi ze sklepu. Następne dziecko „wchodzi” do sklepu. Gdy wszyscy już zrobią zakupy, przyklejcie swoje „zakupy” na kartki z bloku.

Zajęcia popołudniowe

„Owocowe zabawy” – zabawa dydaktyczna z elementem porządkowania

Przebieg:

Dzieci siadają wygodnie na dywanie, ty w tym czasie przynieś owoce z kącika przyrody i połóż je na dywanie. Pokazuj je dzieciom, które powinny odgadnąć, jaki to owoc oraz wymienić jego kolor. Podzielcie owoce na grupy wg kolorów – czerwone, zielone itp. Następnie połóż na dywanie dwa pudełka małe i duże, dzieci rozdzielają owoce – małe wkładają do małego pudełka, a duże okazy do dużego.

„Jesienne malowanie inne niż zwykle” – zabawa plastyczna rozwijająca twórcze myślenie i wyobraźnię

Przebieg:

Potrzebne będą plastikowe tacki i drobna kasza jęczmienna. Każdemu dziecku rozdaj tackę. Wysyp na nią taką ilość kaszy, by zakrywała całą jej powierzchnię (jeśli nie dysponujesz odpowiednią liczbą tac, wykorzystaj płaskie, ale nie białe i nie przezroczyste talerze). Podkreśl, że tac z kaszą nie wolno podnosić (unikniesz wielkiego odkurzania). Zaproś dzieci do zabawy. Ich pędzlem będą paluszki, a taca stanie się kartką do „malowania”. Pora zacząć malowanie jabłek z jesiennego sadu, jesiennego słońca i wszystkiego, co dusza zapagnie!

DZIEŃ DRUGI: LUBIMY OWOCE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Czerwone jabłuszko” – zabawa ruchowa na podstawie wierszyka ludowego.
- „Owocowa zgadywanka” – zabawa dydaktyczna z elementami przyporządkowywania.
- „Drzewa owocowe” – zabawa plastyczna rozwijająca twórcze myślenie.
- „Sałatka owocowa” – karty pracy cz. 1, str. 9.
- „Praca z dzieckiem zdolnym” – karty pracy cz. 1, str. 9.

Zajęcia poranne

„Czerwone jabłuszko” – zabawa ruchowa na podstawie wierszyka ludowego

Przebieg:

Naucz dzieci wierszyka ludowego „Czerwone jabłuszko”.

Czerwone jabłuszko

*Czerwone jabłuszko
na gałązce wisi.
Zerwijże go, Jasiu,
dajże go Marysi.*

Danuta Wawiłow, Oleg Usenko

Kiedy maluchy opanują już tekst, stańcie wszyscy w kole. Głośno recytujcie wiersz, wykonując ruchy w nim opisane: dzieci wyciągają wysoko rękę, wspinając się na palce, następnie „zrywają” wyimaginowane jabłuszko i podają je osobie stojącej obok. Tekst wierszyka powtórzcie kilkakrotnie, za każdym razem zmieniając rękę, która „zrywa” jabłko.

Zajęcia główne

„Owocowa zgadywanka” – zabawa dydaktyczna z elementami przyporządkowywania

Przebieg:

Przygotuj owocowe puzzle dla dzieci. Z gazet wytnij sylwety owoców i przetnij je na pół. Wszystkie elementy wymieszaj, rozłóż na dywanie i zaproś dzieci do zabawy – ich zadaniem będzie połączenie dwóch połówek jednego owocu.

„Drzewa owocowe” – zabawa plastyczna rozwijająca twórcze myślenie

Przebieg:

Do wykonania tej pracy plastycznej potrzebne będą farbki do malowania palcami, blok i małe wycinanki. Z brązowego papieru dzieci wydzierają dość wąski pasek – to będzie pień drzewa. Kolejnym krokiem będzie naklejenie go na kartce papieru. Gdy pień będzie już gotowy, rozlej do pojemników (na tyle dużych, by zmieściły się tam dziecięce dłonie) zieloną farbę. Do mniejszych pojemniczków nalej farbę żółtą i czerwoną. Dzieci zanurzają dłonie w zielonej farbie, po czym robią odciski obydwu dłoni w zwieńczeniu pnia. Powstało piękne drzewo! Teraz trzeba namalować owoce! Palcem zanurzonym w żółtej lub czerwonej farbie dzieciaki „stemplują” kropki na koronie drzewa. I gotowe!

Zajęcia popołudniowe

„Sałatka owocowa” – karty pracy cz. 1, str. 9

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom przepis na sałatkę owocową. Poproś, by pokazały na obrazku jabłka, gruszki i truskawki.

„Praca z dzieckiem zdolnym” – karty pracy cz. 1, str. 9

Przebieg:

Wykonaj z dzieckiem polecenie z karty pracy na str. 9, następnie poproś o policzenie gruszek, jabłek i truskawek.

DZIEŃ TRZECI: ZDROWO JEMY I ROŚNIEMY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia logopedyczne wg propozycji Ewy Morkowskiej.
- „Jabłonie i grusze” – zabawa ruchowa.
- „Skojarzenia” – zabawa dydaktyczna doskonaląca sprawność językową oraz rozwijająca twórcze myślenie.
- „Rysowanie skojarzeń” – zabawa plastyczna rozwijająca wyobraźnię.
- „Tęczowe dopasowywanie” – zabawa z chustą animacyjną z elementami segregowania.
- „Tęczowe poszukiwania” – zabawa z chustą animacyjną utrwalająca znajomość kolorów z elementami przyporządkowywania.

Zajęcia poranne

„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia logopedyczne wg propozycji Ewy Morkowskiej

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie na dywanie i pobawcie się w naśladowanie zwierząt.

Hipopotam – szeroko otwiera paszczę, chyba ziewa. Czy potraficie otworzyć buzię tak szeroko jak hipopotam?

Krokodyl – czy widzieliście kiedyś krokodyla? Ma dużą i długą paszczę. Otwórzcie buzię tak szeroko, jak tylko potraficie.

Pisklątko – pisklę otwiera dzióbek, kiedy mama je karmi. Otwórzcie buzię tak szeroko jak pisklaczek. Może wpadnie tam jakiś robaczek.

Małpka – nikt nie ma takich szerokich warg jak małpka, wywińcie wargi: górną do góry, dolną do dołu. Jeśli chcecie, możecie podrapać się po głowie, tak często robią orangutany.

Króliczek – kiedy króliczek jest głodny i węcha smaczne marchewki, przesuwa pyszczek w prawo i w lewo, czy wy tak umiecie?

„Jabłonie i grusze” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Wyobraźcie sobie, że w sali przedszkolnej wyrosły wielkie jabłonie i grusze. Gałęzie tych drzew uginają się od ciężaru niezerwanych jabłek i gruszek. Poproś dzieci, by szybciućko zerwały owoce – wyciągając rękę jak najwyżej, powinny sięgać po piękne jabłka i gruszki. Kiedy już zerwą owoc, muszą się schylić i włożyć go do koszyka.

Zajęcia główne

„Skojarzenia” – zabawa dydaktyczna doskonaląca sprawność językową oraz rozwijająca twórcze myślenie

Przebieg:

Połóżcie się wszyscy wygodnie na dywanie i zamknijcie oczy. Spytaj dzieci, czy wiedzą, co to są skojarzenia? Koniecznie podaj przykład – spytaj, z czym im się kojarzy Mikołaj (na pewno wszyscy krzykną: „prezenty!”). Wyłumacz, że to właśnie są skojarzenia.

Teraz podawaj słowa-klucze (staraj się, by były proste), np. jabłko, gruszka, pies, wakacje, deser, kolacja, sen, król itp. Zabawa ta nie jest łatwa, ale doskonale rozwija kreatywność dziecka i ćwiczy myślenie. Powtarzaj ją tak często, aż twoim przedszkolakom będzie szło coraz lepiej.

„Rysowanie skojarzeń” – zabawa plastyczna rozwijająca wyobraźnię

Przebieg:

Kolejna zabawa ćwicząca kreatywność to kończenie rysunków. Nie chodzi w niej jednak o naukę rysowania, a o skojarzenia. Przygotuj białe kartki A5 w liczbie odpowiadającej twojej grupie x 2. Każdemu dziecku daj kartkę, na której narysowana została linia pionowa. Poproś dzieci, by dokończyły rysunek. To samo zrób z kolejnymi kartkami, na których wcześniej narysuj kółeczko. Po skończonej zabawie obejrzyjcie wszystkie prace. Niech każdy opowie, co narysował.

Zajęcia popołudniowe

„Tęczowe poszukiwania” – zabawa z chustą animacyjną utrwalająca znajomość kolorów z elementami porządkowania

Przebieg:

Usiądźcie wszyscy wokół chusty animacyjnej i powtórzcie nazwy wszystkich kolorów, które na niej występują. Następnie podaj nazwę jednego koloru (występującego na chuście), wskaż go. Zadaniem dzieci będzie przyniesienie jednego przedmiotu w tym kolorze i ułożenie go na chuście w odpowiednim miejscu. Powtórz rundę parokrotnie, a następnie przejdź do kolejnej gry.

„Tęczowe dopasowywanie” – zabawa z chustą animacyjną z elementami segregowania

Przebieg:

Dzieci siadają wokół chusty, ty wchodzisz do środka i przedstawiasz wszystkie przedmioty przyniesione podczas poprzedniej zabawy. Zadaniem dzieci będzie posegregowanie rozsypanych elementów wg kolorów – niebieskie na niebieskim, żółte na żółtym itd.

DZIEŃ CZWARTY: SAD PEŁEN OWOCÓW

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Spacer z jabłkiem” – zabawa ruchowa z elementem równowagi.
- „Podobieństwa” – zabawa dydaktyczna kształtująca spostrzegawczość i rozwijająca inteligencję przyrodniczą.
- „Kwiatowe czary-mary” – eksperyment przyrodniczy.
- „Jesień w sadzie” – słuchanie wiersza „Jesienią” Marii Konopnickiej.
- „Zaczarowany ogród” – zakładanie ogródka w słoiku – eksperyment przyrodniczy.

Zajęcia poranne

„Spacer z jabłkiem” – zabawa ruchowa z elementem równowagi

Przebieg:

Ułóż na podłodze dwie szarfy (jedną zostaw pustą w środku, a drugą wypełnij woreczkami gimnastycznymi). Następnie wydaj polecenie: „Wyobraźcie sobie, że to są koszyki pełne jabłek i gruszek. Jeden koszyk jest pusty, a drugi pełny. Musicie napęlić drugi koszyk, a w pierwszym nie może zostać ani jeden owoc”.

Dzieci ustawiają się jeden za drugim przy pełnym „koszyku”, następnie pojedynczo podchodzą do niego, biorą jeden woreczek, kładą go na głowie i przechodzą do drugiego „koszyka”, starając się, by worek nie spadł im z głowy. Jeśli wszyscy prawidłowo przeniosą woreczki i zapęlią drugi koszyk, to prawidłowo wykonają zadanie. Można pokusić się o współzawodnictwo i utworzyć dwa szeregi. Wygra ta drużyna, która szybciej i bezbłędnie wykona zadanie.

Zajęcia główne

„Podobieństwa” – zabawa dydaktyczna kształtująca spostrzegawczość i rozwijająca inteligencję przyrodniczą

Przebieg:

Pokaż dzieciom obrazki przedstawiające zwierzątka, np. kota i konia. Zadaniem dzieci będzie określenie (przy twojej pomocy), co te zwierzątka mają wspólnego (np. nogi, uszy, noski).

„Kwiatowe czary-mary” – eksperyment przyrodniczy

Przebieg:

Zadziw dzieciaki ciekawym eksperymentem pokazującym, że rośliny (tak jak ludzie i zwierzęta) potrzebują wody, aby żyć. Potrzebujesz atramentu lub barwnika spożywczego oraz białego kwiatka, może to być np. goździk, stokrotka, margerytka lub frezja. Wstaw kwiatek do szklanki z wodą, następnie dolej atrament lub barwnik spożywczy. Teraz musicie cierpliwie poczekać cały dzień na naprawdę zaskakujący efekt. Wasz kwiatek zmieni kolor! W tym czasie udajcie się na spacer i pozbierajcie małe sadzonki mchu, paprotki i bluszczu. Przydadzą się podczas następnej zabawy. Pamiętajcie, że nie wolno niszczyć zieleni – potrzebne będą małe roślinki, kontroluj więc, co zbierają twoi podopieczni.

Zajęcia popołudniowe

„Jesień w sadzie” – słuchanie wiersza „Jesienią” Marii Konopnickiej

Przebieg:

„Jesieniucha” to określenie o negatywnym zabarwieniu. Dzieci w przedszkolu nie boją się brzydkiej pogody i śmieją się z niej w głos. Nauczcie się piosenki i odśpiewujcie ją głośno na przekór niepogodzie.

Jesienią

*Jesienią, jesienią
Sady się rumienią;
Czerwone jabłuszka
Pomiędzy zielenią.*

*Czerwone jabłuszka,
Żłociste gruszcзки
Świecą się jak gwiazdy
Pomiędzy listeczki.*

*– Pójdę ja się, pójdę
Pokłonić jabłoni,
Może mi jabłuszko
W czapeczkę uroni!*

*– Pójdę ja do gruszy,
Nastawię fartuszką,
Może w niego spadnie
Jaka śliczna gruszką!*

*Jesienią, jesienią
Sady się rumienią;
Czerwone jabłuszka
Pomiędzy zielenią*

Maria Konopnicka

Po wysłuchaniu wiersza spytaj dzieci, jak wygląda sad jesienią. Spróbujcie nauczyć się na pamięć zwrotki albo dwóch.

„Zaczarowany ogród” – zakładanie ogródka w słoiku – eksperyment przyrodniczy

Przebieg:

Przyszła do nas jesień, niedługo nadejdzie zima. Na dworze robi się smutno i szaro, a w ogrodzie niedługo nie będzie zielonych roślin i kwiatów. Proponujemy założenie w sali przedszkolnej zaczarowanego ogrodu, w którym zawsze będzie zielono, nawet gdy nadejdzie zima. Potrzebny będzie bardzo duży słoć (im większy, tym więcej się w nim zmieści roślin),

trochę węgla drzewnego (można użyć takiego do grilla), kamyczki, małe opakowanie ziemi ogrodowej i oczywiście roślinki, może być mech, paprotka, bluszcz. Na dno słoja nasypcie kamyczków, następnie węgla drzewnego. Na to wszystko wsypcie ok. 10 cm ziemi i ostrożnie wsadźcie rośliny. Wspólnie podlejcie ziemię tak, by była lekko wilgotna, zamknijcie słoje i postawcie go w jasnym, ciepłym miejscu. Przez całą zimę będziecie mogli obserwować, jak zmienia się wasz zaczarowany ogród – rośliny nie będą już potrzebowały podlewania.

DZIEŃ PIĄTY: PEŁEN FARTUSZEK JABŁEK I GRUSZEK

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gimnastyka” – słuchanie wiersza z książeczki „Wierszyki 3-latka”, str. 9.
- „Gimnastyka” – zabawa ruchowa.
- „Emocje” – zabawa kształtująca umiejętności wypowiadania się i rozpoznawania stanów emocjonalnych.
- „Pies, kot i nie tylko” – ćwiczenia ortofoniczne.
- „Styropianowe jabłuszka i gruszki” – zabawa plastyczna rozwijająca motorykę małą.
- „Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Gimnastyka” – słuchanie wiersza z książeczki „Wierszyki 3-latka”, str. 9

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wierszyk „Gimnastyka” Urszuli Kozłowskiej.

Gimnastyka

*Nasz dziadunio już od rana
ćwiczy skłony i podskoki,
I bez przerwy nas pogania:
– Dalej, małe obiboki!*

*Kto chce silny być i zdrowy
przez całutkie swoje życie,
niech założy strój sportowy
I zabierze się do ćwiczeń!*

*Jak to dobrze, że nasz dziadek
(choć nie jest już młodzikiem),
co dzień służy nam przykładem,
uprawiając gimnastykę.*

Urszula Kozłowska

Po wysłuchaniu wiersza rozwiążcie zadanie ze str. 9 i przygotujcie się do zabawy ruchowej.

„Gimnastyka” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom polecenia, które dziadek podawał wnuczkom. Zadaniem przedszkolaków będzie postępowanie wg poleceń:

- Jedna noga do góry i wytrzymaj tak jak najdłużej.
- Druga noga do góry i wytrzymaj tak jak najdłużej.
- Skacz do góry!

Zajęcia główne

„Emocje” – zabawa kształtująca umiejętności wypowiadania się i rozpoznawania stanów emocjonalnych

Przebieg:

Przygotuj zdjęcia osób, na których twarzach widać różne stany emocjonalne (proponujemy wykorzystać zdjęcia z gazet lub ilustracje z kart pracy, powinno ich być tyle, ilu jest uczestników zabawy). Usiądźcie wygodnie w kole, niech każdy wylosuje jedno zdjęcie. Zadaniem dzieci będzie powiedzenie, jakie uczucie maluje się na twarzy danej postaci. Możesz również zadać pytanie: „Jak myślisz, dlaczego ta osoba jest smutną/wesołą/złą?”. Poproś dzieci, by pokazały mimiką, jak wyglądają, kiedy mają zły humor albo kiedy są bardzo szczęśliwe.

„Pies, kot i nie tylko” – ćwiczenia ortofoniczne

Przebieg:

Podczas tej zabawy będziesz potrzebować kilku książeczek z obrazkami. Wspólnie z dziećmi obejrzyjcie książeczki, następnie zacznij czytać na głos jedną z nich. W tym czasie dzieci każde przeczytane słowo próbują przedstawić za pomocą dźwięków. Gdy czytasz o piesku, dzieciaki szczekają, kiedy o wietrze, zaczynają szumieć itp. Nie przejmuj się, że przez chwilę będzie głośno, dla dzieci to doskonała zabawa i okazja do nauki.

Na zakończenie zabawy naucz dzieci rymowanki „Wpadła gruszka”.

Wpadła gruszka

*Wpadła gruszka do fartuszka,
a za gruszką dwa jabłuszka,
a śliweczka wpaść nie chciała,
bo śliweczka niedojrzała!*

Zajęcia popołudniowe

„Styropianowe jabłuszka i gruszki” – zabawa plastyczna rozwijająca motorykę małą

Przebieg:

Podczas zabawy potrzebne będą kolorowe małe kawałki bibuły lub krepiny (możecie porwać je sami lub wykorzystać gotowe małe kwadraciki), duży kawałek styropianu (jeśli praca ma być zbiorowa) lub wiele małych (jeśli każdy robi swój obrazek) i dla każdego dziecka po jednej

kredce ołówkowej (lepiej, aby nie były naostrzone). Jeśli dzieciaki wspólnie wykonują jedną pracę, namaluj im mazakiem na styropianie sylwetę jabłka i gruszki. Jeśli każdy robi swój obrazek, będziesz miała trochę więcej pracy – każdemu narysuj jedną sylwetę. Gdy rysunki będą gotowe, pokaż dzieciom, jak wypełnić obrazek. Wystarczy wziąć kawałek krepiny i za pomocą kredki wcisnąć ją w styropian. Zadaniem dzieci będzie wypełnienie w ten sposób sylwetek owoców.

„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań

TYDZIEŃ DRUGI: CO SŁYCHAĆ W OGRODZIE

DZIEŃ PIERWSZY: PRACE NA DZIAŁCE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Warzywne zapachy” – oglądanie warzyw w kąci przyrody.
- „Na działkę!” – zabawa ruchowa.
- „Lustreczko, powiedz przecie...” – zabawa naśladowcza; rozwijanie umiejętności wskazywania i nazywania wybranych części ciała.
- „Zaczarowana zupa warzywna” – opowieść ruchowa; ilustrowanie ruchem opowiadania nauczyciela.
- „Bicie serca” – zabawa relaksacyjna utrwalająca znajomość części ciała.
- „Pomidor” – działania twórcze z wykorzystaniem utworu literackiego Jana Brzechwy.

Zajęcia poranne

„Warzywne zapachy” – oglądanie warzyw w kąci przyrody

Przebieg:

W kąci przyrody przygotuj warzywną wystawę. Postaraj się, by znalazło się na niej jak najwięcej warzyw o różnych kształtach, kolorach i rozmiarach. Pokazuj dzieciom eksponaty, ale nie rozdawaj ich. Zadaniem uczestników zabawy będzie nazwanie każdego warzywa, które wskażesz. Następnie rozdaj wszystkim po jednym eksponacie i poproś kolejno dzieci, by powiedziały, jakie warzywo mają w ręku, w miarę możliwości mogą również określić, jakiego jest koloru i rozmiaru.

Na podłodze rozłóż dwa pudełka – duże i małe. Zadaniem dzieci będzie posegregowanie warzyw ze względu na wielkość.

„Na działkę!” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Dzieci rozbiegają się po sali i wesoło biegają. Poinformuj je, że dziś będziecie ogrodnikami i w związku z tym musicie pójść na działkę (dzieci maszerują wesoło w miejscu), by zebrać plony. Teraz ogrodnicy wyrrywają marchewkę (dzieci schylają się i z całej siły próbują wyrwać warzywo, następnie prostują się i triumfalnie podnoszą ręce do góry), po chwili podnoszą wykopane ziemniaki (idą przed siebie i schylają się, wyciągając na przemian raz jedną, raz drugą rękę), a na koniec zagrabiają ziemię. Po tak ciężkiej pracy pora na odpoczynek – dzieci kładą się na podłodze i wykonują kilka głębokich wdechów.

Zajęcia główne

„Lustreczko, powiedz przecie...” – zabawa naśladowcza; rozwijanie umiejętności wskazywania i nazywania wybranych części ciała

Przebieg:

Dla wszystkich dzieci przygotuj lusterka lub jedno wielkie lustro, przed którym wszyscy usiądzą. Poproś, by każdy przyjrzał się swojej twarzy w lusterku, aby dotykał kolejno swojego nosa, czoła, ust i ucha (raz jednego, raz drugiego). Podkreśl, że posiadanie oczu, uszu i ust

jest waszą cechą wspólną. Obejrzyjcie w lusterkach swoje włosy. Czy włosy wszystkich osób są takie same? Potem zacznijcie stroić do lustra różne miny – pokażcie języki, poruszajcie nimi na boki, inwencja twórcza jest bardzo wskazana! Teraz waszym zadaniem będzie zrobienie groźnej miny, następnie: wesołej, smutnej i śmiesznej. Kto pokaże najśmieszniejszą minę?

„Zaczarowana zupa warzywna” – opowieść ruchowa; ilustrowanie ruchem opowiadania nauczyciela

Przebieg:

Wybierz się z dziećmi do ogródka przedszkolnego. Daj im 5 minut na zabawy swobodne, następnie zawołaj do siebie i rozdaj miseczki lub kubeczki. Zadaniem dzieci będzie zebranie tajemniczych składników potrzebnych do ugotowania zaczarowanej zupy warzywnej. Składniki zupy są owiane tajemnicą, ale możesz zdradzić, że widziałas w niej: ziemię, kamyczki, trawę i inne naturalne znaleziska. Dzieci rozbiegają się po ogródku, szukając składników zupy – przyjrzą się przyrodzie z nieco innej perspektywy. Kiedy każdy już zbierze potrzebne składniki, nie omieszkaj opowiedzieć krok po kroku, jak się przyrządza zaczarowaną zupę. Zadaniem dzieci będzie zademonstrowanie za pomocą ruchu twojej opowieści.

Zajęcia popołudniowe

„Bicie serca” – zabawa relaksacyjna utrwalająca znajomość części ciała

Przebieg:

Położcie się wygodnie na podłodze, zamknijcie oczy i oddychajcie miarowo. Zaczynaj mówić: „Dzień dobry, miło mi was przywitać. Niech wasze rączki się ze sobą przywitają (dzieci podnoszą ręce do góry i dotykają jedna drugiej), niech wasze nóżki się przywitają (dzieci podnoszą nogi do góry i dotykają jedna drugiej). Bardzo dobrze. Teraz niech wasze rączki przywitają się z nóżkami. Brawo! Teraz bądźcie bardzo, bardzo cicho... połóżcie rączki na sercu. Czujecie, jak bije wasze serduszko? A może je słyszycie? Przywitajcie się z nim. Posłuchajcie, jak bije. Teraz wszyscy będziemy mówić w rytm waszego serca, powtarzajcie: bum, bum, bum, bum”.

„Pomidor” – działania twórcze z wykorzystaniem utworu literackiego Jana Brzechwy

Przebieg:

Po zakończonej zabawie relaksacyjnej nie wstawajcie z dywanu. Poproś dzieci, by jeszcze chwilę poleżały. W tym czasie ty przeczytaj im wiersz Jana Brzechwy pt. „Pomidor”.

Pomidor

*Pan pomidor wlaźł na tyczkę
I przedrzeźnia ogrodniczkę.
„Jak pan może,
Panie pomidorze?!”*

*Oburzyło to fasolę:
„A ja panu nie pozwolę!
Jak pan może,
Panie pomidorze?!”*

Po drugiej zwrotce poproś dzieciaki, aby powtarzały razem z tobą zwrot: „Jak pan może, panie pomidorze”.

*Groch zzieleniał aż ze złości:
„Że też nie wstyd jest waszmości,
Jak pan może,
Panie pomidorze?!”*

*Rzepka także go zagadnie:
„Fe! Niedobrze! Fe! Nieładnie!
Jak pan może,
Panie pomidorze?!”*

*Rozgniewały się warzywa:
„Pan już trochę nadużywa.
Jak pan może,
Panie pomidorze?!”*

*Pan pomidor zawstydzony
Cały zrobił się czerwony
I spadł wprost ze swojej tyczki
Do koszyczka ogrodniczki.*

Jan Brzechwa

Czy dzieciom spodobał się wiersz? Spytaj, jakiego koloru był pomidor występujący w wierszu. Po uzyskaniu odpowiedzi rozdaj czerwoną farbę i wydrukowaną sylwetę pomidora. Dzieciaki palcami (oburącz jednocześnie) zamalowują obrazek konturowy pomidora, następnie dorysowują zawstydzoną minę (w końcu pomidor miał się czego wstydzić, prawda?).

DZIEŃ DRUGI: AMATORZY WARZYW

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Zupa warzywna” – zabawa orientacyjno-porządkowa z elementami podskoku.
- „Jakie to warzywa” – zabawa dydaktyczna z elementami segregowania.
- „Kształty” – zabawa dydaktyczna rozwijająca umiejętność rozpoznawania różnych kształtów.
- „Słoneczniki” – zabawa plastyczna.
- „Zupa dla królowy” – karty pracy cz. 1, str. 5.
- „Jesień” – wspólne słuchanie piosenki „Jesień” z elementami pokazywania.
- „Surówka z warzyw” – przygotowanie surówki.

Zajęcia poranne

„Zupa warzywna” – zabawa orientacyjno-porządkowa z elementami podskoku

Przebieg:

Rozdaj dzieciom plakiety przedstawiające sylwetki różnych warzyw. Na dywanie rozłóż chustę animacyjną – tak powstaną wielkie garnki na zupę. Wokół garnka biegają wesołe warzywa. Na twój sygnał wybrane warzywa wskazują do garnka. Gdy garnek zapełni się, wszystkie dzieci podskakują obunóż – woda zaczęła się gotować.

„Jakie to warzywa” – zabawa dydaktyczna z elementami segregowania

Przebieg:

Podczas zabawy przydadzą się warzywa przyniesione z kącika przyrody i duża miska. Wybierzcie się wszyscy do łazienki i dokładnie umyćcie ręce. Po powrocie do sali pokaż dzieciom całe warzywa, takie jak cebula, ogórek, pomidor, sałata i papryka. Nazwijcie po kolei wszystkie eksponaty, zademonstruj dzieciom, jak przekrajasz warzywa na pół. Daj każdemu jedną połówkę, powąchajcie je. Czy dzieci wiedzą, które z tych warzyw są słodkie, słone lub kwaśne? Poproś pierwsze dziecko, by wrzuciło do miski połówkę warzywa, które trzyma w ręku. Następnie powiedz: „Popatrzcie, wrzuciła do miski połówkę ogórka. Kto ma drugą połówkę?”. Osoba, która się zgłosi, dorzuca swoją połówkę do miski. W ten sam sposób postępujcie ze wszystkimi warzywami. Kiedy wszystkie znajdą się w misce, spytaj dzieci, czy wiedzą, co można z nich zrobić. Powiedz, że kiedy będą się bawiły, wyczarujesz specjalnie dla nich pyszną sałatkę!

Zajęcia główne

„Kształty” – zabawa dydaktyczna rozwijająca umiejętność rozpoznawania różnych kształtów

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie na dywanie w kole, przynieś przygotowane wcześniej przedmioty o charakterystycznych kształtach (np. piłkę, trójkąt – instrument, klocek, kulkę z plasteliny, zdjęcia przedstawiające telewizor, znaki drogowe itp.) oraz wizerunki: koła, kwadratu i trójkąta. Wskazuj kolejno figury, następnie nazywajcie je głośno. Teraz przyjrzyjcie się przyniesionym przez siebie rzeczom i ich kształtom. Czy dzieciom uda się znaleźć okrągłe elementy wśród zgromadzonych przedmiotów?

„Słoneczniki” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Porozmawiaj z dziećmi o kwiatach jesiennych. Przygotuj zdjęcie słonecznika lub pokaż dzieciom prawdziwy kwiat. Powiedz, że słoneczniki są nie tylko piękne, ale także mają użytkowe znaczenie – dzięki nim możemy kupować pyszne i zdrowe słonecznikowe ziarna i używać oleju ze słonecznika, który zawiera bardzo dużo witaminy E.

Po małej pogawędce pora na pracę plastyczną. Przygotuj dla dzieci szablon przedstawiający kwiat słonecznika, niełuskane ziarenka prawdziwego kwiatu, żółtą i czarną farbę, a także klej magic. Zadaniem dzieci będzie pomalowanie obrazka, a następnie przyklejenie ziaren słonecznika za pomocą kleju.

„Zupa dla królowny” – karty pracy cz. 1, str. 5

Przebieg:

Pomóżcie krasnoludkom ugotować zupę dla królowny Śnieżki, wypełniając kartę pracy na str. 5.

Zajęcia popołudniowe

„Jesień” – wspólne słuchanie piosenki „Jesień” z elementami pokazywania

Przebieg:

Wysłuchajcie wspólnie piosenki o jesieni.

Jesień

1. *Jesień, jesień idzie,
Czas już na porządku:
Pozgrabiać liście
I przekopać grządki.*

2. *Idzie jesień, idzie,
Za jesienią zima,
Ale nasz ogródek
Każdy mróz przetrzyma.*

3. *Prześpią się rośliny
Pod pierzynką śniegu.
A więc do roboty!
Dzieci, do szeregu!*

Muzyka i słowa Zbigniew Konic

Podczas ponownego wysłuchania piosenki dzieci naśladują czynności, o których jest mowa w piosence.

„Surówka z warzyw” – przygotowanie surówki

Przebieg:

Przygotujcie wspólnie surówkę z wybranych warzyw.

Zadanie na następny dzień: na tablicy ogłoszeń wywieś prośbę skierowaną do rodziców, aby dzieci przyniosły następnego dnia po jednej plastikowej butelce z zakrętką.

DZIEŃ TRZECI: WARZYWA BEZ TAJEMNIC

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Warzywne zagadki sprytnego przedszkolaka” – rozwiązywanie zagadek o warzywach.
- „Wesoło rosną fasolki” – zabawa ruchowa.
- „Pani fasola” – samodzielne tworzenie instrumentów muzycznych.
- „Spacer do warzywniaka” – wycieczka na działkę lub do warzywniaka.
- „Rośnij nam, fasolko” – doświadczenie przyrodnicze.

Zajęcia poranne

„Warzywne zagadki sprytnego przedszkolaka” – rozwiązywanie zagadek o warzywach

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie na dywanie, za chwilę będziecie rozwiązywać zagadki o warzywach. My proponujemy takie:

*Latem w ogrodzie wyrósł zielony,
a zimą w beczce leży kiszony.
(odpowiedź: ogórek)*

*Jakie warzywo, nawet niewielkie,
wyciśnie z oczy słoną kropelkę?
(odpowiedź: cebula)*

*Z soczystych liści złożona,
okrągła głowa zielona.
(odpowiedź: sałata)*

*Każdy odgadnie tę zagadkę:
ma biały korzonek i zieloną natkę.
(odpowiedź: pietruszka)*

Dzieci odszukują te warzywa w kąciку przyrodniczym. Przeprowadź ćwiczenia polegające na poprawnym wymawianiu nazw tych warzyw.

„Wesoło rosną fasolki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Dzieci naśladują rosnące fasolki. Zabawę zaczynają, leżąc na dywanie w pozycji embrionalnej. Na swój znak zaczynają rosnąć: powoli przechodzą z pozycji wyjściowej do całkowitego wyciągnięcia nóg i ramion. Następnie przeciągają się i powolutku kucają. Chwilę wytrzymują w tej pozycji i ponownie zaczynają rosnąć: z przysiadu kucnego wstają aż do prostych nóg, potem zaczynają wyciągać ręce do góry, aż staną się dojrzałą fasolką, która kołysze się na wietrze.

Zajęcia główne

„Pani fasola” – samodzielne tworzenie instrumentów muzycznych

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie na dywanie, przeczytaj dzieciom historyjkę o ciekawej świata fasolce (opowiadanie autorstwa Pauliny Gularskiej-Misiak).

Pani fasola

Pani fasola popatrzyła na grządkę, na której mieszkała od wiosny do jesieni razem ze swoimi warzywnymi przyjaciółmi. Dobrze im tu było razem, ale przyszła jesień i każdemu marzyły korzonki. Pani fasola czekała z niecierpliwością, aż trafi do ciepłej spiżarni. Zastanawiała się, co będzie robić w przyszłości, przecież była już dorosła...

Paulina Gularska-Misiak

Zapytaj dzieci, czy spotkały kiedyś fasolę w kuchni swojej mamy. Pokaż dzieciom na obrazku, jak wygląda fasola na grządce w strączku, a następnie pokaż im ziarna fasoli, które możemy kupić w sklepie. Opowiedz dzieciakom, skąd się wzięły ziarna i co można z nich zrobić, jakie potrawy można z nich przyrządzić.

Wsyp do miski ziarna fasoli, następnie poproś, by każdy podszedł do miski z plastikową butelką. Zadaniem dzieci będzie wybranie z miski kilku ziaren i wrzucenie ich do butelki. Zakręć wszystkie butelki. Tak oto powstały instrumenty do fasolowej orkiestry. Wypróbujcie je koniecznie!

Zajęcia popołudniowe

„Spacer do warzywniaka” – wycieczka na działkę lub do warzywniaka

Przebieg:

Wybierzcie się na spacer na działkę, by obejrzeć rosnące tam warzywa. Jeśli w waszej okolicy nie ma takiego miejsca, proponujemy wycieczkę do warzywniaka. Tam dzieci będą mogły zadać pani sprzedawczyni dużo ciekawych pytań i obejrzeć warzywa. Pamiętaj, by przed wyprawą uprzedzić panią z warzywniaka o waszej wizycie, inaczej może się wystraszyć, że przyszło tylu kupujących i zabraknie jej towaru.

„Rośnij nam, fasolko” – doświadczenie przyrodnicze

Przebieg:

Proponujemy założenie przedszkolnej hodowli fasoli. Dzięki niej będziecie mogli obserwować dzień po dniu, jak kiełkuje fasolka. Do przeprowadzenia tego doświadczenia będą potrzebne: czysty słoik, gumka recepturka, gaza i nasiona fasoli.

Przykryj słoik dwoma warstwami gazy, którą przymocujesz za pomocą gumki recepturki. Do słoika nalej tyle wody, by stykała się z gazą, a następnie na wilgotną gazę połóż kilka ziaren fasoli. Wszystko gotowe! Musisz jedynie pamiętać, by codziennie zaglądać z dziećmi do kiełkującej fasolki i uzupełniać wodę, która będzie wyparowywała.

DZIEŃ CZWARTY: CZAS NA ZBIORY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Zapasy na zimę” – słuchanie wiersza Wandy Grodzieńskiej.
- „Ćwir, ćwir, ćwir, kra, kra, kra, kle, kle, kle” – zabawa ruchowa dźwiękonaśladowcza.
- „Nasze zbiory” – doświadczenie zmysłowe.
- „Żółte jak cytrynka” – zabawa utrwalająca znajomość kolorów.
- „W poszukiwaniu wróbelka” – spacer na świeżym powietrzu.
- „Kawałek jabłuszka dla każdego brzuszka” – smakowanie owoców.

Zajęcia poranne

„Zapasy na zimę” – słuchanie wiersza Wandy Grodzieńskiej

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie na dywanie i wysłuchajcie wspólnie rymowanej opowieści.

Zapasy na zimę

*Biegnie myszka po ściernisku,
Trzyma ziarno zboża w pyszczku.
– Trzeba zbierać okruszyny,
By nie zginać pośród zimy.*

*Skacze, skacze wiewióreczka
Po szumiącym lesie.
Zrywa orzech na leśniczynie
I do dziupli niesie.*

– Trzeba zbierać już zapasy
Na zimowe, ciężkie czasy!

*Pije pszczołka miód na kwiatku,
Długą trąbkę stula.
Wnet zabrzęczy, wnet polecą
Z powrotem do ula.*

– Trzeba zbierać dużo miodu,
By nie było w zimie głodu!

*Wyjrzał zając spod jałowca.
– Cóż to za krzątanie?
– To już jesień – brzęczy pszczołka –
Jesień, miły panie.*

*Zbierz korzonki, zbierz kapustę
I brzoszową korę,
Byś, zajączku, nie umarł z głodu
W tę zimową porę!*

Wanda Grodzieńska

Zapytaj maluchy, o jakich zwierzakach była mowa w wierszu. Po co zwierzęta robią zapasy?

„Ćwir, ćwir, ćwir, kra, kra, kra, kle, kle, kle” – zabawa ruchowa dźwiękonaśladowcza

Przebieg:

Dzieci biegają po sali, na swój znak zamieniają się we „wróbelki”, machają szybko skrzydełkami i próbują ćwierkać. Następnie stają się „wronami”, poruszają skrzydłami wolniej i, otwierając szeroko buzie, próbują powtórzyć: „kra, kra, kra”. A kiedy zamienisz je w „bociany”, stają na jednej nodze, bardzo szeroko rozpościerają skrzydła i klekoczą: „kle, kle, kle”.

Zajęcia główne

„Nasze zbiory” – doświadczenie zmysłowe

Przebieg:

W kilku koszykach rozłóż przygotowane wcześniej owoce i warzywa. Każde dziecko ogląda i dotyka eksponaty. Poproś, by dzieci spróbowały nazwać owoce i warzywa, zapytaj, które z nich lubią, które widują w kuchni swojej mamy. Bardzo ważnym elementem tego zadania jest rozmowa o konieczności spożywania warzyw i owoców. Przypomnij dzieciakom, że wszystkie warzywa i owoce są bardzo zdrowe, ponieważ zawierają cenne witaminy.

„Żółte jak cytrynka” – zabawa utrwalająca znajomość kolorów

Przebieg:

Rozłóż chustę animacyjną i połóż na niej różnokolorowe owoce i warzywa. Zadaniem przedszkolaków będzie dopasowanie kolorystyczne owoców do chusty. Potem uczestnicy zabawy mogą przenieść wszystkie owoce i warzywa na dywan i tam rozdzielić je: do jednego koszyka owoce, do drugiego warzywa.

Zajęcia popołudniowe

„W poszukiwaniu wróbelka” – spacer na świeżym powietrzu

Przebieg:

Zabierz dzieci na spacer, obserwujcie wspólnie drzewa i krzewy. Zadaniem dzieci będzie odszukanie i obserwowanie wróbelków. Aby misja się powiodła, musicie zachowywać się cicho.

„Kawałek jabłuszka dla każdego brzuszka” – smakowanie owoców

Przebieg:

Każdego trzylatka poczęstuj kawałeczkiem jabłka. Spytaj, czy dzieciom smakuje, czy jest kwaśne czy słodkie – niech pokażą to minką.

DZIEŃ PIĄTY: WARZYWNY TEATRZYK

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Teatrzyk” – zabawa integrująca grupę.
- „W teatrze” – rozmowa kierowana na temat wizyty w teatrze.
- „Uwaga!... Uwaga!... Mamy piękny stragan...” – zabawa teatralna na podstawie teatrzyku Marii Kownackiej.
- „Zwierzaki cudaki” – twórcze działania plastyczne.
- „Spacer do parku” – spacer połączony z obserwacją przyrody.

Zajęcia poranne

„Teatrzyk” – zabawa integrująca grupę

Przebieg:

Powiedz dzieciom, że dzisiaj sala przedszkolna zamieni się w teatr, a rozłożona chusta animacyjna będzie sceną. Zapytaj dzieci, kto chciałby wystąpić na scenie i zaśpiewać piosenkę. Jeśli nie będzie ochotników, zaśpiewajcie razem znaną piosenkę, chodząc wokół chusty i trzymając się za rączki.

„W teatrze” – rozmowa kierowana na temat wizyty w teatrze

Przebieg:

Zapytaj dzieci, czy były kiedyś w teatrze na przedstawieniu. Czy im się podobało? Jak należy się zachować podczas spektaklu? Omówcie dokładnie wszystkie zasady.

Zajęcia główne

„Uwaga!... Uwaga!... Mamy piękny stragan...” – zabawa teatralna na podstawie teatrzyku Marii Kownackiej

Przebieg:

Do przeprowadzenia tej zabawy potrzebne będą emblematy następujących warzyw: zielonego groszku, pietruszki, marchewki, rzodkiewki, fasoli, cebuli, pora, pomidora. Przydadzą

się też smakowite rekwizyty, czyli wszystkie możliwe warzywa z waszego kącika przyrody, a także stolik. Na stoliku ułóżcie warzywa – powstanie wasz stragan.

Przydziel dzieciom role i rozdaj im emblematy. Pozostałe dzieciaki będą widownią, ty zaś wciel się w rolę narratora. Zanim zaczniecie, sprawdź, czy wszystkie dzieci wiedzą, jakimi są warzywami.

*Narrator: Uwaga! Uwaga! Mamy piękny stragan
A na tym straganie wszystko się dostanie!
To z ogrodu plony.*

Dziecko 1: Groszek zielony!

Dziecko 2: Pietruszka!

Dziecko 3: Marchewka!

Dziecko 4: Rzodkiewka!

Dziecko 5: Fasola!

*Narrator: Uwaga! Uwaga! Tu jesienny stragan!
A na tym straganie wszystko się dostanie!
Hej, hej! Gospodynie niech kupują dynie.*

Dziecko 6: Cebula

Dziecko 7: Seler

Dziecko 8: Pomidor

*Narrator: Do nas, do nas na wyścigi!
Hej chłopcy, dziewczynki!
Jedzcie witaminki!!!*

Maria Kownacka

Zajęcia popołudniowe

„Spacer do parku” – spacer połączony z obserwacją przyrody

Przebieg:

Wybierzcie się na spacer do parku – tam można obserwować jesienną przyrodę.

„Zwierzaki cudaki” – twórcze działania plastyczne

Przebieg:

Na każdym stoliku rozłóż różne warzywa, wykałaczki, koraliki, piórka i listki. Zadaniem dzieci będzie (poprzez łączenie różnych warzyw) stworzenie warzywnego stworka. Dzieci ozdabiają go wg własnych pomysłów. Następnie na dużym arkuszu papieru zróbcie makietę ze stworkami. Każde dziecko, które skończyło, podchodzi do kartki papieru i, maczając duży pędzel w farbie, maluje miejsce dla swojego cudaka, np. zielona farba tworzy trawę, niebieska – wodę, czerwona – powierzchnię innej planety, ustawia tam swojego stworka.

TYDZIEŃ TRZECI: JESIEŃ W PARKU

DZIEŃ PIERWSZY: SKARBY PRZYRODY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Jarzębina” – słuchanie wiersza Hanny Ożogowskiej.
- „Jesień w parku” – zabawa ruchowa.
- „Jesienna wycieczka” – wycieczka do parku w poszukiwaniu darów jesieni.
- „Malowanie naturą” – zabawa konstrukcyjna na świeżym powietrzu.
- „Galeria jesienna” – oglądanie przyniesionych ze spaceru skarbów jesieni.
- „Jarzębinka” – karty pracy cz. 1, str. 26.

Zajęcia poranne

„Jarzębina” – słuchanie wiersza Hanny Ożogowskiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wiersz Hanny Ożogowskiej pt. „Jarzębina”.

Jarzębina

*Na wioskowej drodze
jarzębina stoi,
w czerwone korale
jesienią się stroi.*

*Szła Kasieńka drogą,
popatrzyła w górę:
– Rzuć mi, jarzębino,
koralików sznurek!*

Hanna Ożogowska

Spytaj dzieci, czy wiedzą, jak wygląda jarzębina, a następnie pokaż im zdjęcie lub ilustrację przedstawiającą owoce tego pięknego drzewa. Spytaj dzieci, co im przypominają małe, czerwone, jarzębinowe kuleczki.

„Jesień w parku” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Przy dźwiękach wesołej melodii dzieci spacerują po sali, wcześniej zostały tam rozłożone „kasztany i jesienne liście”, czyli woreczki z grochem i kolorowe obręcze. Na twój znak dzieci mają:

- zbierać kasztany (woreczki) raz jedną, raz drugą ręką,
- jedną ręką podnieść woreczek, drugą ręką – obręcz,
- usiąść na podłodze przed woreczkiem i podnieść go palcami nóg, następnie powoli opuścić go, po czym powtórzyć ten manewr drugą nogą.

Zajęcia główne

„Jesienna wycieczka” – wycieczka do parku w poszukiwaniu darów jesieni

Przebieg:

Udaj się z dziećmi na spacer do parku lub do lasu. Weź ze sobą szkło powiększające, a najlepiej kilka. Rozglądajcie się dokładnie – może dokonacie jakichś odkryć? Pokaż dzieciom, jak wygląda świat widziany przez lupę. Ciekawe, czy twoi podopieczni bardzo się zdziwią na widok małego żuczka, który nagle urosnie? Jak wygląda kasztan pod lupą? A jak czapka żółdza? Zatrzymajcie się na chwilę, aby posłuchać ptasich treli – a może usłyszycie jeszcze jakieś inne dźwięki? Może usłyszycie, jak nadchodzi Pani Jesień w swoim złotym płaszczu? Pozbierajcie jak najwięcej jesiennych skarbów i zanieście je do przedszkola.

„Malowanie naturą” – zabawa konstrukcyjna na świeżym powietrzu

Przebieg:

Gdy już przyniesiecie wszystkie skarby zebrane w lesie, posegregujcie je. Jak myślicie, czego jest najwięcej: kasztanów, żołędzi czy jarzębiny? Zachęć dzieci do stworzenia „naturalnego dzieła sztuki”, czyli kompozycji wykorzystującej wszystkie przyniesione elementy. Uwaga! Jest jeden warunek: musicie pracować razem. Ty, jako koordynator, będziesz pomagać przedszkolakom. Powiedz, kto ma gdzie położyć gałązki, kasztany, jarzębinę i inne skarby. Może ułożycie „Jesienny widoczek”?

Zajęcia popołudniowe

„Galeria jesienna” – oglądanie przyniesionych ze spaceru skarbów jesieni

Przebieg:

Usiądźcie na dywanie, na którym wcześniej rozłożyłaś wszystkie przyniesione ze spaceru skarby jesieni. Każdy bierze do ręki jeden element ekspozycji. Poproś, by każde dziecko po kolei powiedziało, co trzyma w ręku. Z każdym maluchem chwilę porozmawiaj – spytaj, czy to, co trzyma, jest duże czy małe, szorstkie czy gładkie, jaki ma kolor i czy pachnie. Gdy już każdy powie parę słów o swoim eksponacie, posegregujcie wspólnie wszystkie skarby i jeszcze raz głośno wymówcie ich nazwy.

„Jarzębinka” – karty pracy cz. 1, str. 26

Przebieg:

Z czerwonej plasteliny dzieci lepią czerwone kuleczki i wyklejają nimi narysowane owoce jarzębiny. Z zielonej plasteliny dzieci toczą wałeczki i wyklejają nimi listki.

DZIEŃ DRUGI: AKTYWNY WYPOCZYNEK NA ŚWIEŻYM POWIETRZU

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Tu mamy żołędzie i kasztany” – zabawa dydaktyczna z elementami segregowania.
- „Wesołe języki” – zabawa ruchowa.
- „Drzewa małe i duże” – zabawa badawcza z elementami liczenia.
- „Jesiennie tańce” – zabawa ruchowa na świeżym powietrzu.
- „Listki” – praca plastyczna wykonana techniką kolażu.

Zajęcia poranne

„Tu mamy żołędzie i kasztany” – zabawa dydaktyczna z elementami segregowania

Przebieg:

Na pewno do tej pory zgromadziliście w przedszkolu mnóstwo różnych darów jesieni: kasztanów, żołędzi lub szyszek. Wykorzystajcie jej podczas zabawy w przyjęcie. Usiądźcie wygodnie na dywanie, przed każdym z was powinna stać miseczka lub talerzyk, a w środku koła powinna się znajdować duża miska z darami jesieni. Ty powinnaś być zaopatrzona dodatkowo w plastikową butelkę po napoju. Zakręć nią. Osoba, którą wskaże szyjka butelki, bierze z dużej miski jeden okaz i wkłada go do swojej miseczki. Jeśli dzieci będą potrafiły, pozwól im zakręcić butelką, jeśli nie, ty rób to za każdym razem. Wygra ta osoba, która uzbiera najwięcej skarbów w swojej miseczce!

„Wesołe języki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Nie wiemy, jak to się stało, ale twoje przedszkolaki zamieniły się dziś w wesołe języki! Rozłóż w sali dużo czerwonych, żółtych i zielonych woreczków – będą to jabłuszka, których szukają języki. Dzieci czworakują w poszukiwaniu jabłek. Kiedy któremuś uda się znaleźć to, czego szuka, bierze woreczek pod brodę i zanosí do norki, czyli wkłada do środka hula-hoopu – obręczy ułożonej pod ścianą.

Zajęcia główne

„Drzewa małe i duże” – zabawa badawcza z elementami przeliczania

Przebieg:

Dzieci w ogrodzie przedszkolnym lub w parku oglądają różne drzewa. Dotykają ich pni, oglądają przez lupę korę i liście. Poproś, by wskazały części drzewa: pień, gałęzie, liście. Dzieci szukają tylu listków, ile razy klaśniesz w dłonie, tylu szyszek, ile razy tupniesz itp.

„Jesienne tańce” – zabawa ruchowa na świeżym powietrzu

Przebieg:

Na dworze świat mieni się kolorami jesieni. Pozwól dzieciom pobiegać wśród liści, wyszaleć się, a gdy już się „nasyć wolnością”, zaproponuj zabawę.

Na twój sygnał uczestnicy gry wbiegają w stopy liści, ich zadaniem będzie robienie hałasu, ale bez użycia słów i krzyków. Wszystkie dźwięki będą jedynie odgłosami szurania, tupania i szeleszczenia. Komu uda się narobić najwięcej hałasu?

Wracając do przedszkola, zabierzcie ze sobą trochę kolorowych liści, które przydadzą się podczas zajęć plastycznych, utworzą też piękny jesienny bukiet.

Zajęcia popołudniowe

„Listki” – praca plastyczna wykonana techniką kolażu

Przebieg:

Pokaż dzieciom kilka rodzajów liści i poproś, by wskazały dominujące w nich kolory. Następnie rozdaj maluchom kartki z narysowanymi dwoma jesiennymi liśćmi. Poproś o obejrzenie kształtu liści i ubarwienie ich jesiennymi kolorami. Zaproponuj, by jeden z liści dzieci pokolorowały kredkami, drugi wykleiły kawałkami kolorowych gazet.

DZIEŃ TRZECI: JESIENNE NOSTALGIE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia dźwiękonaśladowcze.
- „Skarpetkowe zawody” – zabawa ruchowa.
- „Teatrzyk dłoni” – zabawa parateatralna rozwijająca umiejętność wypowiadania się pełnymi zdaniami.
- „Jesienne naśladowanie” – zabawa dydaktyczna z elementami naśladowania.
- „Tańce naszych rąk” – zabawa relaksacyjna.
- „Kto jest mały, a kto duży?” – karty pracy cz. 1, str. 28.

Zajęcia poranne

„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia dźwiękonaśladowcze

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie na dywanie. Spytaj dzieci, jakie znają zwierzęta. Gdy podzielą się z tobą swoją wiedzą, zadaj im kolejne pytanie: Jakie zwierzęta lubią najbardziej? Oznajmij im, że dziś będziecie zgadywać, jakie odgłosy wydają poszczególne zwierzęta.

Zapytaj o:

- kózkę (mee),
- kotka (miau),
- pieska (hau, hau).

Dzieci, wymawiając te dźwięki, ćwiczą motorykę warg.

Zapytaj o:

- bociana (kle, kle),
- kukułkę (kuku, kuku),
- żabkę (kum, kum),
- indyka (gul, gul).

Dzieci, wymawiając te dźwięki, ćwiczą motorykę języka.

Zapytaj o:

- kaczkę (kwa, kwa),
- świnkę (kwi, kwi).

Dzieci, wymawiając te dźwięki, ćwiczą koordynację ruchową warg i dolnej szczęki.

„Skarpetkowe zawody” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Na podłodze rozłóż skakanki tak, by podzieliły pomieszczenie na dwie części. W każdej z nich umieść taką samą liczbę woreczków z grochem (lub innych lekkich przedmiotów, np. baloników, piłeczek, kolorowych chusteczek). Podziel dzieci na dwie grupy i poproś, aby oba zespoły stanęły

po przeciwnych stronach skakanek. Na twój sygnał (hasło: „Stare skarpetki!”) dzieci zbierają woreczki i przerzucają je na pole przeciwnika, chcąc jak najszybciej pozbyć się wątpliwie pachnących „skarpet” ze swojego pola – to hasło na pewno rozzmieszy maluchy do rozpuku! Wygrywa ta drużyna, na której polu znajdzie się najmniej woreczków zaraz po wypowiedzeniu przez ciebie słowa: „Stop!”.

Zajęcia główne

„Teatrzyk dłoni” – zabawa parateatralna rozwijająca umiejętność wypowiadania się pełnymi zdaniami

Przebieg:

Podczas tej zabawy potrzebne będą pojemniki na tyle duże, by zmieściły się w nich dziecięce ręce i farby do malowania ciała. Wyciśnij farby do pojemników i pozwól dzieciom zanurzyć tam dłonie. Innym kolorem namaluj na ich dłoniach uśmiechnięte buźki – w ten sposób staną się kukiełkami. Teraz pora na teatralną improwizację!

Nie staraj się wymyślać skomplikowanych scenek – zadaniem dzieci będzie prowadzenie rozmów na wybrany przez ciebie temat. Proponujemy wykorzystać jesienny klimat.

„Jesienne naśladowanie” – zabawa dydaktyczna z elementami naśladowania

Przebieg:

Zaproś dzieci do wspólnej zabawy. Ponieważ panuje jesień, pogoda nie jest już tak ładna jak latem, pada deszcz, wieje wiatr, jest zimno i szaro. Zapytaj dzieci, jak można naśladować deszcz i wiatr. Najpierw spróbujcie „wystukać” deszcz palcami (na początek lekki kapuśniaczek, potem coraz większy deszcz, w końcu nadejdzie groźna ulewa), później naśladowujcie wycie wiatru (również zwiększając jego intensywność). Teraz rozdaj dzieciom gazety i z ich pomocą (ugniatanie, szuranie, gniecenie itp.) dzieci będą naśladowały wiatr. Gdy maluchy będą trzymać gazetę za jeden koniec i stukać w nią paluszkami, zacznie padać deszcz.

Zajęcia popołudniowe

„Tańce naszych rąk” – zabawa relaksacyjna

Przebieg:

Słuchanie muzyki klasycznej pomaga w skupieniu myśli i wyciszeniu. Wysłuchajcie wspólnie utworu Wolfganga Amadeusza Mozarta „Andante C-dur KV 315”. Słuchajcie, leżąc na podłodze z zamkniętymi oczami. Poruszajcie dłońmi w rytm muzyki, tańczcie nimi i jednocześnie malujcie jesienne obrazy. Czy ten utwór spodobał się dzieciom?

„Kto jest mały, a kto duży?” – karty pracy cz. 1, str. 28

Przebieg:

Poproś dzieci o wymyślenie imion dla chłopca i dziewczynki z obrazka na str. 28 karty pracy. Kto jest duży, a kto mały? Czerwoną kredką dzieci kolorują drogę, którą spaceruje dziewczynka, a zieloną kredką drogę chłopca. Kogo spotkali na końcu ścieżki?

DZIEŃ CZWARTY: POZNAJEMY DRZEWA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Szumią drzewa na wietrze” – zabawa ruchowa z elementami naśladowania.
- „Jakie to drzewa?” – zabawa dydaktyczna.
- „Jesienny las” – wycieczka do lasu lub do parku.
- „Jesienne obrazy” – zabawa plastyczna.
- „Dzieła mistrzów” – oglądanie reprodukcji obrazów.
- „Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Szumią drzewa na wietrze” – zabawa ruchowa z elementami naśladowania

Przebieg:

Poproś dzieci, by stanęły w rozsypane. Uczestnicy zabawy stoją schyleni w rozkroku z luźno spuszczonej ramionami. Na twój sygnał: „Drzewa rosną” dzieci powoli prostują się, a ramiona wyciągają wysoko w górę. Zaczyna wiać lekki wietrzyk, dzieci szumią cichutko i lekko poruszają ramionami, wiatr jest coraz silniejszy, ramiona poruszają się szybciej. Nagle wiatr zaczyna słabnąć, ramiona poruszają się coraz wolniej, aż do całkowitego zatrzymania.

„Jakie to drzewa?” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Postaraj się przed zajęciami z dziećmi wywiesić w sali w trzech miejscach sporą liczbę liści kasztanowca i kasztanów, liści dębu i żołędzi oraz kiść jarzębiny z liśćmi. Kiedy dzieci wejdą do sali, zaprosz je na wycieczkę: przejdźcie obok każdego z eksponatów, nazwijcie go, powiedzcie, jak nazywają się owoce tego drzewa. Następnie daj każdemu dziecku żołędzia, kasztana lub jarzębinę i zacznij przygrywać na dzwonkach (lub na innym instrumencie). Dzieci krążą po sali, kiedy muzyka ucichnie, muszą jak najszybciej stanąć pod zrobioną przez ciebie dekoracją: dzieci, które otrzymały kasztana, stoją pod liśćmi kasztanowca itd.

Zajęcia główne

„Jesienny las” – wycieczka do lasu lub do parku

Przebieg:

Zabierz dzieci do lasu lub do parku. Pełno tam pięknych drzew i jeszcze więcej kolorowych skarbów jesieni. Każdy staje przy wybranym drzewie. Wyciszcie się przez chwilę i obejmijcie drzewo. Czy wiecie, że Indianie wierzą, że drzewa mają duszę? A jak wy myślicie? Przebywanie w lesie uspokaja i poprawia zły humor. Podobno ci, którzy przytulają się do drzewa, są szczęśliwsi od tych, którzy tego nie robią.

Kiedy już będziecie zrelaksowani, poszukajcie jesiennych liści i patyków (potrzebnych będzie tyle, ile jest dzieci w grupie), zabierzcie je ze sobą do przedszkola.

„Jesienne obrazy” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Potrzebujecie: kleju magic, kartki z bloku A5 i kolorowych liści zebranych podczas spaceru.

Dzieci przyklejają liście na kartki. Przy okazji możesz zademonstrować im nową technikę plastyczną. Na patyczki, które przyniesiecie z parku, nawiń trochę waty i owiń gumką recepturką tak, by wata nie spadała. Za pomocą tego wyjątkowego pędzla dzieci namalują tło jesiennego obrazu. Zachęć je, do eksperymentowania.

Zajęcia popołudniowe

„Dzieła mistrzów” – oglądanie reprodukcji obrazów

Przebieg:

Przynies do przedszkola albumy z reprodukcjami obrazów. Usiądźcie wygodnie na podłodze i obejrzyjcie je wspólnie. Czy znajdziecie tam obrazy przedstawiające jesień? Które obrazy podobają się dzieciom najbardziej? Co jest na nich namalowane?

„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciach zainteresowań

DZIEŃ PIĄTY: MIESZKAŃCY PARKU

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Mieszkańcy parku” – rozmowa kierowana.
- „Marchewki dla szaraczków” – zabawa ruchowa.
- „Mowa zwierząt” – zabawa dydaktyczna.
- „Szaraczek” – słuchanie fragmentu wiersza Mieczysława Buczkówny.
- „Jeżyki z masy solnej” – zabawa plastyczna.

Zajęcia poranne

„Mieszkańcy parku” – rozmowa kierowana

Przebieg:

Usiądźcie wszyscy wygodnie i zastanówcie się wspólnie, jakie zwierzęta mieszkają w parku. Czy dzieci widziały wiewiórkę, jeżyka, a może zajączka? Pokaż im obrazki i zdjęcia zwierzątek mieszkających w parku.

„Marchewki dla szaraczków” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Dzieci ustawiają się w dwóch rzędach, jeden za drugim, w jednym końcu sali. W drugim końcu połóż dwa czerwone woreczki z grochem – to będą marchewki dla „szaraczków”. Pierwsza para na twój sygnał ściga się, aby zdobyć marchewki – maluchy kicają jak zające. Kiedy dotrą na metę, wyruszy następna para.

Zajęcia główne

„Mowa zwierząt” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Wytypuj jedno dziecko i zawiąż mu oczy apaszką. Pozostali uczestnicy zabawy stoją wokół wytypowanej osoby i trzymają się za ręce. Włącz muzykę, dzieci chodzą wkoło. Kiedy

wyłączysz muzykę, osoba z zawiązanymi oczami wskazuje jakąś osobę i mówi głośno nazwę zwierzęcia. Uczestnik gry, który zostanie wskazany, musi odezwać się głosem tego zwierzęcia (np. przy słowie „kotek” musi odpowiedzieć „miał, miał”, piesek – „hau”). Na pewno dzieci nie będą miały problemów, gdy usłyszą nazwy zwierząt domowych. A jak sobie poradzą, gdy trafi im się np. niedźwiedź lub żyrafa? Zabawa doskonale ćwiczy inteligencję wizualno-przestrzenną oraz rozwija kreatywność.

„Szaraczek” – słuchanie fragmentu wiersza Mieczysława Buczkówny

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom fragment wiersza „Szaraczek” Mieczysława Buczkówny.

Szaraczek

*Jesień. W lesie
Listek spada za listkiem.
Ptaszki odleciały. Nie wszystkie:
Jeszcze koś śpiewa, skowronek.
Pola po zbożach puste.
Tylko gdzieś liście zielone,
Na grzędach widać brukiew, kapustę,
Szczaw i dmuchawiec jeszcze na łące.
Mają co jeść zające.
Ale zimno. W uszy marznie szaraczek.
Dużo biega i skacze.*

*Uszyła mu mama czapeczkę z futra.
– Masz ją nosić, zaraz od jutra!
I nie zdejmuj z głowy, bo katar gotowy.*

Mieczysława Buczkówna

Kim jest szaraczek? Jeśli dzieci nie wiedzą, podpowiedz im: Jakie zwierzątko jest szare, ma mięciutkie futerko, mieszka w parku lub lesie i ma długie uszy?

Zajęcia popołudniowe

„Jeżyki z masy solnej” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Przygotuj masę solną wg najprostszego przepisu (tyle samo mąki i soli, wody tyle, aby ciasto dało się wyrobić) i rozdaj dzieciom. Z masy powstaną piękne jeżyki. Gdy zostaną uformowane, pora na zrobienie kolców – w tym celu wykorzystajcie zapałki lub igiełki sosny zebrane podczas spaceru. Gdy jeże wyschną, pomalujcie je farbkami plakatowymi.

TYDZIEŃ CZWARTY: PRZYGOTOWANIA ZWIERZĄT DO SNU ZIMOWEGO

DZIEŃ PIERWSZY: PRZYRODA POWOLI ZASYPIA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania.
- „Jeżyki” – zabawa ruchowa.
- „Kogo brakuje?” – zabawa dydaktyczna.
- „Leśne zwierzęta” – zabawa doskonaląca pamięć i koncentrację.
- „Niedźwiedzie, wiewiórki i jeże” – zabawa naśladowcza.
- „Jesienny spacer” – spacer do parku lub do ogródka przedszkolnego.
- „Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania

Przebieg:

Do przeprowadzenia tej zabawy potrzebne będą foliowe woreczki zamykane próżniowo (do przechowywania żywności) i duże ilości farby plakatywnej lub innej (proponujemy zakup 1–2 litrów najtańszej farby emulsyjnej). Do każdego woreczka wlej farbę (powinien być pełny, gdy leży płasko na stole), po czym wypuść powietrze i zamknij. Każdemu dziecku daj woreczek z farbą i zachęć do eksperymentowania. Palcem może malować po woreczku, w środku powstaną piękne wzory. Po pierwszych próbach poproś dzieci o namalowanie palcem konkretnych wzorów – kresiek, fal, ślimaków.

„Jeżyki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Podczas tej zabawy potrzebne będą trójkąty i bębenek. Dzieciaki „jeżyki” spacerują wesoło przy akompaniamencie trójkąta. Kiedy jednak rozlegnie się złowrogi dźwięk bębena, „jeżyki” kucają i rozglądają się. Jeśli bębenek będzie rozbrzmiewał coraz głośniejsze, zwijają się w kuleczki.

Zajęcia główne

„Kogo brakuje?” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Przygotuj dla dzieci obrazki przedstawiające wiewiórkę, jeża i niedźwiedzia. Podajcie nazwy tych zwierząt. Ułóż obrazki na podłodze. Spytań, które zwierzę jest największe, które mieszka na drzewie, a które w norce. Poproś dzieci, by zamknęły oczy – zabierz jeden obrazek. Czy dzieci zgadną, jakiego zwierzątka brakuje?

„Leśne zwierzęta” – zabawa doskonaląca pamięć i koncentrację

Przebieg:

Przygotuj karty z wizerunkami zwierząt leśnych oraz jedną przedstawiającą zwierzątko

domowego, np. psa lub kota (dopilnuj, by każda karta występowała podwójnie). Usiądźcie wygodnie na podłodze i porozmawiajcie o zwierzętach, które mieszkają w lesie. Następnie rozłóż na podłodze karty przedstawiające zwierzęta. Zadaniem uczestników zabawy będzie wskazanie pary zwierząt leśnych. Czy każdemu się udało?

„Niedźwiedzie, wiewiórki i jeże” – zabawa naśladowcza

Przebieg:

Pobawcie się w naśladowanie zwierząt. Na hasło: „Idą niedźwiedzie” dzieci czworakują powoli i ociężale. Na sygnał: „Skaczą wiewióreczki” dzieci podskakują wesoło. Kiedy powiesz: „Idą jeżyki”, dzieci szybko czworakują małymi kroczkami.

Zajęcia popołudniowe

„Jesienny spacer” – spacer do parku lub do ogródka przedszkolnego

Przebieg:

Wybierzcie się do parku lub do ogródka przedszkolnego. Czy można zaobserwować, że przyroda powoli zasypia? Czy na drzewach pozostało jeszcze dużo liści?

Jeśli dziś nie pada deszcz, znajdźcie patyki i narysujcie nimi na ziemi koła, czyli kałuże. Na twój sygnał każde dziecko staje przy swojej kałuży i przeskakuje ją obunóż. Na koniec zabawy maluchy wskazują do kałuży i udają, tupiąc nogami, że woda rozbryzguje się na wszystkie strony!

„Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań

DZIEŃ DRUGI: JAK ZWIERZĘTA PRZYSTOSOWUJĄ SIĘ DO ZIMY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Jak zwierzęta przystosowują się do zimy” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza „Jeż” Hanny Zdzitowieckiej.
- „Lisek i myszki” – zabawa ruchowa.
- „Spizarnia wiewiórki” – zabawa dydaktyczna z liczeniem.
- „Jeżyk i myszka” – karty pracy cz. 1, str. 18.
- „Stary niedźwiedź mocno śpi” – zabawa ruchowa na świeżym powietrzu.
- „Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Jak zwierzęta przystosowują się do zimy” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza „Jeż” Hanny Zdzitowieckiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wiersz „Jeż” Hanny Zdzitowieckiej.

Jeż

*Krótkie nóżki, długi ryjek,
Ostre kolce ciało kryją.
Ach, cóż to za groźny zwierz?
To jest jeż, malutki jeż.*

*Węszy noskiem w lewo, w prawo,
To pod listkiem, to pod trawą,
Gdzie się kryje dobry łup.
Drepcze mały jeź – tup, tup.*

*Drepcze poprzez lasu gąszcze,
Łapie myszy, węże, chrząszcze...
Gdy zimowe przyjdą dni,
Zagrzebany w liściach śpi.*

Hanna Zdzitowiecka

Na początku porozmawiajcie o jeżu. Czy dzieci pamiętają, jak on spędza zimę? Spytaj, czy znają jeszcze inne zwierzęta, które zasypiają na zimę, a może wiedzą, jak do zimy przygotowuje się bocian, jaskółka, wiewiórka.

„Lisek i myszki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Wybierz jedno dziecko, które zagra rolę liska, pozostałe dzieci będą myszkami. Na początku zabawy ty zostań liskiem, żeby dzieci dobrze poznały jej zasady. Lis chodzi po sali i mruczy pod nosem: „Tyle tu myszek! Zaraz jakąś złapię, tylko nie zieloną, nie lubię zielonych”. Myszki rozbiegają się po sali, ponieważ wszystkie są szare, szukają jakiegoś zielonego przedmiotu, żeby udawać, że są zielone. Te, którym uda się znaleźć zielony przedmiot, są dla liska nietykalne, zaś to dziecko, któremu się to nie uda, w następnej kolejce zostaje lisem. Maluch zamiast całego zdania o myszkach, może wypowiedzieć po prostu nazwę koloru, którego mają szukać myszki.

Zajęcia główne

„Spizarnia wiewiórki” – zabawa dydaktyczna z przeliczaniem

Przebieg:

Dzieci siedzą w kole. Ty, trzymając pacynkę wiewiórkę, zwróć się do przedszkolaków z prośbą, aby pomogły nzbierać orzechów do dziupli. Będą to jej zapasy na zimę. Orzechy rozrzucone są w różnych miejscach sali. Wybierzcie dziuplę, czyli obręcz, do której będziecie zbierać zapasy. Zapamiętajcie, gdzie ona leży. Wyjaśnij maluchom: „Wkładajcie do niej tyle orzechów, ile wam powiem. Uwaga, wybieramy się na poszukiwania zapasów. Na kłasnienie zatrzymajcie się i podnieście odpowiednią liczbę orzechów, a następnie jak najszybciej włóżcie je do dziupli, czyli do obręczy”. Kieruj zabawą za pomocą pacynki. Wyznacz liczbę orzechów, które przedszkolaki mają odszukać (stosownie do ich możliwości). Po zakończeniu zabawy dzieci wraz z wiewiórką sprawdzają, czy jest wystarczająca liczba orzechów, aby przetrwać zimę.

„Jeżyk i myszka” – karty pracy cz. 1, str. 18

Przebieg:

Dzieci tworzą dla języka kolce z plasteliny oraz ogonek dla drugiego zwierzątka, po czym zgadują, co to za zwierzątko. Z szarej plasteliny tworzą uszka dla myszki, a następnie wyklejają jej brzuszek.

Zajęcia popołudniowe

„Stary niedźwiedź mocno śpi” – zabawa ruchowa na świeżym powietrzu

Przebieg:

Ubierzcie się ciepło i wybierzcie do ogródka przedszkolnego, przecież ruch to zdrowie! Gdy już znajdziecie się na dworze, stańcie w kole. Wytypuj jedną osobę, która wcieli się w rolę śpiącego niedźwiedzia. Niedźwiedź kuca w środku koła, reszta dzieci chodzi wokół niego i śpiewa z twoją pomocą:

Stary niedźwiedź mocno śpi!

*Stary niedźwiedź mocno śpi, stary niedźwiedź mocno śpi,
my się go boimy, na palcach chodzimy,
jak się zbudzi, to nas zje, jak się zbudzi, to nas zje.*

*Pierwsza godzina – niedźwiedź śpi.
Druga godzina – niedźwiedź chrapie.
Trzecia godzina – niedźwiedź łapie!*

Na te słowa niedźwiedź budzi się i próbuje złapać innego uczestnika gry. Dzieci oczywiście uciekają z krzykiem i śmiechem. Jeśli ktoś zostanie złapany, będzie niedźwiedziem.

„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań

DZIEŃ TRZECI: W SPIŻARNI U WIEWIÓRKI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Zapasy wiewiórki” – słuchanie fragmentu opowiadania Marii Kownackiej.
- „Na spotkanie z wiewiórką” – zabawa tropiąca po strzałkach.
- „Co jest na obrazku” – zabawa kształcąca umiejętność wypowiadania się pełnymi zdaniami.
- „Czerwone jak jarzębina” – zabawa dydaktyczna utrwalająca znajomość kolorów.
- „Wiewiórka” – karty pracy cz. 1, str. 25.

Zajęcia poranne

„Zapasy wiewiórki” – słuchanie fragmentu opowiadania Marii Kownackiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom fragment opowiadania Marii Kownackiej o wiewiórce i jej zapasach.

Zapasy wiewiórki

Wiewiórka także gromadzi już zimowe zapasy [...]. Ot, po prostu zakopie sobie znalezione orzeszki czy żołędzi to tu, to tam. A potem, zimą nie zawsze trafi do takiej malutkiej spiżarni. Ale nie martwi się tym. Jakoś sobie poradzi, bo zakopanych orzeszków ma wiele, więc coś tam sobie odkopie. A z tych zakopanych wyrosną nowe leszczyny, na których będzie dużo nowych

orzechów. [...]. Tam, pod krzakiem jałowca dostrzegła kapelusz borowika – hyc!... hyc!... hop – już jest przy nim! Pochwyciła grzyb pyszczykiem i w nogi, uciekła na sosnę. Zasuszy go pięknie na sęczku – to też będzie zapas na zimę!

Maria Kownacka

„Na spotkanie z wiewiórką” – zabawa tropiąca po strzałkach

Przebieg:

Przed rozpoczęciem zabawy umieść w różnych miejscach sali (a nawet na korytarzu i w innych pomieszczeniach przedszkola) strzałki, które mają zaprowadzić dzieci do wiewiórki. Blisko strzałek połóż kilka smakołyków, które dzieci podarują wiewiórce (w tym celu wykorzystaj skarby jesieni przyniesione ze spacerów), za ostatnią strzałką umieść maskotkę lub pacynkę – wiewiórkę. Kiedy skończysz, wróć do swoich maluchów i zacznijcie zabawę. Stańcie przy pierwszej strzałce, wyjaśnij, jaki jest cel zabawy i jak poruszać się, idąc po strzałkach. Czy dzieciom uda się odleźć dziuplę wiewiórki? Jeśli tak, podarujcie jej koniecznie zebrane przysmaki!

Zajęcia główne

„Co jest na obrazku” – zabawa kształcąca umiejętność wypowiadania się pełnymi zdaniami

Przebieg:

Przygotuj tyle jesiennych kolorowych ilustracji, ile masz dzieci w swojej grupie. Wywołaj na środek jedno dziecko, poproś, by przyjrzało się dokładnie obrazkowi, zachowajcie w tym czasie ciszę. Następnie przykryj obrazek i poproś uczestnika zabawy, by powiedział, co jest na ilustracji. Zapraszaj na środek wszystkich chętnych!

„Czerwone jak jarzębina” – zabawa dydaktyczna utrwalająca znajomość kolorów

Przebieg:

Zgromadź na dywanie dużo przedmiotów w kolorze czerwonym. Postaraj się, by każdy element był inny – jedyna cecha wspólna to kolor. Usiądźcie wygodnie wokół zgromadzonych eksponatów. Po kolei wskazuj każdy przedmiot, pytając: „Co to jest? Do czego służy?”. Następnie określ jego kolor, np. klocek jest czerwony, piłeczka jest czerwona, woreczek jest czerwony, wszystkie przedmioty są koloru Teraz poproś, by każde dziecko znalazło w sali coś czerwonego i przyniosło to na dywan.

Zajęcia popołudniowe

„Wiewiórka” – karty pracy cz. 1, str. 25

Przebieg:

Dzieci drą pomarańczową bibułkę na duże kawałki, które formują w kulki, i wyklejają nimi ogon wiewiórki.

DZIEŃ CZWARTY: IDZIEMY NA GRZYBY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Idziemy na grzyby” – rozmowa kierowana utrwalająca i poszerzająca wiadomości dzieci.
- „A to kapelusz!” – słuchanie wiersza Hanny Ożogowskiej.
- „Znikające grzybki” – zabawa dydaktyczna.

- „Muchomorki” – zabawa plastyczna.
- „Grzybki” – karty pracy cz. 1, str. 20.
- „Krasnoludki” – słuchanie piosenki „Krasnoludki” z elementami pokazywania.

Zajęcia poranne

„Idziemy na grzyby” – rozmowa kierowana utrwalająca i poszerzająca wiadomości dzieci

Przebieg:

Obejrzyjcie wspólnie ilustracje i zdjęcia przedstawiające grzyby. Choć wszyscy najbardziej lubimy podgrzybki, kurki i rydze, pamiętaj, że na zdjęciach nie może zabraknąć muchomora. Jak najczęściej przypominaj dzieciom, że nie wolno im dotykać w lesie żadnych grzybów, ponieważ nie tylko muchomory są trujące. Porozmawiajcie o tym, jak zbudowany jest grzyb.

„A to kapelusz!” – słuchanie wiersza Hanny Ożogowskiej

A to kapelusz!

*– Miły muchomorku,
powiedzieć mi musisz,
gdzie kupiłeś taki
śliczny kapelusik?*

*– Moja wiewióreczko,
chętnie ci odpowiem:
ja go nie kupiłem,
wyrósł mi na głowie.*

Hanna Ożogowska

Obejrzyjcie jeszcze raz obrazek przedstawiający muchomora, omówcie jego wygląd, zwłaszcza kolor kapelusza! Kolejny raz przypominaj dzieciom, aby nie dotykały grzybów w lesie!

Zajęcia główne

„Znikające grzybki” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Przygotuj trzy duże ilustracje przedstawiające grzyby: muchomora, podgrzybka i kurki. Usiądźcie wygodnie na dywanie, na środku połów „grzyby”. Wskazuj po kolei każdą ilustrację i głośno wymieniaj nazwę danego grzyba, po czym powtarzajcie ją wspólnie. Omów trujące właściwości muchomora i powiedz, że jeśli ktoś zobaczy takie grzyba w lesie, w żadnym razie nie może go dotykać. Następnie poproś wybrane dziecko o zamknięcie oczu (sprawdź, czy nie podgląda) i zabierz jednego grzybka. Czy uczestnikowi zabawy uda się zgadnąć, którego brakuje?

„Muchomorki” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Przygotuj wydrukowane sylwetki muchomora i farbki do malowania palcami. Zadaniem maluchów będzie wypełnienie konturów grzybka farbą za pomocą palców. Skupcie się na czerwonym kapeluszu. Na koniec dzieci zrobią białe kropki, „stemplując” je palcami. Po skończonej pracy przypominaj, że muchomor jest grzybem trującym i pod żadnym pozorem nie można go dotykać.

Zajęcia popołudniowe

„Grzybki” – karty pracy cz. 1, str. 20

Przebieg:

Spytaj dzieciaki, ile grzybów jest na obrazku. Maluchy obrysowują kontur jednego z grzybów, usprawniając w ten sposób motorykę małą, po czym kolorują grzybek mazakiem.

„Krasnoludki” – słuchanie piosenki „My jesteśmy krasnoludki” z elementami pokazywania

Przebieg:

Wysłuchajcie wspólnie popularnej piosenki „My jesteśmy krasnoludki”. Gdzie mieszkają krasnoludki? Puść piosenkę jeszcze raz, tym razem pokazujcie:

W drugiej zwrotce:

- Jedzenie mrówek i żabich łapek
- Kiwanie głowami
- Czapeczki na głowach

W trzeciej zwrotce:

- Grożenie palcem
- Płkanie niezabudki

W czwartej zwrotce:

- Grę na trąbce
- Usypianie

DZIEŃ PIĄTY: ŻEGNAJCIE SKRZYDLACI PRZYJACIELE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Wróbelek” – słuchanie wiersza Hanny Ożogowskiej.
- „Ptaki odlatują” – zabawa ruchowa.
- „Ciocia i bocian” – słuchanie opowiadania Marii Kownackiej.
- „Ptaki” – zabawa ruchowo-ortofoniczna.
- „Skrzydłaci przyjaciele” – karty pracy cz. 1, str. 19.
- „Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Wróbelek” – słuchanie wiersza Hanny Ożogowskiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wierszyk „Wróbelek” Hanny Ożogowskiej.

Wróbelek

*Odleciały sobie ptaszki
hen, w dalekie strony.*

*Tylko wróbel na gałęzi
siedzi nastroszony.*

*Oj, nie żałuj, miły ptaszku,
że zostałeś z nami.
Będziemy cię zimą karmić
chleba kruszynami.*

Hanna Ożogowska

Poproś dzieci, by wymieniły wszystkie ptaki, jakie znają. Czy wiedziały, że niektóre ptaki odlatują na zimę do ciepłych krajów? Jako przykład możesz podać bociany, dudki, łabędzie, dzikie gęsi. Porozmawiaj z dziećmi na temat wysłuchanego wiersza. Pokaż zdjęcia oraz ilustracje, na których jest wróbel. Co możecie zrobić, aby pomóc ptakom w czasie zimy?

„Ptaki odlatują” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Poproś dzieci, by wyobraziły sobie, że są ptakami odlatującymi do ciepłych krajów. Zabawę zaczynajcie, stojąc i wymachując ramionami. Następnie na twój sygnał dzieci „startują” i „lecą”, ramionami naśladując ruchy ptasich skrzydeł w locie.

Zajęcia główne

„Ciocia i bocian” – słuchanie opowiadania Marii Kownackiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom opowiadanie „Ciocia i bocian” Marii Kownackiej.

Ciocia i bocian

U mojej cioci jest wielka palma i bocian z długim dziobem.

– *Bocian u cioci? Bocian w mieszkaniu? Przepraszam jakim sposobem?*

– *Całkiem zwyczajnie – odrzekła ciocia – z telewizora wyleciał bocian.*

– *Z telewizora?*

– *Prosto z ekranu. Film nadawali: „Odłot bocianów”.*

– *I co?*

– *Ja patrzę, a jeden bociek leci wprost na mnie!*

– *Leciał na ciocię?*

– *Jeszcze jak leciał. Ja siedzę sobie, siedzę pod palmą, na drutach robię, a on, ten bocian – buch, dziobem w ekran. I leci na mnie. Cud, że uciekłam!*

– *I co?*

– *Pomylił mi wszystkie ściegi, spojrzał na palmę i krzyknął: Egipt!*

– *Tata mi mówił już dawno, wiosną, że takie palmy w Egipcie rosną. Jestem w Egipcie – zawołał bocian.*

– *No, a co ciocia?*

– *Nic – rzekła ciocia. – Miałam mu mówić, że to pomyłka? Że to nie Egipt, tylko Kobyłka?*

Wiosną się dowie, ale nie szybciej, teraz niech myśli, że jest w Egipcie. Pod palmą mamy piękną oazę, sennik egipski czytamy razem, w Nilu moczymy nogi starannie...

– *To Nil też macie?*

– *Nil mamy w wannie.*

Tutaj z łazienki rozległ się klekot:

– *Kle, kle, gdzie jesteś? Czekam nad rzeką. Bardzo cię proszę, przyjdź tu na chwilę!*
I moja ciocia znikła nad Nilem.

Maria Kownacka

Porozmawiajcie chwilę o tym, dlaczego ptaki odlatują na zimę do ciepłych krajów, możesz pokazać dzieciakom zdjęcia lub obrazki przedstawiające te ptaki.

„Ptaki” – zabawa ruchowo-ortofoniczna

Przebieg:

Dzieci naśladują ruchem oraz głosem wybrane przez siebie ptaki m.in.:

- bociana – wysokie unoszenie kolan i powtarzanie: „kle, kle, kle”,
- dzięcioła – ruchy głową imitujące stukanie w drzewo i odgłosy: „puk, puk, puk”,
- kukułkę – ruchy naśladujące machanie skrzydełkami oraz odgłosy: „kuku, kuku”,
- kaczkę – chodzenie w przysiadzie oraz charakterystyczne powtarzanie: „kwa, kwa”,
- wróbla – skakanie na dwóch nóżkach w lekkim przysiadzie oraz powtarzanie: „ćwir, ćwir”.

„Skrzydłaci przyjaciele” – karty pracy cz. 1, str. 19

Przebieg:

Zadaniem dzieci będzie wskazanie, który z narysowanych na dole strony ptaków frunie na dużym rysunku oraz przyklejenie odpowiedniej naklejki. Czy maluchy będą umiały nazwać tego ptaszka?

Zajęcia popołudniowe

„Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań

CIEKAWOSTKI

Czy grzyby są roślinami?

Grzyby w rzeczywistości nie są roślinami. Wyglądają jak rośliny i rosną w tych samych miejscach, lecz nie mają liści i łodyg i nie wytwarzają pożywienia za pomocą światła. Grzyb żywi się tym, co pobierze z nieżywych roślin i zwierząt.

Dlaczego drzewa mają liście?

Jak wszystkie rośliny, drzewa potrzebują liści do życia. Liście są fabryką produkującą pokarm dla drzewa. Jeżeli kiedykolwiek żuliście żdźbło trawy, wiecie, jak słodki jest sok krążący w roślinie. Młode głodne gąsienice też to wiedzą, dlatego jedzą liście!

Dlaczego niektóre drzewa zrzucają liście jesienią?

Duże zielone liście są przydatne wiosną i latem. Kiedy świeci słońce i dni są długie, wytwarzają pokarm, kiedy dni robią się krótsze, brakuje czasu na produkcję jedzenia, a drzewo musi żyć się zapasami – zupełnie jak wiewiórka!

Do czego służą marchewki?

Marchewki to bardzo smaczne pożywienie, ale tak naprawdę wcale nie są przeznaczone dla nas! Marchew żyje dwa lata. W ciągu pierwszego roku życia wytwarza zapasy, które przechowuje w pomarańczowym korzeniu. W ciągu drugiego roku zużywa zgromadzone pożywienie, by wydać kwiaty i nasiona (o ile wcześniej nie zostanie schrupana!).

Przepis na słoneczny dżem z dyni i pomarańczy

Potrzebne składniki:

50 dag miąższu dyni

60 dag cukru

2 pomarańcze

Obierz dokładnie dynię, wyjmij pestki, gąbczasty miąższ zetrzyj na tarce. Do startej dyni dodaj cukier i odstaw na 2 godziny. W tym czasie w gorącej wodzie wyszoruj dokładnie pomarańcze i zetrzyj skórkę. Następnie postaraj się usunąć białą otoczkę z pomarańczy i pokrój je na kawałki.

Jeśli dynia puściła sok, dodaj do niej pokrojone kawałki pomarańczy i skórkę pomarańczową, następnie gotuj na małym ogniu przez mniej więcej 30 min. Kiedy dżem zgęstnieje, nakładaj go do wyparzonych słoików, a następnie odwróć je do góry dnem. Gotowe! Zamknęłaś słońce w słoiku, na pewno przyda ci się zimą!

Wykorzystane publikacje:

1. Hanna Ożogowska, *Entliczki-pentliczki*, Warszawa 1987 Wydawnictwo Spółdzielcze.
2. Elżbieta Gontarska, *Moje polskie rymowanki. Tradycyjne polskie rymowanki dla przedszkolaków i ich rodziców*, Warszawa 2009, ARTI SJ.
3. Ewa Morkowska, *Dlaczego ziewa hipopotam*, Warszawa 1998 WSiP.
4. Maria Konopnicka, *Maria Konopnicka dzieciom*, Ożarów Mazowiecki 2011 Wydawnictwo Olesiejuk.
5. Urszula Kozłowska, *Wierszyki 3-latka z Teczki 3-latka*, Ożarów Mazowiecki 2011 Wydawnictwo Olesiejuk.
6. Jan Brzechwa, *Tańczyła igła z nitką*, Warszawa 1963 Czytelnik.
7. Teresa Dziurzyńska, Hanna Ratyńska, Elżbieta Stójowa, *A jak będzie słońce... A jak będzie deszcz...*, Warszawa 1996 WSiP.
8. Helena Kruk, *Wybór literatury do zabaw i zajęć w przedszkolu*, Warszawa 1985 WSiP.
9. Lucyna Krzemieniecka, *Z przygód krasnala Hałabały*, Warszawa 2008 Nasza Księgarnia.
10. Hanna Zdzitowiecka w: *Mam 3 lata*, Poznań Wydawnictwo Podsiedlik-Raniowski i Spółka.
11. Maria Kownacka, *Razem ze słonkiem*, Warszawa 1977 WSiP.
12. <http://www.przedszkole1rm.com/content/view/117/40/1/3/>
13. Danuta Wawiłow, Oleg Usenko, *Czerwone jabłuszko*, Warszawa 1987, Nasza Księgarnia.
14. Kazimiera Właźnik, *Przewodnik metodyczny dla nauczyciela. Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, Warszawa 1996 JUKA.

Utwory muzyczne:

1. *Piosenki przedszkolaka*, Poznań Wydawnictwo Podsiedlik-Raniowski i Spółka.
2. *My jesteśmy krasnoludki. Piosenki dla dzieci*, Wydawnictwo Marfix.
3. *Jesień*, muzyka i słowa Zbigniew Konic, www.przedszkolanka.com/viewpage.php?page_id=40.

LISTOPAD

Liście

*Nie raz pewnie widzieliście,
jak z drzew opadają liście.
Ten szeleści: – Trudna rada.
Jesień przyszła, a więc spadam.
Tamten duży i czerwony
mknie ku ziemi jak szalony.
Rudy jeszcze prędej śmiga,
bo z kasztanem chce się ścigać.
Liść w kolorze pomarańczy
kręci się i z wiatrem tańczy.
A brzozowy leci z drzewa
i po drodze sobie śpiewa.
Żółty listek znów wiruje
nim na trawie wyląduje.
– Kto wypędza z drzewa liście?
To listopad oczywiście!*

Joanna Kiercz

PRZYSŁOWIA:

- Słońce w listopadzie mrozy zapowiada.
- W listopadzie goło w sadzie.
- Jak listopad ciepły – marzec mrozem przewlekły.
- Gdy listopad mroźny, to lipiec nie groźny.
- Deszcz z początku listopada mroźny styczeń zapowiada.
- Gdy jesień zamglona, zima zaśniewiona.

WAŻNIEJSZE DATY:

11 listopada: Narodowe Święto Niepodległości
16 listopada: Międzynarodowy Dzień Tolerancji
21 listopada: Światowy Dzień Pozdrawiania, Dzień Życzliwości
24 listopada: Światowy Dzień Tańca, Światowy Dzień Pierniczków
25 listopada: katarzynki, Światowy Dzień Pluszowego Misia
28 listopada: Dzień bez Kupowania
30 listopada: andrzejki

PLAN DZIAŁAŃ WSPOMAGAJĄCO-WSPIERAJĄCYCH

LISTOPAD

TYDZIEŃ PIERWSZY: SZARUGA JESIENNA

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Dni coraz krótsze	„Deszczowa muzyka” – zabawa relaksacyjna umożliwiająca poznawanie wielozmysłowe „Świeci słońeczko, pada deszczyk” – zabawa ruchowa „Zabawa chmurką” – słuchanie wiersza L. Marjańskiej „Kiedy dzieci są smutne” – rozmowa kierowana „Spacer w deszczu” – spacer na świeżym powietrzu „Kolorowy deszczyk” – zabawa plastyczna	– doskonalą percepcję słuchową – prawidłowo reaguje na sygnały wydawane przez nauczyciela, – rozwija ogólną sprawność fizyczną – uważnie słucha krótkiego wiersza – wie, że smutek jest naturalnym uczuciem i nie trzeba się go wstydzić, – rozwija myślenie symboliczne – doskonalą poznawanie wielozmysłowe – starannie wykonuje pracę plastyczną zaproponowaną przez nauczyciela	– wiersz „Zabawa chmurką” L. Marjańskiej – wizerunki słońeczka i chmurki – farby do malowania palcami, szara gazeta

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Parasole i parasolki	„Płaczący parasol” – słuchanie wiersza W. Fabera	– wie, do czego służy parasol	– wiersz „Płaczący parasol” W. Fabera
	„Kałuże” – zabawa ruchowa	– rozwija ogólną sprawność fizyczną, – skacze obunóż do przodu, do tyłu i na boki, – ćwiczy skoki na jednej nodze	– tyle szarf, ile jest dzieci w grupie
	„Kropelki” – zabawa z elementami szeregowania	– grupuje obrazki ze względu na ich wielkość, – kończy układać szereg zapoczątkowany przez nauczyciela, – tworzy rytmiczny układ elementów wg wzoru	– małe i duże kropki wycięte z niebieskiego papieru
	„Preludium deszczowe” – relaksacja przy muzyce	– rozwija twórcze myślenie, – poznaje muzykę klasyczną	– płyta CD z nagraniem utworu „Preludium deszczowe” F. Chopina
	„Jak powstaje deszcz” – eksperyment przyrodniczy	– czynnie uczestniczy w eksperymencie przyrodniczym, – uważnie obserwuje efekty eksperymentu, – dowiaduje się, jak powstaje deszcz	– woda, przezroczysta miska żaroodporna, talerz, którego średnica jest taka sama lub większa od średnicy miski
	„Parasolka” – karty pracy cz. 1, str. 21	– doskonali sprawność manualną, – potrafi zsynchronizować ruchy rąk	– karty pracy cz. 1, str. 21, niebieska farba, kredki

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Wiatr, wiatraki i wiatraczki	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe „Drzewa na wietrze” – zabawa ruchowa „Co się dzieje na obrazku?” – zabawa doskonaląca umiejętność wypowiadania się „Wietrzna ilustracja” – praca plastyczna „O wietrze łobuziaku” – słuchanie opowiadania A. Galicy	– poszerza wydolność oddechową płuc, – usprawnia oddychanie – ćwiczy narzędzia artykulacyjne, – potrafi dopasować ruchy ramion do tempa wypowiadanych przez nauczyciela słów – doskonali umiejętność wypowiadania się pełnymi zdaniami – bierze udział w tworzeniu nietypowej pracy plastycznej, – rozwija wyobraźnię, kreatywność i twórcze myślenie – rozwija umiejętności językowe, – potrafi budować proste wypowiedzi	– ilustracje lub książki z obrazkami – farby plakatowe we wszystkich odcieniach koloru niebieskiego, skrawki materiału lub ew. niebieska bibuła, brystol, pędzle lub gąbki, klej magic, szczoteczka do zębów, suszarka do włosów – opowiadanie „O wietrze łobuziaku” A. Galicy

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Deszczowe dni	„Słonka i chmurki” – zabawa ruchowa „Spacer w poszukiwaniu ślimaków” – spacer młodych przyrodników „Kto lubi deszcz?” – rozmowa dydaktyczna „Parasolka w kwiatki” – słuchanie opowiadania A.M. Gelotte	– rozwija ogólną sprawność fizyczną – poznaje wygląd ślimaka i dżdżownicy, – ćwiczy spostrzegawczość – poznaje środowisko życia ślimaków i dżdżownic – rozwija myślenie wyobrazeniowe	– wizerunki słonka i chmurki – opowiadanie „Parasolka w kwiatki” A.M. Gelotte

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Jesienne nastroje	„Kolorowy deszcz” – słuchanie piosenki połączone z nauką tekstu	– poznaje tekst piosenki	– płyta CD z nagraniem piosenki „Kolorowy deszcz”
	„Żabki” – zabawa ruchowa	– doskonali skok obunóż, – wzmacnia mięśnie nóg	– szarfy
	„Opowiedz mi bajkę” – zabawa rozwijająca inteligencję językową	– doskonali sprawność językową	
	„Jesienne liście” – zabawa plastyczna	– sprawnie posługuje się plasteliną, – stara się wypełnić plasteliną zaznaczoną powierzchnię	– wydruki przedstawia- jące sylwety liści, pla- stelina
	„Deszczowe róże” – słuchanie wiersza D. Gellner	– uważnie słucha wiersza	– wiersz „Deszczowe róże” D. Gellner
	„Bawimy się!” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań	– potrafi bawić się samodzielnie lub w grupie bez ingerencji nauczyciela	

TYDZIEŃ DRUGI: PRZYGOTOWANIA LUDZI DO ZIMY

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: W spiżarni – zapasy na zimowe czasy	„W spiżarni” – zabawa dydaktyczna	– wie, że w słoikach można przechowywać przez długi czas owoce i warzywa, – degustuje przetwory	– słoiczki z przetworami
	„Wróbelki” – zabawa ruchowa	– rozwija ogólną sprawność ruchową	
	„Szarlotka” – wspólne pieczenie ciasta	– czynnie uczestniczy w przygotowaniu ciasta, – wie, jak zachować się w kuchni	– 2,5 szklanki mąki, 1/5 szklanki cukru, 1/2 kostki margaryny, 2 jajka, 1 łyżeczka proszku do pieczenia, cukier wanilinowy, mus jabłkowy lub jabłka duszone
	„Dźwiękowi detektywi” – zabawa dydaktyczna	– doskonalą percepcję słuchową	
	„Zapasy na zimę” – słuchanie wiersza J. Kiercz	– doskonalą umiejętność słuchania utworów wierszowanych, – ćwiczy pamięć i koncentrację	– wiersz „Zapasy na zimę” J. Kiercz

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Kompoty, susze owocowe i warzywne	„Kompoty, kompotiki” – degustacja połączona z rozmową dydaktyczną	– wie, jak przygotowuje się kompot, który dostaje w przedszkolu	– słoiki z kompotami
	„Woreczki w górę” – zabawa ruchowa	– ćwiczy rzuty do góry	– woreczki z kaszą
	„Co się zmieniło?” – zabawa dydaktyczna ćwicząca spostrzegawczość	– rozwija spostrzegawczość, – zna i nazywa owoce: jabłko, gruszka, śliwka, – segreguje owoce wg rodzajów	– kilka jabłek, śliwek i gruszek
	„Kapciowa zgadywanka” – zabawa ruchowa ćwicząca szybkość i spostrzegawczość	– ćwiczy spostrzegawczość, – doskonali umiejętność łączenia w pary	
	„Faktury” – zabawa plastyczna	– rozwija poznawanie wielozmysłowe, – utrwala znajomość pojęcia: koło	
	„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań	– potrafi bawić się samodzielnie lub w grupie bez ingerencji nauczyciela	– papiery o różnych fakturach, kolorach i grubościach pocięte w figury geometryczne

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Ubieramy się odpowiednio do pogody	„Kalosze na jesienne deszcze” – zabawa dydaktyczna	– potrafi nazwać poszczególne rodzaje butów i ubrań, – potrafi przyporządkować buty odpowiednim ubraniom	– kalosze, płaszczyk przeciwdeszczowy, sandały, letnia sukienka, czapka zimowa i śniegowce, opcjonalnie ilustracje przedstawiające wyżej wymienioną odzież
	„Wesołe piłeczki” – zabawa ruchowa	– doskonali ogólną sprawność ruchową	
	„O ciepłym ubieraniu, o chorym Krzysiu i zdrowym śniadaniu” – słuchanie opowiadania	– doskonali umiejętność uważnego słuchania dłuższych tekstów literackich, – wie, że należy zdrowo się odżywiać i ciepło ubierać podczas jesiennych chłódów	– opowiadanie „O ciepłym ubieraniu, o chorym Krzysiu i zdrowym śniadaniu”
	„W zdrowym ciele zdrowy duch” – spacer połączony z obserwacją listopadowej przyrody	– obserwuje zmiany zachodzące w listopadowej przyrodzie	
	„Zabawa z listkami” – karty pracy cz. 1, str. 32	– doskonali umiejętności językowe oraz percepcję wzrokową i słuchową	– karty pracy cz. 1, str. 32

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Długie jesienne wieczory	„Co robimy wieczorami” – rozmowa kierowana	– doskonali umiejętności językowe, – wie, że jesienią dni są coraz krótsze, a noce coraz dłuższe	
	„Stopkowy masaż” – zabawa relaksacyjna pobudzająca zmysły i ćwicząca koncentrację	– relaksuje się dzięki wrażeniom dotykowym	– gumowe piłki z wypustkami
	„Temu ptak śpiewa, kto sadi drzewa” – słuchanie opowiadania M. Kownackiej	– dowiaduje się, że można wyhodować drzewo z kasztana lub żołędzia	– opowiadanie „Temu ptak śpiewa, kto sadi drzewa” M. Kownackiej
	„Sadzimy drzewa” – rozwijanie aktywności przyrodniczej	– bierze czynny udział w procesie sadzenia drzewa, – rozwija inteligencję przyrodniczą	– plastikowe doniczki przyniesione z domu przez dzieci, łopatkę do piasku, kasztany, orzechy lub żołędzie
	„Opowieść chłopca” – karty pracy cz. 1, str. 23	– doskonali percepcję słuchową, – ćwiczy koordynację wzrokowo-ruchową, – ćwiczy pamięć sekwencyjną (odtworzenie sekwencji ruchów)	– karty pracy cz. 1, str. 23

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Jest coraz chłodniej	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia aparatu artykulacyjnego wg propozycji Barbary Wiśniewskiej „Zajęczki” – zabawa ruchowa „Zostają z nami na zimowe dni” – słuchanie wierszyków Hanny Łachockiej połączone z rozmową na temat ptaków, które zostają w Polsce na zimę „Robi się coraz chłodniej” – rozmowa kierowana „Jesienne języki” – zabawa plastyczna	– ćwiczy aparat artykulacyjny: żuchwę, język i wargi – doskonalą ogólną sprawność ruchową – doskonalą umiejętność uważnego słuchania dłuższych utworów wierszowanych, – potrafi powtórzyć nazwy ptaków – doskonalą umiejętności językowe – rozwija kreatywność i twórcze myślenie, – bierze czynny udział w nietypowej zabawie plastycznej	– teksty wierszyków „Zostają z nami na zimowe dni” H. Łachockiej – wydruki przedstawiające sylwetki jeża (bez kolców) farbki oraz widelce

TYDZIEŃ PIERWSZY: SZARUGA JESIENNA

DZIEŃ PIERWSZY: DNI CORAZ KRÓTSZE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Deszczowa muzyka” – zabawa relaksacyjna umożliwiająca poznawanie wielozmysłowe.
- „Świeci słoneczko, pada deszczyk” – zabawa ruchowa.
- „Zabawa chmurek” – słuchanie wiersza Ludmiły Marjańskiej.
- „Kiedy dzieci są smutne” – rozmowa kierowana.
- „Spacer w deszczu” – spacer na świeżym powietrzu.
- „Kolorowy deszczyk” – zabawa plastyczna.

Zajęcia poranne

„Deszczowa muzyka” – zabawa relaksacyjna umożliwiająca poznawanie wielozmysłowe

Przebieg:

Czy dziś pada deszcz? Jeśli tak, wykorzystaj to do przeprowadzenia zabawy rozwijającej poznawanie wielozmysłowe. Usiądźcie blisko okna, zamknijcie oczy, rozluźnijcie się. Razem z dziećmi nasłuchuj deszczowej muzyki. Czy deszcz bębni o dachówki, czy może dźwięczy jak strumień? Opowiedz, co słyszysz. Potem posłuchajcie deszczowych piosenek.

„Świeci słoneczko, pada deszczyk” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Zawołaj wszystkie dzieci. Na hasło: „Świeci słoneczko!” dzieci rozbiegają się po sali i bawią wesoło. Na sygnał: „Pada deszczyk!” dzieci szybko wracają do ciebie i tworzą nad twoją głową „parasolki” z małych rączek.

Zajęcia główne

„Zabawa chmurek” – słuchanie wiersza Ludmiły Marjańskiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wiersz „Zabawa chmurek” Ludmiły Marjańskiej.

Zabawa chmurek

*Goniły się po niebie chmurki,
Śmiały się, turlały
Z górki na pazurki.
Aż siwa Pani Chmura
Zmarszczyła nos i rzekła:
– Oj, panienki,
Zabrudzićie swoje białe sukienki!
Potem niejedna zapłaczę jeszcze
– I co, i co? – pytały chmurki.
– I spadnie na ziemię deszczem.*

Ludmiła Marjańska

„Kiedy dzieci są smutne” – rozmowa kierowana

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie na dywanie i porozmawiajcie chwilę o tym, kiedy dzieci bywają smutne. Spytaj, dlaczego dorosła chmura przestrzegała małe chmurki, że będą smutne i będą płakały. Czy miała rację? Dlaczego twoje przedszkolaki bywają smutne? – spytaj je o to koniecznie.

Czy smutek to złe uczucie? Absolutnie nie! Każdy ma prawo się smucić, ale pamiętajcie, że to nie jest przyjemne, dlatego trzeba porzucić swe smutki i nie przysparzać ich innym.

Rozdaj dzieciakom wizerunki słońeczka i chmurki. Poproś, by każdy wskazał, czy był dziś rano smutny (unosi chmurkę) czy wesoły (unosi słońeczko). W ten sposób wprowadzisz dzieci w zaczarowany świat symboli.

Zajęcia popołudniowe

„Spacer w deszczu” – spacer na świeżym powietrzu

Przebieg:

Wybierzcie się na spacer, nie rezygnujcie z niego, nawet jeśli pada deszcz. Ubierzcie się ciepło, włóżcie kalosze i kaptury, weźcie parasolki – w końcu dzielne z was przedszkolaki! Jeśli pada, poskaczcie chwilę w kałużach, wystawcie dłonie – pada mocno czy tylko troszeczkę? Jeśli nie pada – od czego macie wyobraźnię! Przeskakujcie przez kałuże na niby, łapecie na niby deszczu, uciekajcie przed niby-ulewą!

„Kolorowy deszczyk” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Jesień wcale nie musi być smutna i szara. Rozdaj dzieciom farbki do malowania palcami i pomalujcie razem świat. Na szarej gazecie dzieci malują drzewa z listkami w kolorach jesieni. Powiedz, że dziś będzie padał kolorowy deszcz – dzieci zanurzają palce w różnych farbach i wystukują rytm padającego deszczu na gazecie.

DZIEŃ DRUGI: PARASOLE I PARASOLKI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Płaczący parasol” – słuchanie wiersza Wincentego Fabera.
- „Kałuże” – zabawa ruchowa.
- „Kropelki” – zabawa z elementami szeregowania.
- „Preludium deszczowe” – relaksacja przy muzyce.
- „Jak powstaje deszcz” – eksperyment przyrodniczy.
- „Parasolka” – karty pracy cz. 1, str. 21.

Zajęcia poranne

„Płaczący parasol” – słuchanie wiersza Wincentego Fabera

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wiersz „Płaczący parasol” Wincentego Fabera.

Placzący parasol

*Placze w kącie parasol,
Łzami skrapia podłogę:
– Czemu wyjść z waszym tatą
Na ulicę nie mogę?*

*Taka ładna pogoda:
Gęste chmury, mgła z deszczem;
W parasolim żywocie
Nie widziałem piękniejszej!*

*– Tyle błota wokoło!
Ślotą wprost się zachwycam!
Parasoli jest pełna
Cała niemal ulica...*

*A wasz tata przemoknie,
Bo nie zabrał mnie ze sobą...
Jakże można zapomnieć
Swego dachu nad głową!*

Wincenty Faber

„Kałuże” – zabawa ruchowa

Przebieg:

W całej sali rozłóż taką liczbę szarf, ile jest dzieci w twojej grupie. Maluchy wesoło biegają w rytm melodii, którą grasz na trójkacie, bębenku lub dzwonach. Na twój sygnał (jedno klaśnięcie) każdy zatrzymuje się przy szarfi – „kałuży”. Na kolejny znak (dwa klaśnięcia) dzieci muszą przeskoczyć „kałuże” – w pierwszej rundzie na jednej nodze, w drugiej obunóż, w trzeciej do przodu i do tyłu obunóż, w czwartej obunóż na boki. Na koniec wesoło wskakują do kałuży i tupią, jakby chciały rozbryzgać całą wodę!

Zajęcia główne

„Kropelki” – zabawa z elementami szeregowania

Przebieg:

Do przeprowadzenia tej zabawy potrzebne będą wycięte przez ciebie z niebieskiego papieru kropelki – taka sama liczba małych i dużych kropel. Rozłóż wszystkie kropelki na podłodze, ale dwie (dużą i małą) oddziel od reszty. Pokaż dzieciom te wydzielone kropelki. Następnie poproś, by do tych dwóch dopasowały resztę wg zasady: mała do małych, duża do dużych. Kiedy już powstaną dwa zbiory, podziel przedszkolaków na dwie grupy. Jedna część dzieci podchodzi do zbioru małych kropel, druga do dużych. Podejdź na chwilę do każdej z grup i ułóż w szeregu dwie kropelki. Zadaniem każdej z drużyn będzie dokończenie szeregu. Jeśli dzieci szybko uporają się z tym zadaniem, możesz poprosić o ułożenie rytmu, np. duża, mała kropelka lub duża, duża, mała.

„Preludium deszczowe” – relaksacja przy muzyce

Przebieg:

Puść dzieciom „Preludium deszczowe” Fryderyka Chopina. Połóżcie się wygodnie na podłodze, zamknijcie oczy, wsłuchajcie się w dźwięki muzyki. Gdy utwór się skończy, usiądźcie w kole i zacznijcie rozmowę na jego temat. Spytaj dzieci: Czy słyszały padające kropelki deszczu? Utwór był wesoły czy smutny? Jakiego koloru była muzyka? Z czym im się kojarzył ten utwór? Co widziały, jak zamknęły oczy?

Zajęcia popołudniowe

„Jak powstaje deszcz” – eksperyment przyrodniczy

Przebieg:

Do przeprowadzenia tego eksperymentu potrzebna będzie gorąca woda, przezroczysta miska żaroodporna i talerz, którego średnica powinna być taka sama lub nieco większa od średnicy miski. Talerz włóż wcześniej do lodówki.

Cały eksperyment przeprowadzasz tylko ty. Dzieci powinny stać w bezpiecznej odległości, zwłaszcza gdy będziesz nalewać gorącą wodę. Potem mogą podejść bliżej, ale nadal musisz zachować ostrożność.

Do miski nalej gorącej wody – obejrzyjcie unoszącą się parę wodną. Następnie umieść nad miską schłodzony talerz. Kucnijcie i przez przezroczyste ściany miski zobaczcie, co się dzieje z parą wodną, którą przed chwilą oglądaliście. Para skrapla się! Wyhodowaliście własny deszcz!

Teraz usiądźcie wygodnie na podłodze. Opowiedz dzieciom, jak powstaje deszcz:

„Na naszej planecie jest dużo mórz, oceanów, jezior i rzek, czyli wody. Kiedy mocno świeci słońce i nagrzewa wodę, część tej wody zamienia się w parę (taką samą jaką widzieliście nad miską). Ta para unosi się wysoko, wysoko, gdzie jest zimno (nasza para też dotarła do zimnego talerzyka). Kiedy ciepła para wodna, dotknie zimnego powietrza, po pewnym czasie ochładza się i zamienia w małe kropelki. Te kropelki fruwają sobie w powietrzu i łączą się, tworząc coraz większe krople. Gdy są już zbyt ciężkie, żeby unosić się w powietrzu, spadają. I to jest właśnie deszcz”.

„Parasolka” – karty pracy cz. 1, str. 21

Przebieg:

Dzieci kolorują parasol, następnie zanurzają paluszki wskazujące w niebieskiej farbie i synchronicznie obiema rękami malują kropelki deszczu. Kto skrył się pod parasolem? – dzieci przyklejają odpowiednią naklejkę u dołu strony.

DZIEŃ TRZECI: WIATR, WIATRAKI I WIATRACZKI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe.
- „Drzewa na wietrze” – zabawa ruchowa.
- „Co się dzieje na obrazku?” – zabawa doskonaląca umiejętność wypowiadania się.
- „Wietrzna ilustracja” – praca plastyczna.
- „O wietrze łobuziaku” – słuchanie opowiadania A. Galicy.

weź farbę granatową) i przejeżdż po niej grzebieniem nad waszym dziełem. W ten sposób pojawią się krople deszczu. Na koniec przyklejcie (klejem magic) podłużne skrawki materiału lub niebieskiej bibuły tak, by tylko kawałek był naklejony, reszta ma swobodnie zwisać. Praca prawie gotowa. Trzeba jeszcze „uruchomić” wiatr! Ustawcie brystol pionowo, stań z boku z włączoną suszarką. Wiatr jak malowany!

Zajęcia popołudniowe

„O wietrze łobuziaku” – słuchanie opowiadania Agnieszki Galicy

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom opowiadanie „O wietrze łobuziaku” Agnieszki Galicy, a następnie porozmawiajcie o bohaterach tej opowieści.

O wietrze łobuziaku

– *Ćwir, ćwir, ćwir – ćwierkały wróbelki i niechący obudziły śpiący w gałęziach drzewa wiatr.*
– *Uuaaach – ziewnął wiatr i przeciągnął się tak, że wszystkie liście zadrżały i zaszumiały.*
– *Obudził się! – ćwierkały wróbelki. – I pewnie zaraz zacznie psocić.*
Wiatr wyrzał pomiędzy liści i zobaczył ciemne chmury, które płynęły po niebie.
– *Zrobię im figla – gwizdnął. – Dmchnę tak mocno, że zaraz je wszystkie przegonię.*
I po chwili wiatr gwizdał, świstał i dmuchał, a chmury uciekały jedna za drugą, aż w końcu zaświeciło słońce. Wróbelki wygrzewały się w słońcu, a wiatr kręcił się koło nich i pytał:
– *Chmury przegonione. I co teraz? Nudzi mi się.*
– *Leć nad górkę – ćwierkały wróbelki. – Tam jest dla ciebie zabawka.*
Wiatr zakręcił się, zagwizdał i pofrunął nad górkę, na której stał wielki wiatrak.
– *Hej, czemu się nie kręcisz? – zawołał.*
– *Nikt już dziś nie używa mnie do mielenia maki – zaskrzypiał wiatrak. – Teraz są młyny elektryczne. Nikomu nie jestem potrzebny.*
– *Ale można pokręcić się dla zabawy – zaśmiał się wiatr i wkręcił się w skrzydła wiatraka.*
Trochę się przy tym zasapał i zadyszał, ale wreszcie stary wiatrak ruszył, obracając skrzypiącymi ramionami.
– *To była zabawa! – gwizdał wiatr, kręcąc się między drzewami.*
– *Uważaj! – ćwierkały wróbelki. – Połamiesz gałęzie!*
Ale wiatr ich nie słuchał, bo już wymyślał nowe figle. Zobaczył, że drogą idzie na spacer Agatka ze swoim tatą. Wiatr zerwał tacie z głowy kapelusz i turlał nim po drodze.
– *To dopiero zabawa! – chichotał.*
Agatka z tatą biegli coraz szybciej, aż wreszcie dogonili kapelusz.
– *To moja zabawka! Oddajcie mi – świstał wiatr, ale tata mocno trzymał teraz kapelusz. Wiatr, niewiele myśląc, wyrwał Agatce z ręki kolorowy latawiec. Zabrał go ze sobą na drzewo i tam zmęczony zasnął. Wróbelki siedziały cicho, by nie obudzić łobuziaka. A wiatr spał tak mocno, że nawet nie zauważył, kiedy tata ściągnął latawiec z drzewa i oddał go Agatce.*

Agnieszka Galica

DZIEŃ CZWARTY: DESZCZOWE DNI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Słonka i chmurki” – zabawa ruchowa.
- „Spacer w poszukiwaniu ślimaków” – spacer młodych przyrodników.
- „Kto lubi deszcz?” – rozmowa dydaktyczna.
- „Parasolka w kwiatki” – słuchanie opowiadania Ann-Madeleine Gelotte.

Zajęcia poranne

„Słonka i chmurki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Przygotuj wycięte z papieru wizerunki słoneczka i chmurki. Wyjaśnij maluchom, że kiedy podniesiesz do góry słoneczko, dzieci powinny bawić się wesoło, kiedy podniesiesz chmurkę (pada deszcz), powinny powoli maszerować.

Zabawę rozpocznij od pokazania słoneczka – przedszkolaki rozbiegają się po sali, wesoło podskakują, cieszą się. Kiedy podniesiesz chmurkę, zwalniasz krok, powoli spacerują z parasolem nad głową (spiecione dłonie). Zabawę zakończ pokazaniem słoneczka!

Zajęcia główne

„Spacer w poszukiwaniu ślimaków” – spacer młodych przyrodników

Przebieg:

Wybierzcie się na spacer, nawet jeśli troszeczkę sięgą. Poproś dzieci, by skupiły całą swoją uwagę na poszukiwaniu ślimaków i dżdżownic. Mogą pobawić się w przyrodniczych detektywów! Komu uda się znaleźć najwięcej okazów?

„Kto lubi deszcz?” – rozmowa dydaktyczna

Przebieg:

Zastanówcie się wspólnie, dlaczego w deszczowe dni podczas spaceru można spotkać bardzo dużo ślimaków i dżdżownic. Okazuje się, że te zwierzęta, w odróżnieniu od większości ludzi, uwielbiają deszczową pogodę. Dzieje się tak, ponieważ ich ciało składa się w bardzo dużym stopniu właśnie z wody i kiedy po lub w trakcie deszczu wychodzą ze swoich kryjówek, uzupełniają zapasy wody, którą wcześniej zużyły. A czy wy lubicie deszczowe dni?

Zajęcia popołudniowe

„Parasolka w kwiatki” – słuchanie opowiadania Ann-Madeleine Gelotte

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom opowiadanie „Parasolka w kwiatki” Ann-Madeleine Gelotte.

Parasolka w kwiatki

Chciałabym, żeby pewnego dnia jakaś starsza miła pani podarowała mi parasolkę w kwiatki! Już sobie wyobrażam, jak z radości tańczyłabym, skakała i śpiewała.

Bo przecież parasolkę w kwiatki można się tak wspaniale bawić.

Mogłabym wybrać się do miasta w mamy pantoflach i z torebką, a wszyscy oglądaliby się za

mną i mówili, że jestem bardzo elegancka.

A przed spaniem rozkładałabym sobie parasolkę nad głową i śniłabym niezwykle sny o księżniczkach, i o wózku pełnym pluszowych misiów, i o jeżach, które grają sobie w piłkę.

Czasami mogłabym zapraszać pod parasolkę całą gromadę dzieci. Moglibyśmy opowiadać sobie bajki i śpiewać piosenki.

Albo wyruszyłabym w daleką podróż po morzach, siedząc w parasolce. Tylko musiałabym zabrać koszyk z jedzeniem.

W dalekich krajach jeździłabym na słoniu i bawiła się z małpkami, a później podzieliłabym się z nimi jedzeniem z koszyka.

A w bardziej wietrzny dzień mogłabym polecieć na mojej parasolce wysoko, do nieba.

Sprawdziłabym, czy naprawdę mieszkają tam aniołki. I czy wygodnie siedzi się na chmurkach. I skąd się bierze deszcz, może chmurki mają złote kraniki.

I bawiłabym się w czarodziejski parasol, który spełnia wszystkie życzenia. Poprosiłabym o wielki zamek lodowy, w którym dzieci mogłyby jeść tyle lodów, ile tylko zechcą.

W czasie deszczu zabierałabym parasolkę i kalosze, żeby pochodzić po kałużach i wcale nie byłabym przemoczona.

A dużo, dużo później, gdy sama byłabym miłą straszą panią, oddałabym moją parasolkę w kwiatki jakiemuś dziecku i patrzyłabym, jak skacze, śpiewa i tańczy z radości.

Ann-Madeleine Gelotte

Spytaj dzieci, co by zrobiły, gdyby dostały taką magiczną parasolkę.

DZIEŃ PIĄTY: JESIENNE NASTROJE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kolorowy deszcz” – słuchanie piosenki połączone z nauką tekstu.
- „Żabki” – zabawa ruchowa.
- „Opowiedz mi bajkę” – zabawa rozwijająca inteligencję językową.
- „Jesienne liście” – zabawa plastyczna.
- „Deszczowe róże” – słuchanie wiersza Doroty Gellner.
- „Bawimy się!” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Kolorowy deszcz” – słuchanie piosenki połączone z nauką tekstu

Przebieg:

Wysłuchajcie wspólnie piosenki pt. „Kolorowy deszcz”.

Kolorowy deszcz

*1. Gdy na dworze pada deszcz,
kiedy wszystko szare jest.
Wyjmij kredki i narysuj to, co tylko chcesz.*

*Ref.: Na niebiesko, fioletowo, żółto i różowo.
Na zielono, na czerwono i pomarańczowo.*

*2. Chociaż pada szary deszcz,
kredki z deszczu śmieją się.
Każda kredka ostrzy nosek i rysować chce.*

*3. Kolorowy pada deszcz,
kolorowy szczeka pies.
I parasol kolorowy rysujemy też.*

Muzyka Stanisław Marciniak, słowa Dorota Gellner

Po wysłuchaniu piosenki, stańcie w kole. Puść ją ponownie. Dzieci starają się śpiewać, tańcząc swobodnie.

„Żabki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Pobawcie się w żabki wskakujące do kałuży. Rozłóż na podłodze szarfy, tworząc duże koło z wielu małych kółek (szarfy powinny leżeć w niewielkiej odległości od siebie tak, by dziecko mogło przeskoczyć z jednej do drugiej).

Dzieci ustawiają się w rzędzie, na twój sygnał pierwszy uczestnik zabawy wskakuje do pierwszej szarfy i, skacząc obunóż, przeskakuje do kolejnych. Kiedy wróci do ciebie, kolejne dziecko staje się „żabką” i wskakuje do „kałuży”.

Zajęcia główne

„Opowiedz mi bajkę” – zabawa rozwijająca inteligencję językową

Przebieg:

Dzieci uwielbiają słuchać bajek, ale czy mają okazję same je opowiadać? Usiądźcie wygodnie na dywanie, zaproś chętną osobę na środek i poproś, by opowiedziała jakąś historyjkę lub bajkę. Możesz pomóc nieśmiałym gawędziarzom – zadaj kilka pytań pomocniczych.

„Jesienne liście” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Rozdaj dzieciom wizerunki liści i plastelinę. Zadaniem maluchów będzie wypełnienie listka wałeczkami z plasteliny. Zademonstruj, jak należy je toczyć i wypełnić nimi listek. Na koniec zróbcie wystawę w Przedszkolnej Galerii Sztuki. Czyj listek jest najbardziej kolorowy?

Zajęcia popołudniowe

„Deszczowe róże” – słuchanie wiersza Doroty Gellner

Przebieg:

Przeczytaj maluchom wiersz „Deszczowe róże” Doroty Gellner.

Deszczowe róże

*Na ulicę, na podwórze
Rzuca deszcz
Deszczowe róże. Każda mokra jest okropnie
Liście ma jak srebrne krople.*

*Już chodniki i kałuże
Przystrojone
W srebrne róże,
Już na schodach
I na ganku
Pełno jest błyszczących wianków.*

*A ja sobie zaraz, wiesz,
Wyjdę na ten wielki deszcz!
Wyjdę z domu,
No i już!
Zrobię bukiet z mokrych róż.*

Dorota Gellner

„Bawimy się!” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań

TYDZIEŃ DRUGI: PRZYGOTOWANIA LUDZI DO ZIMY

DZIEŃ PIERWSZY: W SPIŻARNI – ZAPASY NA ZIMOWE CZASY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „W spiżarni” – zabawa dydaktyczna.
- „Wróbelki” – zabawa ruchowa.
- „Szarlotka” – wspólne pieczenie ciasta.
- „Dźwiękowi detektywi” – zabawa dydaktyczna.
- „Zapasy na zimę” – słuchanie wiersza Joanny Kiercz.

Zajęcia poranne

„W spiżarni” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Przynieś do przedszkola kilka słoików z przetworami. Usiądźcie wygodnie przy stoliku i po kolei otwórzcie słoiczki. Pozwól każdemu dziecku powąchać dany wyrób. Spytaj, czy ktoś wie, co jest w słoiczkach. Pozwól dzieciom spróbować konfitury, dżemu lub owocu z kompotu. Jak im smakuje? Wyjaśnij, że w słoikach ukryły się skarby z sadu i z ogródka: gruszki, jabłka, śliwki, ale także ogórki, grzybki, papryka. Dzięki temu, że zamknięte zostały w słoiczkach, będzie można cieszyć się nimi przez całą zimę, a nawet dłużej. Dzięki przetworom w słoikach można robić zimą ciasta z owocami, jeść desery lub sałatki.

„Wróbelki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Dzieci zamieniają się w wesołe wróbelki. Podskakują obunóż, ćwierkają i szukają jedzenia. Po kilku krokach stają i jedną nóżką grzebią w ziemi w poszukiwaniu robaczka. Możesz zorganizować wyścigi wróbelków.

Zajęcia główne

„Szarlotka” – wspólne pieczenie ciasta

Przebieg:

Zrób dzieciom pyszną niespodziankę! Upieczcie razem szarlotkę – ciasto z musiem jabłkowym. Wspólne gotowanie i pieczenie wzmacnia więzi i jednoczy grupę – na pewno też sprawi dużo radości. Do ciasta wykorzystaj mus jabłkowy z przetworów, które przyniosłaś.

Składniki (porcja na tortownicę o średnicy 26 cm):

- 2 i 1/2 szklanki mąki
- 1/5 szklanki cukru
- 1/2 kostki margaryny
- 2 jajka
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia
- cukier wanilinowy
- mus jabłkowy lub jabłka duszone

Na początku należy dokładnie umyć ręce! Wszystkie składniki (oprócz jabłek) wsypcie do miski i wspólnymi siłami ugniećcie, aby powstała jednolita masa. Ciasto podzielcie na pół, jedną połówkę trzeba włożyć do lodówki. Blaszkę posmarujcie tłuszczem i posypcie bułką tartą. Następnie rozłóżcie ciasto na blaszce – paluszkami trzeba je rozprowadzić po całym dnie. Na tak przygotowany spód ułóżcie pokrojone jabłka (lub mus jabłkowy). Teraz twoja kolej – na tarce zetrzyj resztę ciasta, dzieci posypią nim jabłka. Pozostaje już tylko włożyć ciasto do piekarnika na 50 minut (175°C) i gotowe!

Zajęcia popołudniowe

„Dźwiękowi detektywi” – zabawa słuchowa

Przebieg:

Podczas tej zabawy potrzebne będą tylko palce i dobry słuch. Niech wszyscy usiądą w rzędzie tyłem do ciebie i zamkną oczy. Powiedz, żeby dzieci zachowały ciszę – inaczej nie uda im się rozwiązać dźwiękowych zagadek. Przejdź się po sali i postukaj palcami w dowolny przedmiot tak mocno, by wydał dźwięk. Zadaniem detektywów będzie odgadnięcie, w co uderzałeś. Gdy maluchy odgadną, zaproponuj kolejny dźwięk. Po kilku rundach twoją funkcję przejmie to dziecko, które pierwsze odgadło źródło dźwięku.

„Zapasy na zimę” – słuchanie wiersza Joanny Kiercz.

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wiersz „Zapasy na zimę” Joanny Kiercz

Zapasy na zimę

*Widzieliście, jak wiewiórka
między drzewa daje nurka?
Rudy ogon miga wszędzie!
Zbiera szyszki i żołędzie,
potem je do dziupli chowa,
żeby w styczniu nie głodować.
I my na czas chłodnej zimy
swe zapasy gromadzimy.
Tyle ich, że trudno zliczyć!
A trzymamy je w piwnicy.
Tu kompoty z mirabelek,
soku z wiśni rząd butelek,
na półeczkach zaś u góry
stoją dżemy, konfitury,
galaretki i przeciery,
marmolady stoją cztery,
gruszki w occie, w occie śliwki,
ogóreczki i prawdziwki.
Obok mamy czosnku wianki
i cebuli dwie tubianki.
W tamtych workach są ziemniaki,
w skrzynkach marchew i buraki.
A ta beczka chyba pusta...
Nie! W niej kisi się kapusta!*

*Sporo nam zajęło czasu
gromadzenie tych zapasów,
lecz się martwić nie musimy,
skąd wziąć zimą witaminy!*

Joanna Kiercz

Czy dzieci zapamiętały, jakie zapasy zostały zgromadzone w piwnicy?

DZIEŃ DRUGI: KOMPOTY, SUSZE OWOCOWE I WARZYWNE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kompoty, kompociki” – degustacja połączona z rozmową dydaktyczną.
- „Woreczki w górę” – zabawa ruchowa.
- „Co się zmieniło?” – zabawa dydaktyczna ćwicząca spostrzegawczość.
- „Kapciowa zgadywanka” – zabawa ruchowa ćwicząca szybkość i spostrzegawczość.
- „Faktury” – zabawa plastyczna.
- „Bawimy się” – zabawy dowolne w kącikach zainteresowań.

Zajęcia poranne

„Kompoty, kompociki” – degustacja połączona z rozmową dydaktyczną

Przebieg:

Postaraj się przynieść do przedszkola kilka słoików z kompotami. Nalej każdemu trochę kompotu. Czy smakuje lepiej niż soki kupione w sklepie? Czy kompoty smakują dzieciom? Porozmawiajcie, skąd biorą się kompociki, które pani kucharka przygotowuje do obiadu. Czy dzieci zgadną, z jakich owoców zrobione są kompoty?

„Woreczki w górę” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Dzieci podrzucają woreczek, następnie wyciągają ręce w górę, by go złapać. Rzuty wykonują obiema rękoma. Na koniec poprosz, by maluchy podrzuciły woreczek jak najwyżej – wszyscy to uwielbiają!

Zajęcia główne

„Co się zmieniło?” – zabawa dydaktyczna ćwicząca spostrzegawczość

Przebieg:

Dzieci siedzą wygodnie na podłodze. Połóż na tacy lub na blacie stolika gruszkę i jabłko. Dzieci przyglądają się ustawieniu owoców. Następnie poprosz ich o zamknięcie oczu i zamień kolejność owoców. Spyta, co się zmieniło. Po udzieleniu prawidłowej odpowiedzi maluchy jeszcze raz zamykają oczy, a ty dołóż śliwkę. Co się zmieniło? Poprosz o ponowne zamknięcie oczu, zabierz gruszkę i dodaj jeszcze jedno jabłko.

Następnie połóż na podłodze wszystkie owoce i dodaj kilka kolejnych jabłek, gruszek i śliwek. Poprosz, by dzieci posegregowały je wg rodzajów.

„Kapciowa zgadywanka” – zabawa ruchowa ćwicząca szybkość i spostrzegawczość

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie w kole i wyciągnijcie nogi przed sobą. Poproś wszystkie dzieci, by zdjęły jeden kapeć. Zbierz wszystkie bambosze i połóż je na środku koła. Teraz wytypuj pierwszego uczestnika zabawy. Z zamkniętymi oczami gracz losuje kapeć. Jego zadaniem będzie jak najszybsze odnalezienie właściciela bambosza. Jeśli dzieci wyrażą na to chęć, zmierz im czas za pomocą stopera.

Zajęcia popołudniowe

„Faktury” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Proponujemy ćwiczenie, które rozwija zmysły, pomaga też przez zabawę utrwalić pojęcie koła.

Postaraj się zgromadzić różne papiery o przeróżnych fakturach. Gdy już zbierzesz sporą ich liczbę, potnij je w różne figury geometryczne (ważna jest ilość – im więcej, tym lepiej!). Rozdaj je wszystkim, poproś by maluchy zbadały paluszkami powierzchnię figur, spytaj, czy czują różnicę między fakturami. Poproś o ułożenie dowolnej kompozycji. Następnie utrudnij zadanie i poproś, by dzieci wspólnie ułożyły koło.

„Bawimy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań

Zadanie na następny dzień: postaraj się zaprosić do przedszkola panią pielęgniarkę, która opowie dzieciom, jak się nie dać jesiennym przeziębieniom, wyjaśni też, jakie jedzenie jest zdrowe oraz że ruch na świeżym powietrzu jest bardzo potrzebny.

DZIEŃ TRZECI: UBIERAMY SIĘ ODPOWIEDNIO DO POGODY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kalosze na jesienne deszcze” – zabawa dydaktyczna.
- „Wesołe piłeczki” – zabawa ruchowa.
- „O ciepłym ubieraniu, o chorym Krzysiu i zdrowym śniadaniu” – spotkanie z panią pielęgniarką, wspólne słuchanie opowiadania.
- „W zdrowym ciele zdrowy duch” – spacer połączony z obserwacją listopadowej przyrody.
- „Zabawa z listkami” – karty pracy cz. 1, str. 32.

Zajęcia poranne

„Kalosze na jesienne deszcze” – zabawa dydaktyczna

Przebieg:

Podczas tej zabawy wykorzystasz kilka rekwizytów: kalosze, płaszczyk przeciwdeszczowy, sandały, letnią sukienkę, czapkę zimową i śniegowce. Rozłóż rekwizyty na dywanie, dzieci mogą usiąść wokół nich. Pierwszym zadaniem uczestników zabawy będzie podanie nazw butów i ubrań, następnie przyporządkowanie ich odpowiedniej porze roku. Na koniec dzieci przy twojej niewielkiej pomocy dopasowują buty do odpowiednich ubrań.

„Wesołe piłeczki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Dzieci zamieniają się w wesołe piłeczki. Na twoją prośbę szybkoitko podskakują jak piłeczka nisko odbijana, następnie wyżej – jak piłka odbijana powoli, turlają się, na koniec zwijają się w kulkę i udają nieruchomą piłeczkę – pozwoli im to przez chwilę wyciszyć się i uspokoić.

Zajęcia główne

„O ciepłym ubieraniu, o chorym Krzysiu i zdrowym śniadaniu” – spotkanie z panią pielęgniarką, wspólne słuchanie opowiadania

Przebieg:

Przywitajcie ciepło panią pielęgniarkę! Zaprosicie ją do sali przedszkolnej, poproście, by wygodnie usiadła i wspólnie z wami wysłuchała opowiadania Pauliny Gularskiej-Misiak o chorym Krzysiu. Następnie poproście panią pielęgniarkę, by opowiedziała wam, co robić, by zawsze być zdrowym.

O ciepłym ubieraniu, o chorym Krzysiu i zdrowym śniadaniu

Wszystkie dzieci czekały na Krzysia niecierpliwie, tuptając w tą i z powrotem wokół autobusu. Bardzo chciały już jechać na wycieczkę do zoo, ale Krzysia ciągle nie było!

- Nigdy się nie spóźnia – powiedziała Zuzia zatroskanym głosem.*
- Może coś się stało? – zastanawiał się głośno Jaś.*
- Poczekajcie, poczekajcie, widzę mamę Krzysia – powiedziała pani i wyszła jej naprzeciw.*
- Krzys się bardzo rozchorował i nigdzie dzisiaj nie pojedzie – powiedziała mama Krzysia.*
- Ojej, ale co się stało? – pytały przedszkolaki jeden przez drugiego.*

Mama chłopca, nie odpowiedział im jednak, bo bardzo się spieszyła, tylko z panią zamieniła kilka słów.

– Dobrze, kochani, trzeba ruszać, Krzysio pojedzie z nami następnym razem – powiedziała nauczycielka, po czym wszyscy zaczęli wsiadać do autokaru.

A w autokarze pani opowiedział dzieciom, czego dowiedziała się od mamy Krzysia.

– Okazało się, że Krzys postanowił być wczoraj niegrzeczny! Rano nie chciał zjeść zdrowego śniadania, po południu bardzo szybko zjadł dużą porcję lodów, a po powrocie z przedszkola znów grymasił przy jedzeniu – w ogóle nie chciał tknąć surówki. Po domu biegał bez kapci, a na dodatek wieczorem (wiecie, że już jest zimno wieczorami), kiedy poszedł z bratem na spacer z psem, stwierdził, że mu za gorąco. Mimo że był spocony, zdjął ciepłą bluzę i biegał za swoim pupilem. I dziś, niestety, zamiast jechać z nami na wycieczkę, leży w łóżku z temperaturą – dokończyła opowieść nauczycielka.

– Ale nic mu się nie stanie? – spytała Zuzia, bardzo miła i koleżeńska dziewczynka.

– Nie, kochani, ale na pewno nie jest mu przyjemnie, że leży sam w łóżku, podczas gdy my jedziemy do zoo. Pamiętajcie, trzeba zawsze słuchać mamy, trzeba zjadać warzywa i owoce i chodzić ciepło ubranym!

Paulina Gularska-Misiak

Spytaj dzieci, co takiego robił chłopiec, że zachorował. Poproś pielęgniarkę, by opowiedziała dzieciom, jak się nie dać jesiennym przeziębieniom, jakie jedzenie jest zdrowe oraz że ruch na świeżym powietrzu jest bardzo potrzebny.

Zajęcia popołudniowe

„W zdrowym ciele zdrowy duch” – spacer połączony z obserwacją listopadowej przyrody

Przebieg:

Wybierzcie się na spacer, po drodze porozmawiajcie o tym, co się zmieniło w przyrodzie od czasu, gdy dzieci zaczęły chodzić do przedszkola. Patrzcie uważnie na otaczającą was przyrodę, niedługo przykryje ją biała pierzynka!

„Zabawa z listkami” – karty pracy cz. 1, str. 32

Przebieg:

Poproś dzieci, by przyjrzały się ilustracji i wskazały, kto grabi liście, kto je zbiera, a kto rozrzuca. Poproś, by każdy opowiedział, co robi z jesiennymi liśćmi.

Zadanie na następny dzień: wywieś na tablicy ogłoszeń prośbę do rodziców, by każde dziecko przyniosło następnego dnia plastikową doniczkę.

DZIEŃ CZWARTY: DŁUGIE JESIENNE WIECZORY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Co robimy wieczorami” – rozmowa kierowana.
- „Stopkowy masaż” – zabawa relaksacyjna pobudzająca zmysły i ćwicząca koncentrację.
- „Temu ptak śpiewa, kto sadi drzewa” – słuchanie opowiadania Marii Kownackiej.
- „Sadzimy drzewa” – rozwijanie aktywności przyrodniczej.
- „Opowieść chłopca” – karty pracy cz. 1, str. 23.

Zajęcia poranne

„Co robimy wieczorami” – rozmowa kierowana

Przebieg:

Usiądźcie wygodnie i porozmawiajcie o wieczornym spędzaniu czasu. Spytaj dzieci, jak wygląda ich dzień po powrocie z przedszkola – nacisk połów na godziny wieczorne. Co najbardziej lubią robić wieczorami? Spytaj, czy zauważyły, że teraz wieczór przychodzi szybciej niż w wakacje. Dzieje się tak, ponieważ kiedy zbliża się zima, szybciej robi się ciemno.

„Stopkowy masaż” – zabawa relaksacyjna pobudzająca zmysły i ćwicząca koncentrację

Przebieg:

Do tej zabawy potrzebne będą piłeczki z gumowymi wypustkami. Zaproś dzieciaki na relaksujący masaż, który jednocześnie pobudzi ich zmysły. Usiądźcie na krzeselkach i zdejmijcie skarpetki. Gołą stopę połóżcie na piłeczce z wypustkami i rozpocznijcie masaż, przesuwając stopę po kółkach piłeczki. Po paru minutach zmieńcie nogę. Zabawa nie tylko sprawi, że dzieci wybuchną radosnym śmiechem (zwłaszcza te, które mają łaskotki), ale także pobudzi ich zmysły i (poprzez pobudzenie receptorów na stopach) zwiększy koncentrację.

Zajęcia główne

„Temu ptak śpiewa, kto sadzi drzewa” – słuchanie opowiadania Marii Kownackiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom opowiadanie „Temu ptak śpiewa, kto sadzi drzewa” Marii Kownackiej.

Temu ptak śpiewa, kto sadzi drzewa

Dzisiaj zapytała pani dzieci:

– Czy lubicie, jak ptaki śpiewają?

Podniósł się gwałt:

– Lubimy! Lubimy! Lubimy!

– A czy wiecie, że „temu ptak śpiewa, kto sadzi drzewa”?

– No, to sadźmy drzewa!

– Właśnie, o to chodzi – śmieje się pani. – Zrobimy dzisiaj najpiękniejszą rzecz, pozwolimy rosnąć przyszłym drzewom!

Zeszli do piwnicy i do skrzynki z wilgotnym piaskiem posadzili kilka najdorodniejszych żołądzi i kasztanów.

Maria Kownacka

Zapytaj dzieci, czy również chciałyby zasadzić swoje drzewa. Na pewno usłyszysz chóralne: „Tak!”. Ubierzcie się ciepło i do roboty!

„Sadzimy drzewa” – rozwijanie aktywności przyrodniczej

Przebieg:

Ubierzcie się ciepło, każdy bierze swoją plastikową doniczkę, łopatkę do piasku, kasztana, orzecha lub żołądzia i wyrusza do ogródka przedszkolnego!

Tam, każdy wykopuje trochę ziemi, wkłada ją do doniczki, następnie wrzuca żołądzia, kasztanka lub orzecha, a na wierzch sypie ziemię. I gotowe! Teraz wróćcie do przedszkola, podlejcie ziemię i postawcie doniczki np. na parapecie. Co jakiś czas zaglądajcie do swojej „sadzonychki” i podlewajcie ją. Na wiosnę będziecie mogli posadzić swoje drzewka, np. w ogródku przedszkolnym.

Zajęcia popołudniowe

„Opowieść chłopca” – karty pracy cz. 1, str. 23

Przebieg:

Poznajcie chłopca, który opowiada o swoim spotkaniu z królikiem. Dzieci naśladują gesty chłopca.

DZIEŃ PIĄTY: JEST CORAZ CHŁODNIEJ

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia aparatu artykulacyjnego wg propozycji Barbary Wiśniewskiej.
- „Zajaczki” – zabawa ruchowa.
- „Zostają z nami na zimowe dni” – słuchanie wierszyków Hanny Łachockiej połączone z rozmową na temat ptaków, które zostają w Polsce na zimę.
- „Robi się coraz chłodniej” – rozmowa kierowana.
- „Jesienne języki” – zabawa plastyczna.

Zajęcia poranne

„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia aparatu artykulacyjnego wg propozycji Barbary Wiśniewskiej

Przebieg:

Przeprowadź z dziećmi kilka ćwiczeń usprawniających aparat mowy.

- Ćwiczenia żuchwy:
 - Dzieci poruszają żuchwą w prawo i w lewo, początkowo przy zamkniętych wargach, następnie przy otwartych.
 - Poruszają żuchwą do przodu i do tyłu, przy zamkniętych bądź otwartych wargach.
- Ćwiczenia języka:
 - Dzieci oblizują wargi raz w prawo, raz w lewo.
 - Kierują językiem raz w prawy, raz w lewy kącik warg, starając się nie dotykać zębów (szeroko otwierają buzię).
 - Językiem wypychają raz prawy, raz lewy policzek.
- Ćwiczenia warg:
 - Dzieci układają wargi w dziobek i ściskają je mocno.
 - Zaciskają wargi, chowając je tak, by niewidoczny był ich kolor. Ćwiczenie wykonywane jest przy zamkniętej buzi.

„Zajaczki” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Połącz dzieci w pary. Następnie poproś, by swobodnie rozeszły się po sali. Jedno dziecko z każdej pary będzie „drzewem” (układa ręce w skrzydełka: dłonie znajdują się na ramionach, łopatki ściągnięte, plecy wyprostowane), a drugie „zajaczkiem”. Na hasło: „Słoneczko świeci” zajaczki kicają po sali. Na sygnał: „Pada deszczyk” każdy zajaczek kica pod swoje „drzewo” i zwija się w kuleczkę. Na twój kolejny znak następuje zamiana ról. Zabawa jest dość męcząca, nie przeprowadzaj jej dłużej niż przez 2–3 minuty.

Zajęcia główne

„Zostają z nami na zimowe dni” – słuchanie wierszyków Hanny Łachockiej połączone z rozmową na temat ptaków, które zostają w Polsce na zimę

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom kilka z wierszyków Hanny Łachockiej o ptakach, które nie odlatują na zimę. Przypomnij, że zima nadchodzi wielkimi krokami, dlatego też niedługo trzeba będzie zadbać o ptaszki, które zostały z nami. Po przeczytaniu każdego wiersza spytaj dzieci, o kim była mowa – pokaż zdjęcie lub ilustrację przedstawiającą danego ptaka.

*Urwisy, wróblasy,
gromada wrzeszcząca,
ten drepcze, ten skacze,
ten tego potrąca,
rajcuje, myszkują,
pod oknem, pod płotem,
porwą okruch, uciekną...
...i już są z powrotem!*

*Gołębie srebrnym wiankiem
pod niebem krążą rankiem,
a potem
uskrzydłonym łopotem
przecinają podwórze
i na okiennym parapecie
siedzą poważne,
duże.
Grochu chcecie?
Grr-grrrochu? No przecież!*

*W dali niebo sine,
a błękit miga za oknem.
To zaglądają w szybę
sikorki. Sikorki modre.
Wiszą na wiotkiej gałązce,
hustają się na niej:
Może na przekąskę
cośkolwiek się tu dostanie?
Małe, malutkie śniadanie?
Nie?...*

*Wrona
jest niezadowolona.
Lata i zrzędzi, i kracze,
dziób szeroko otwiera.
Może nie umie
inaczej?
A może głodna?
rzucę jej skórkę
od sera.*

*Gil,
ptasi elegancik, przyleciał z daleka.
Puszy się, łebkiem kręci,*

na pochwały czeka.
„Czerwony jest w zimie
Jedynie mój brzuszek!”
Ech, gil! A berety
dzięciołów, jemieluszek?
A kulki jarzębiny,
skurczone od zimna,
które zima na szyi
Jak korale trzyma?

Mysikrólik... Tak mały,
że prawie nieprawdziwy.
Zrobię sobie takiego,
może też będzie żywy?
Zwinę kulkę pierzastą, o!
i tym sposobem
mam tułów. Tu ogonek,
a tam wsunę
dzióbek.
Jeszcze oczu dwoje,
jedna, druga nóżka...
Jest ptak?
Nie.
Brakuje żywego serduszka.

Hanna Łachocka

Zajęcia popołudniowe

„Robi się coraz chłodniej” – rozmowa kierowana

Przebieg:

Przypomnij dzieciom krótko, o czym rozmawialiście w tym tygodniu, szczególnie nacisk kładąc na ciepłe ubieranie i prawidłowe odżywianie się. Przypomnij im opowiadanie o Krzysiu – co zapamiętały? Usystematyzujcie wiedzę na temat tego, jak zwierzęta przygotowują się do zimy, które ptaszki odlatują, które zostają z nami.

„Jesienne języki” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Po powtórzeniu wszystkich interesujących informacji, które dzieci zdobyły w tym tygodniu, pora na zabawę plastyczną. Potrzebne będą wydruki z sylwetkami jeża (bez kolców), farbki oraz widelce. Zadaniem dzieci będzie domalowanie pięknych kolców językowi. Jednak zamiast pędzelkiem muszą posłużyć się widelcem i odcisnąć „ząbki” na grzbiecie zwierzątka.

Wykorzystane publikacje:

1. Maria Kownacka, *Razem ze słonkiem*, Warszawa 1977 WSiP.
2. Ludmiła Marjańska, *Dmuchawiec*, Warszawa 1987 Nasza Księgarnia.
3. Wincenty Faber, *Skaczące lato*, Kraków 1988 Wydawnictwo Literackie.
4. Agnieszka Galica, *Twoje dziecko*, 2008.
5. Ann-Madeleine Gelotte, *Parasolka w kwiatki*, Warszawa 1995 TM-SEMIC.
6. Dorota Gellner, *Wiersze Zuzi*, Warszawa 1991 Wydawnictwa Radia i Telewizji.
7. Joanna Kiercz, *Wiosna, lato, jesień, zima*, Kielce 2010, Wydawnictwo DCF.
8. Barbara Wiśniewska, *Terapia zaburzeń mowy*, Warszawa 2002 WSiP.
9. Hanna Łachocka, *Ptasie mleko*, Warszawa 1989 Książka i Wiedza. Warszawa 1986, Krajowa Agencja Wydawnicza.
10. Kazimiera Włażnik, *Przewodnik metodyczny dla nauczyciela. Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, Warszawa 1996 JUKA.

Utwór muzyczny:

Preludium deszczowe, Rafał Blechacz, *Chopin – Complete Preludes*, Deutsche Grammophon 2007.

